

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Forespørgsel nr. F 57:**Forespørgsel til finansministeren:**

»Hvad kan ministeren oplyse om de forestående kommuneforhandlinger med hensyn til de økonomiske rammer og de velfærdsopgaver, som kommuner og amtskommuner forventes at løse?«

Af Kristen Touborg (SF) og Aage Frandsen (SF). (Forespørgslen anmeldt 3/4 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 10/4 2003). (Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 27. maj 2003).

Begrundelse**Aage Frandsen (SF):**

Når man tager i betragtning, hvor megen opmærksomhed der normalt er om finanslovforhandlinger, må man sige, at der er forholdsvis lidt opmærksomhed om de kommunale forhandlinger, til trods for at det netop er i forbindelse med de kommunale forhandlinger, der føres nogle af de centrale diskussioner om velfærdssamfundets ydelser, størrelsen af dem, og hvilke ting der skal prioriteres.

Det, vi har til formål med denne debat, er naturligvis at tilkendegive en række synspunkter, som vi mener er vigtige i forbindelse med de forhandlinger, som finansministeren skal have med de kommunale organisationer. I den forbindelse vil jeg godt tage fat i et citat fra statsministerens åbningstale, som jeg har fundet. Statsministeren sagde i åbningstalen ved begyndelsen af denne folketingssamling følgende:

»Vi må ikke acceptere, at forældrenes dårlige sociale vilkår bliver nedarvet til deres børn, at disse børn ikke får de samme muligheder som andre for at få en uddannelse, få et job og vælge det liv, som de finder bedst. Vi må ikke acceptere, at man giver op over for nogen.«

Statsministeren slog dengang fast, at regeringen ville gøre noget ved den negative sociale arv, og statsministeren henviste bl.a. til de kom-

mende finanslovforhandlinger. Men det er jo meget begrænset, hvad der sker, og derfor mener vi, at i forbindelse med kommuneforhandlingerne bør tidspunktet være inde, hvor regeringen vil gøre noget ved det.

Jeg har konstateret, at så sent som i går understregede formanden for Kommunernes Landsforening i et telegram fra Ritzau nødvendigheden af, at kommunerne får et stort råderum. Det er vigtigt, hvis kommunerne skal klare de voldsomme stigninger i udgifterne til vanskeligt stillede børn og unge. Ved den lejlighed var socialministeren også på banen, og hun udtalte følgende: Jeg vil advare imod at blæse problemets størrelse derop, hvor den ikke hører hjemme, for der er faktisk sket den opbremsning af udgifterne, som vi havde håbet.

Socialministeren er interesseret i udgifternes størrelse. Det er vi sådan set også, men vi er primært interesserede i en løsning af problemerne for bl.a. de vanskeligt stillede unge.

Der er også en række opgaver på andre områder end børn og unge: ældreomsorg, den kollektive trafik og en række andre ting, som er centrale, når finansministeren skal i gang med at forhandle. Men netop det at bryde den negative sociale arv, som statsministeren sagde var væsentligt for regeringen, bør finansministeren have med som et centralt punkt, når han mødes med de kommunale organisationer. De kommunale organisationer har selv signaleret, at de har store økonomiske problemer, fordi der er stigende udgifter på grund af et stigende behov på dette område.

Besvarelse**Finansministeren (Thor Pedersen):**

Jeg vil starte med at sige tak til hr. Aage Frandsen som ordfører for forespørgerne, fordi vi får denne debat her i Folketinget. Jeg synes, det er meget nyttigt, at vi får en lejlighed til at vende de kommunale opgaver og hele den situation, som kommunerne står i og har stået i.

Kl. 11.00

Jeg vil da starte med at sige, at fra regeringens side lægger vi overordentlig stor vægt på det samspil, der er mellem det kommunale selvstyre og regeringen, dvs. staten, som jo er med til at sikre stabile økonomiske rammer og også de frihedsgrader, der gør, at folkestyret kan få lov at udfolde sig, så man lokalt er i stand til at løse de opgaver, som man prioriterer højest.

Vi har jo for at øge den almindelige viden udsendt en beskeden lille pjece, »Service i en omstillingstid«, hvor regeringen har lagt de overordnede rammer, og de prioriteter og hovedmål, som regeringen har, er lagt åbent frem. Her er det velkendt, at det udgangspunkt, vi har for de forhandlinger, som ikke bare er forestående, men for så vidt er i gang, er en vækstramme på 0,7 pct., streg under vækst, eller det, der svarer til, at man lægger 2,7 mia. kr. oveni til en vækst i det offentlige forbrug. Det er jo så et beløb, der skal fordeles mellem stat, amt og kommune, hvor regeringen har tilkendegivet, at vi vil gøre, hvad vi overhovedet kan, for at kommuner og amter får den optimale del.

Jeg vil også gerne indledningsvis nævne det balanceregnestykke, der rent faktisk er en del af kommuneforhandlingerne, hvor der er en vis uvidenhed visse steder om, hvordan man egentlig tilrettelægger den kommunale økonomi og rammerne. Nogle siger, at de her overførselsudgifter presser kommunerne, så der ikke er plads til vækst. Men det, der sker under forhandlingerne, er jo, at man får et overblik over den samlede kommunale økonomi under givne forudsætninger, og det er jo så delt på indtægtssiden, altså hvilke indtægter det egentlig er, en kommune eller kommunerne kan regne med. Her er der jo et i dag meget velgennemarbejdet arbejdsfelt, hvor staten direkte garanterer de kommunale indtægter, altså at det, man lægger ind i balanceregnestykket, holder. Det gælder både provenuet for indkomstskat, det gælder ejendoms-skat, det gælder udligning, og det gælder for så vidt jo hele det, vi kalder skattegrundlaget, som ligger i den samlede kommunale sektor. Her er altså en garanti, der også omfatter garanti for selskabsskatter og herunder provenuet af afgifter for kapitalpensioner. Så her er altså en fuldstændig klar ramme for indtægtssiden, som staten garanterer.

På samme måde for udgiftssiden. Der er også her tale om, at man kompenserer krone for krone, altså gør de forventede overførselsudgifter op: kontanthjælp, førtidspension, ledigheds-rydelse osv. Det, der måtte mangle i det balanceregnestykke, lægger vi ind som et statsligt tilskud.

Derfor er det forkert, når man f.eks. påstår, at kommunerne under ét stilles ringere, hvis udgifterne til førtidspension stiger. Det er ikke rigtigt, det kan jeg vende tilbage til. Der kan være forskel mellem kommunerne, men når man tager

det under ét, så er det staten, der betaler regningen.

Jeg vil også godt sige, at jeg har ikke oplevet som ansvarlig i de forhandlinger, både nu under Finansministeriet og også i Indenrigsministeriet, at der har været uenighed mellem de kommunale parter og staten om dette balanceregnestykke, altså hvad det egentlig er, man skal tilføre, for at der er balance.

Når hr. Ole Stavad tidligere i dag talte om, at regeringen jo lover, er det jo præcis det, som regeringen lover, nemlig at man tilfører ekstra over blokken for det udgiftspres, som ikke engang behøver at være lagt ind i en lovgivning. Det er et udgiftspres, som kommunerne har, der ender i en samlet DUT-kompensation, som det hedder forkortet. Der vil jeg bare sige, at her er der også tradition for, at der egentlig er enighed på embedsmandsplan om størrelsen af den kompensation, som ydes.

Der er altså her en fuldstændig afdækning af de kommunale indtægter og udgifter, og oven i det kommer så væksten. Altså når man har beregnet forventede indtægter, forventede udgifter, og de er finansierede, så lægger man den forventede vækst oveni og sikrer, at den kan finansieres for kommunerne under ét.

Det betyder, at det, vi kan fokusere på i kommuneforhandlingerne, er, hvordan vi fordeler serviceudgifterne. Det er jo klart, at der kan være problemer med at styre det, som staten betaler til kommunerne, når det gælder overførsler: Altså hvad kan man gøre omkring sygedagpenge, hvad kan man gøre omkring medicin på amternes område i øvrigt? Der er altså elementer, man forhandler, men principielt kan man sige, at det, vi fokuserer på, er serviceudgifterne, det, der er tilbage til vækst, hvordan vi kan prioritere dem, hvor de egentlige hovedmål er.

Kl. 11.05

Her vil jeg vende mig til det, vi så ved. Hvordan er det gået i forhold til de dommedagsprofetier, som vi har hørt her? Det, vi nu kender lidt til, ikke det hele, men i det væsentlige, er regnskaberne for 2002, hvor der jo har været en massiv opfattelse i den ene side af salen, men heldigvis i den mindste side i salen, af, at her er tale om drastiske nedskæringer og ikke vækst.

Den socialdemokratiske ordfører, fru Pernille Blach Hansen, sagde i forbindelse med Folketingets åbning, at det, der er tale om her, jo er daglige historier om nedskæringer på skoler, på børn, på handicappede, på ældre, på psykisk syge osv.

Man kan sige, at den eneste, der har overgået det, er hr. Villy Søvndal, som heldigvis også er i salen, for hr. Villy Søvndal sagde i sit mest positive, optimistiske øjeblik, som vi endnu har oplevet, at enhver i det her Folketing, der er i stand til at orientere sig, i virkeligheden ved, at man er i gang med de mest massive, sociale besparelser i 20 år. Alle ved det! Og, sagde hr. Villy Søvndal, det er da meningsløst at fastholde et billede, som alle ved ikke er et rigtigt billede.

Nu er det fremkaldt, nu er det kommet op her, hængt til tørre. Hvordan ser det billede så ud, som ikke er det retoriske i Folketingssalen, men virkelighedens billede fra 2002? Ja, det viser, at ikke alene har kommunerne brugt det beløb, der var aftalt med den tidligere regering, men de har brugt meget mere til vækst. Hvis man tager det foreløbige skøn over den samlede vækst, så er den på 1,6 pct. i 2002. Den var aftalt til 1 pct.

Da den nuværende regering tog over i november 2001, var der en forhandling med Kommunernes Landsforening, fordi der var en bekymring for, at den overskridelse, man allerede kunne se på budgetterne på daværende tidspunkt, i forhold til hvad man havde aftalt med den tidligere socialdemokratiske regering, var et problem. Derfor genåbnede man sine budgetter, ikke som et diktat, men af god vilje, fordi man vidste, at der ville være et problem, hvis man rent faktisk brugte de penge i 2002, som man havde lagt ind, for det niveau kunne ikke fortsætte over årene, den vækst kunne simpelt hen ikke finansieres. Derfor reducerede man helt frivilligt budgetterne med 440 mio. kr.

Det, der så nu er sket i det, vi kan se indtil videre, er, at godt nok reducerede man sine budgetter, man har bare overhovedet ikke fulgt dem. Man har ikke alene brugt de 440 mio. kr., man havde pillet ud, man havde brugt næsten lige så meget yderligere, altså næsten 800 mio. kr. mere end det, der lå i aftalen med den tidligere regering. Det var det, som hr. Ole Stavad sagde dengang »at overholde indgåede aftaler.« Det svarer altså til, at der er ansat ca. 8.000 mere i kommunal beskæftigelse i egentlige lønstillinger i 2002 end det, vi havde forventet. Det er altså det, man kalder nedskæringer.

Det gælder også i folkeskolen. Den tidligere regering havde en kommuneaftale om, at når nu elevtallet begynder at stige på folkeskoleområdet, så skulle man sikre sig, at der rent faktisk var tale om en mindre udgift pr. elev, fordi den gang elevtallet faldt, reducerede man ikke ud-

gifterne i takt med, at elevtallet faldt, man øgede den faktiske udgift pr. elev i folkeskolen, således at Danmark fik førerstillingen globalt med udgifter pr. elev i en offentlig skole.

Hvordan er det så gået, efter at den aftale er indgået af den tidligere regering om, at nu skulle realvæksten falde på folkeskoleområdet, når elevtallet steg? Ja, der er ikke engang tale om, at den er faldet, den er heller ikke uændret, men noget tyder på, at den er steget med lige knap 2 pct. pr. elev på 1 år, altså det stik modsatte resultat.

Så når man går og taler om, at der er skåret ned på folkeskolen, så har det været en retorik bundet op på en aftale, man havde med KL, men fakta er, at man har brugt flere penge og har gjort det endnu dyrere pr. elev. Opgaven at reducere den udgift, man havde som efterslæb efter elevtallets fald, er ikke lykkedes.

Må jeg også sige, at det, vi kan se på ældreområdet, det har jo også været nævnt, er, at i de skøn, der ligger, er der det løft på ældreområdet på ca. 0,5 mia. kr., som regeringen ønskede i de penge, vi tilførte, og hvor vi godt vidste, at i 2002 kan det godt være, at man skulle bruge penge på at ændre på det, man måske skulle have gjort i forvejen, nemlig at vi lavede kvalitet og sikkerhed omkring tildeling af hjemmehjælp. Men for efterfølgende år ved vi, at det er vedvarende beløb, som er tilført det kommunale område.

KL 11.10

Sundheden: Man kan ikke tale dårligt om de milliardtilførsler, der var, hvor vi jo yderligere tilførte 1,5 mia. kr., altså mere end det, man egentlig kunne bruge i 2002, og jeg går ud fra, at alle jubler og klapper over, at vi endelig har fået greb om ventelisterne således, at hvor der tidligere var en lind strøm af klager fra patienter, der ikke kunne blive behandlet, eller fra folk, der skulle være patienter, får vi stort set ikke nogen.

Nu er det folk, der selv vælger at vente på en behandling, selv om de egentlig kunne få tilbuddet; det ser vi på store områder. Men jeg går altså ud fra, at der er en fælles jubel over det, som regeringen i samarbejde med Dansk Folkeparti har fået gennemført.

Så jeg vil gerne sige, at det, der nu ligger forude, er altså stadig ikke nedskæringer, men det er en opgave, der er lidt vanskeligere, end vi har set tidligere, for vi har været vant til en metode, hvor vi – på trods af at vi i Danmark, måske i konkurrence med Sverige, tilhører den befolkning på Jorden, der tildeler sig selv flest offentli-

ge ydelser, flest offentlige goder, vi ligger helt i top – på samme tid har vi haft den største vækstprocent overhovedet i det offentlige forbrug. I lighed med, hvad den tidligere regering også har sagt, er vi nødt til at drosle ned på den vækst.

Vi gør det to år før vi rammer den ramme, som den tidligere regering har lagt, nemlig 0,5 pct.s vækst pr. år. Det er selvfølgelig sværere at få en arbejdsform, hvor man overholder det, man aftaler, altså at den ramme, der nu engang i rimelig grad samfundsøkonomisk-videnskabeligt er lagt, overholdes og altså ikke overskrides med det dobbelte, som man har været vant til. Desuden ved vi godt, at opgaven er lidt sværere, til gengæld er vores udgangspunkt bedre end for stort set alle andre på kloden, og det er vi glade over, men det betyder også, at vi skal til at prioritere lidt bedre, altså at vi skal flytte fra områder, hvor vi mener, at vi er i stand til at løse opgaven bedre med færre penge eller de samme penge, for at flytte over på de højt prioriterede områder, som for regeringen jo er sundhedsområdet, der for så vidt også er ældreområdet, når vi angriber sundhedsfronten på begge sider: sundhed i hjemmet i alderdommen og så sundhed for alle andre i forbindelse med sundhedsbehandling. Her er det ikke bare et spørgsmål om få flere penge, men om at bruge dem optimalt.

Det er klart, at det, der ligger i fremtiden for politikere, er hårdt arbejde, men meningen med vores valg er vel også, at det er hårdt arbejde, så det vil vi for så vidt beklage os over, men det er hårdt arbejde at finde de bedste løsninger, og det burde man kunne enes om i Folketinget, og min forventning er, at det enes vi også med kommunerne og med amterne om.

Forhandling

Aage Frandsen (SF):

Finansministeren talte om serviceudgifter, talte meget om kroner og øre og procenter. Jeg tror ikke, der var et eneste menneske, der kunne høre i finansministerens tale, at der er jo nogle menneskelige behov, man skal opfylde. Der skal jo selvfølgelig udgifter til, for at man kan opfylde behovene, men det må da alligevel være interessant at få en diskussion af, hvad det er for nogle menneskelige behov.

Så sagde finansministerens, at regeringens prioriterede område er ældreområdet, og det er

sygehusområdet. Det har vi også forstået, men det betyder så også, at der er andre områder, der dermed ikke er prioriteret.

I forbindelse med denne her debat er der en række mennesker, som jo af gode grunde henvender sig til folketingspolitikere, også til mig, og jeg vil godt citere fra en henvendelse, jeg har fået fra et kommunalbestyrelsesmedlem, der er formand for et børn- og unge-udvalg i en mindre og økonomisk ikke særlig godt stillet kommune. Vedkommende skriver:

»Hvis de små kommuner ikke får flere ressourcer til at løse opgaverne med på hele specialområdet for børn fra 0 til 18 år, så bliver vi nødt til at udhule normalområdet, og i normalområdet foregår der ellers megen forebyggelse. Når normalområdet bliver udhulet, betyder det, at der bliver kortere og kortere tid og færre ressourcer til det enkelte barn, og kort sagt bliver de normalt fungerende børn også sorteper og altså ikke kun dem, der har særlige ressourcebehov.«

Kl. 11.15

Dermed vil hun sige, at der altså er en række kommuner, hvor man, uanset finansministerens statistik om, at man får flere penge og alt det der, ikke rigtig kan se det i de pågældende kommuner, for der er en række kommuner, der rent faktisk står med nogle problemer.

I øjeblikket er der mange kommuner og amter, der frygter, at deres problemer bliver enormt store, afhængig af hvor hårdt hammeren falder.

Vi kan tage at se på en række af de områder, som tilsyneladende ikke er prioriteret. Det er også karakteristisk for den servicetilkendegivelse, som finansministeren lige har udsendt om området, at netop børn- og ungeområdet ikke er særlig højt prioriteret, og dele af det er det slet ikke til at se eksisterer.

Der er jo sådan, at man på daginstitutionsområdet forventer, at der kommer færre børn og også færre udgifter. Til gengæld forventer man, at man kan klare folkeskoleområdet, selv om der kommer flere børn, uden tilsvarende større udgifter.

Der er muligt, men risikoen, hvad man frygter mange steder, er jo, at de ekstra ting i form af støttetimer og lektiehjælp og forskellige tolærerordninger spares væk. Der er i hvert fald en række kommuner, der har gjort det. Uanset at finansministeren siger, at det ser godt ud rundt omkring, er der altså kommuner, der var nødt til at skære ned på området tidligere, og der er

også en række kommuner, der siger, at de vil gøre det.

Så vil jeg også fremhæve et andet område, nemlig de særlig vanskeligt stillede børn eller belastede eller udsatte børn. Her er der også en række problemer, og det er det, man også på det allerseneste har været fremme med, formanden for Kommunernes Landsforening har været fremme med, at der virkelig mangler penge på området, og det er jo, fordi behovet er stort.

Uanset tallene kan man konstatere, at der i øjeblikket er kommuner, der tager deres børn hjem, fordi de ikke har råd til den behandling, de skal have, og at man i det hele taget prøver på at finde billigere løsninger hele tiden.

Så vil jeg også tage et område som børne- og ungdomspsykiatrien. Finansministeren fremhævede som noget positivt, at tiden på ventelister var skåret ned, men det er karakteristisk, at når det drejer sig om børne- og ungdomspsykiatrien, så er der ikke tale om, at der er forsvundet ventelister, tværtimod.

Det er jo i virkeligheden umenneskeligt, det er uanstændigt, at man på den ene side godt nok – og det er positivt – sørger for, at der ikke er så lang en venteliste til en knæoperation, mens man på den anden side siger til familier og til unge, der har brug for psykiatrisk behandling, at nu er der meget lang ventetid, først inden diagnosen kan stilles og derefter til behandling.

I den forbindelse kunne man nok sige, at vi, der eventuelt har brug for en knæ- eller hofteoperation, vel nok kunne vente lidt længere end de børn og unge, der i øjeblikket står på ventelister, og som må lide under det. Der må man sige, at regeringen har valgt at prioritere bestemte ting. Man har valgt gamle, og man har valgt sygehusområdet, men det betyder helt klart, at man har skubbet andre dele til side, som f.eks. psykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien. Det er noget af det mest brutale for unge mennesker, hvis de ikke kan få den behandling. Men regeringen er overhovedet ikke optaget af, hvordan ventelisten er på det område.

Det, vi også kan konstatere i det, som regeringen lægger frem, og vi ved det jo også, er, at man skærer ned på trafikområdet. Det sker til efteråret, det er en af de synlige ting, som vi ved kommer. Det er jo igen nogle svagere grupper, der har brug for den kollektive trafik, nemlig børn, unge og gamle. Der skærer man også ned.

Det er gennemgående sådan, at uanset finansministeren med tal kan vise, at der er vækst, jamen hvis behovet så er større, så siger

finansministerens tal jo ikke meget om den virkelighed, der er derude. Jeg tror, problemet er, at finansministeren ikke er langt nok ude i virkeligheden.

Jeg tror i øvrigt, at finansministeren skulle have været til stede i går, da Nakskov Kommune var i Kommunaludvalget. Jeg var der godt nok ikke, men jeg har fået et glimrende referat. Jeg tror, at finansministeren ville have haft glæde af at overvære det timelange møde i Kommunaludvalget, men jeg er også bange for, at det desværre nok ikke ville have gjort indtryk på finansministeren.

Til trods for hvad regeringen og statsministeren har sagt, nemlig at de vil gøre noget ved den negative sociale arv, så er regeringen tilsyneladende fuldstændig ligeglad med det, når det drejer sig om konkret handling. I den forbindelse vil vi gerne fra vores side sende et signal, og derfor har vi fra SF's valgt at fremsætte et forslag til vedtagelse, hvor vi bruger nogle af de ord, som statsministeren selv brugte. Jeg tror ikke, statsministeren kan huske dem længere, men de var gode ved den lejlighed.

Jeg skal derfor på vegne af SF fremsætte følgende:

Kl. 11.20

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til i kommuneforhandlingerne at sikre, at kommuner og amtskommuner får mulighed for og økonomisk råderum til at løse deres opgaver med kvalitet i forhold til alle børn og unge samt iværksætte særlige initiativer, som forbedrer chancen for, at børn fra belastede miljøer kan vokse ud af disse miljøer og skabe et bedre liv og en bedre fremtid og dermed bryde den negative sociale arv.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 114).

De sidste to linjer er hentet fra statsministerens åbningstale.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: *(Se ovenfor)*. Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg er glad for, at hr. Aage Frandsen anerkender, at regeringen prioriterer ældre- og sundhedsom-

rådet. Vi er glade for, at vi nu også får den anerkendelse fra SF.

Hr. Aage Frandsen snakker om, at der ikke var mange mennesker bag de tal, finansministeren var inde på. I den anledning vil jeg spørge hr. Aage Frandsen, om det ikke er rigtigt, at en forudsætning for, at der kommer mennesker bag tallene, og at der kommer en øget service, er, at der er vækst, at der er brugt flere penge? At der derfor også i det regnskab, der nu er lagt, i det budget, der ligger for 2003, og i det oplæg, regeringen har lagt for 2004, i alle årene ligger en realvækst og ikke en nedskæring?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Når man prioriterer noget, så prioriterer man noget frem for noget andet. Regeringen har valgt at prioritere ældreområdet og de dele af sygehusområdet, som regeringen åbenbart mener er de mest relevante.

Derimod har man valgt ikke at prioritere, men tværtimod at nedprioritere f.eks. den del af sygehusområdet, som vedrører psykiatrien og børnepsykiatrien. Det kan vi se af tal, af lange ventelister, fordi man ikke har prioriteret det.

Der er en række andre ting, som man heller ikke har prioriteret, som netop vedrører yngre menneskers behov. Det har man valgt at nedprioritere.

Når jeg derfor siger, at man har prioriteret noget frem for andet, så er det selvfølgelig, fordi der er en erkendelse af det. O.k., så kan hr. Kristian Jensen sige, at det også er en anerkendelse af det, men det er sandelig også en konstatering af, at man dermed har nedprioriteret noget andet, for man kan jo ikke bruge pengene to gange, som hr. Kristian Jensen ved.

Og så med hensyn til, om der er vækst eller ikke vækst. Jo, men det er jo fuldstændig underordnet, om der er vækst, hvis behovet er øget. Hvis nu f.eks. behovet inden for de belastede børn og unge er øget ganske meget, og det er det jo, så hjælper det ikke noget, når behovet er øget med 20 pct., at sige, at vi da har givet en eller anden lille promise, for det hjælper jo ikke noget i forhold til behovet. Man siger hele tiden, at der er vækst, ja, der er sandelig også vækst i hr. Kristian Jensens privatforbrug, den er endda meget større, for man prioriterer det private forbrug frem for offentlig service til dem, der har et særligt behov.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det her skal ikke være en debat om mit privatforbrug. Derfor vil jeg nøjes med at bede hr. Aage Frandsen om at bekræfte, at der samlet set er tale om en reel vækst i de offentlige udgifter. Dermed er hr. Villy Søvnalds betragtninger fra sidste år om de største, sociale massenedskæringer i 20 år, jo fuldstændig forkerte.

Kl. 11.25

Det er jo rigtigt, som hr. Aage Frandsen siger, at hvis man prioriterer et sted, så er der mindre vækst et andet sted, men samlet set, når man kigger på, hvad der gøres på ældreområdet, på sundhedsområdet, på ungeområdet også med hensyn til psykiatri, som vi var enige om at opprioritere i satspuljeforliget, som bl.a. SF er en del af, hvis man kigger på hele området, så er der vækst.

Det håber jeg, at hr. Aage Frandsen vil komme op og bekræfte og dermed også bekræfte, at hr. Villy Søvnald tog fuldstændig fejl, da han sidste år snakkede om de enorme sociale nedskæringer.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg har den fornøjelse, at hr. Villy Søvnald er til stede i dag. Jeg glæder mig til, at hr. Villy Søvnald tager en omgang med hr. Kristian Jensen. Det håber jeg også, at hr. Kristian Jensen glæder sig til, for det tror jeg bliver muntert.

Vi kan blive ved med at tale om, at der er vækst, men hvad nu, hvis der samtidig er tale om et øget behov? Det, vi kunne konstatere i efteråret, og det kan vel blive værre næste gang, er jo, at man på grund af, at væksten ikke er større, end den er, og på grund af, at man prioriterer bestemte ting, jo så skærer ned visse steder.

Man har altså lukket ting, som vedrører de belastede børn og unge, og der er kommuner, der i øjeblikket tager deres børn hjem, fordi de ikke har råd til det rigtige tilbud. Der er også kommuner, der i deres planer – vi kan håbe, at det ikke går så galt – er nødt til at tænke på, hvordan de kan få det til at hænge sammen. Der er jo en række udgifter, som er steget for kommunernes vedkommende, noget, kommunerne ikke nødvendigvis selv er herre over, og i en række tilfælde har de også fået at vide, at der er bestemte ting, de skal prioritere. Det betyder jo så, at man er nødt til at skære ned andre steder.

Men det, hr. Kristian Jensen og hans parti er tilhængere af, er, at vores privatforbrug skal sti-

ge. Vi skal have skattelettelser, vi skal bruge flere penge på os selv privat, specielt vi, der har penge, og så skal der bruges mindre, end behovet er, f.eks. på de belastede børn eller på behandling af de psykiatrisk krævende børn.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tager ordet, specielt i forhold til det, hr. Aage Frandsen siger om børne- og ungdomspsykiatrien, for her har vi selvfølgelig at gøre med et meget, meget vigtigt område. Omvendt synes jeg ikke, at der er særlig stor saglighed i det, hr. Aage Frandsen siger om området. Altså dels godkendte vi jo i aftalen fra sidste sommer en merpulje på 25 mio. kr. til bekæmpelse af ventelister på børne- og ungdomspsykiatrien. Derudover har man i satspuljeforliget sat 30 mio. kr. af til et forsøg på at bekæmpe de ventelister.

Men det, der er sagen, er, at de ventelister, man bakser med, jo i meget høj grad er ventelister, der er skabt op gennem 1990'erne. Det er ventelister, der har været der, og som er steget op gennem 1990'erne, som vi nu af al magt forsøger at få has på ved at levere puljer ud, som er møntet på en meraktivitet i amterne. Hvor amterne altså kan levere varen, og så får de pengene honoreret, ligesom det på den måde er lykkedes at hævle af på ventelister til sygehusene.

Så punkt 1 må hr. Aage Frandsen da anerkende, at der faktisk gøres et forsøg, og punkt 2, at det er et efterslæb, som bl.a. er en følge af, at SF åbenbart ikke har prioriteret det her nok i de år, hvor man har bakket op om skiftende finanslove m.v. med den tidligere socialdemokratiske ledede regering.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kristian Jensen for en kort bemærkning. Det er nummer tre og dermed den sidste.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Aage Frandsen har helt ret i, at mit parti, at Venstre ønsker skattelettelser, og de skattelettelser, vi nu gennemfører, er jo netop målrettet de laveste indkomster for at få flere til at komme i arbejde, sådan at der er flere, der er med til at producere og skabe nogle værdier, som vi her i fællesskab kan fordele. Det er det, der er hele ideen bag de skattelettelser, der gennemføres, nemlig at der skal være en stor gulerod for de mennesker, der går fra passiv forsørgelse til en aktiv egenindkomst.

Når hr. Aage Frandsen siger, at man bare skulle have ladet forbruget køre videre, løbe løbsk, så kan man stille SF det spørgsmål: Hvor stort et forbrug skulle der egentlig til for at tilfredsstille SF?

Der blev aftalt et forbrug for 2002 på 1 pct. i realvækst med den tidligere socialdemokratiske ledede regering. Det forbrug er overskredet. Det forbrug er kommet op på 1,6 pct. SF står og fastholder, at der har været tale om nedskæringer, at der er tale om sociale massegrave. Derfor vil jeg bare spørge: Hvor stort et forbrug skulle der egentlig til for at tilfredsstille SF?

Kl. 11.30

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Hr. Aage Frandsen taler meget om at prioritere og siger meget rigtigt, at man jo ikke kan bruge pengene to gange. Det er jeg meget enig med hr. Aage Frandsen i, men jeg synes, at hr. Aage Frandsen skylder Folketinget at forklare, hvor det er, hr. Aage Frandsen vil prioritere.

For jeg forstår næsten, at det er et problem, at man tillader sig at prioritere inden for en vækstramme, for som hr. Aage Frandsen siger, så vil det gå ud over noget andet. Det gør det ikke nødvendigvis, for hvis det er inden for en vækstramme, man prioriterer, så er der jo ikke nødvendigvis noget, der bliver nedprioriteret, men der er noget, der prioriteres højest inden for en realvækstramme.

Alternativet ville jo være, at man slet ikke prioriterede, så jeg vil gerne stille hr. Aage Frandsen et spørgsmål. Ønsker hr. Aage Frandsen at prioritere noget og i givet fald: Hvilke områder ønsker hr. Aage Frandsen at prioritere?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det er muligvis ikke kendt for hr. Lars Barfoed, men det er sådan, at SF vel nok er det eneste parti, der siger, at der er mennesker, som man ikke behøver at give, når de har nok i forvejen. Vi har aldrig nogen sinde været tilhængere af, at alle skulle have mulighed for at få folkepensionens grundbeløb. Aldrig, aldrig.

Vi mener også, at børnechecken skal indtægtsreguleres. Så kan man give til nogle af de børn, der har særlige behov, i stedet for til nogle af de forældre, som har deres på det tørre. Det er et eksempel på, at vi gerne vil prioritere ting, også væk for den offentlige sektor. Og så vil jeg

altså gerne nedprioritere det private forbrug lidt. Ja, det vil jeg også gerne gøre.

Så med hensyn til rammen: Vi har jo aldrig nogen sinde godkendt 2010-planen. Det mener vi ikke kunne lade sig gøre. Vi turde ikke sige ja til den, for det ville være meget farligt at sige, at nu kører vi bare derudad, ligegyldig hvad der sker. Det er det, regeringen gør. Den siger: Lige-gyldigt hvilke behov der er, så skal den ligge fast, og så skal man i øvrigt give skattelettelser til nogle private mennesker. Det er jo også en anden ting.

Derfor er vi ikke tilhængere af rammen, men det, regeringen gør nu, er jo så, at selv om den egentlig gik ind for rammen, så miskrediterer den jo rammen ved, at man også begynder med at bruge pengene til skattelettelser.

Så går jeg til psykiatrimrådet: Igen skal vi se på, hvilke behov der er. Og er det ikke korrekt, hr. Thulesen Dahl, at ventelisterne i dag er længere, end de var for f.eks. et eller to år siden? Det er de af to grunde, som begge skyldes, at behovet er øget.

For det første: Der er rent faktisk flere børn i den årgang. For det andet: Der er altså noget i vores samfund, som gør, at der er flere børn og unge, der har behov. Så nytter det jo ikke noget at henvise til, at man har øget bevillingen, hvis behovet er øget endnu mere. For er det ikke korrekt, vil jeg spørge hr. Thulesen Dahl, at ventelisten er steget? Er det ikke korrekt?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg troede ikke, jeg skulle blande mig i debatten med hr. Aage Frandsen, men hr. Aage Frandsen sagde noget, jeg måtte reagere på, nemlig at SF aldrig nogen sinde har godkendt »Danmark 2010«. Så vidt jeg ved, er der ikke nogen folketingsgodkendelse af »Danmark 2010«. Det er et stykke værktøj.

Jeg vil da håbe, at hr. Aage Frandsen kan bekræfte som et slags følgen op på den økonomiske politik, som SF har været med til at støtte gennem en stor del af 1990'erne, at SF lige så meget som Det Radikale Venstre prioriterer, at gælden bliver bragt ned, så vi skaber et råderum til en stabil udvikling, også lidt længere frem.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg borer lidt i det her med børne- og ungdomspsykiatrien over for hr. Aage Frandsen, for der er jo en forskel på, om vi bare står heroppe og

bruger den her forhandling i dag til bare at drille hinanden og gå på hinanden, så det skal være sådan et show for folket. Det kan vi godt. Så er det dét. Så kan vi køre over i diskussionen om nogle talstørrelser.

Men jeg havde forstået på hr. Aage Frandsen indlæg, at hr. Aage Frandsen gerne vil stikke et spadestik dybere, og at det derfor ikke alene skulle handle om det, men også noget mere. Der tog jeg så handsken op omkring børne- og ungdomspsykiatrien og sagde: Godt, så lad os debattere det seriøst og sagligt, for der er stigende problemer, og der er noget, vi må håndtere.

Derfor var vi glade for, at der blev afsat midler tidligere til en målrettet bekæmpelse af ventelister; nogle ventelister, der altså har været ganske markante gennem 1990'erne, og som vi kan se en udvikling i, som vi ikke synes er særlig rar. Derfor vil vi også have analyseret, hvorfor udviklingen går i den retning, og så vil vi have afsat midler, så vi kan bekæmpe de ventelister.

Kl. 11.35

Det er hele den bestræbelse, som flere partier jo også udfolder i de drøftelser, der er i forhold til forespørgslen på tirsdag, hvor det her er et meget, meget vigtigt område, og jeg håber, at vi får en rigtig god debat også om det på tirsdag.

Men det er bare lidt afgørende, hvad det er for en indgangsvinkel til den debat, hr. Aage Frandsen vælger at antage i forhold til, hvordan vi kan arbejde videre med det.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg takker hr. Aage Frandsen for svaret om prioriteringer. Det er fair nok. Hr. Aage Frandsen vil gerne fjerne folkepensionen for nogle, som kan klare sig selv. Hr. Aage Frandsen vil gerne nedsætte privatforbruget. Det er jo, må man forstå, et udtryk for, at marginals-katten skal stige, både direkte og indirekte.

Så vil jeg gerne spørge hr. Aage Frandsen – det er meget fundamentalt det her: Er hr. Aage Frandsen ikke enig i, at det, der i sidste ende giver os midler til at støtte de svage grupper i det her samfund, er de penge, der tjenes i landets private virksomheder? Og er hr. Aage Frandsen ikke enig i, at stort set alle økonomiske vurderinger konkluderer, at hvis man øger marginalskatten og nedsætter incitamentet til at gøre en ekstra indsats, dæmper man i virkeligheden i sidste ende indtjeningen i erhvervslivet? Derfor ville hr. Aage Frandsens systematiske måde at nedprioritere på i sidste ende føre til, at vi slet

ikke har råd til at hjælpe de svageste i samfundet, sådan som vi alle sammen gerne ville.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

SF har fremlagt en skatteplan, som indebærer, at der for lav- og mellemindkomster er skattelettelser. Det er det, vi har prioriteret, og det har vi fremlagt, og så finder vi pengene forskellige andre steder, for det hænger sammen. Vi har prioriteret lav- og mellemindkomster, hvor De Konservative helst ville have prioriteret højindkomster og mellemindkomster, og så blev det det, som er lavet nu. Men vi har valgt en prioritering inden for det. Vi vil sætte indkomstkatten ned, men vi vil så finde pengene andre steder. Men indkomstkatten skal ned for lav- og mellemindkomster.

Så til fru Marianne Jelved: Jeg er hundrede procent enig i, at gældsafvikling er vigtig, men det, vi ikke ville binde os på, var at sige, at man kunne klare det lige præcis på den måde, som blev opstillet.

Det betød jo ikke, at vi ikke de første år i fællesskab kunne arbejde ud fra det, og det gjorde vi jo også. Men det kunne jo godt være, at vi, hvor vi er nogle år længere fremme i tiden, må sige, at nu holder det nok ikke længere, for der er nogle uforudsete ting. Men hele den der tænkning om, at vi skal have gælden afviklet, er vi enige i. Det er jo en katastrofe at begynde at give skattelettelser nu til os, der også har skabt gælden. Vi skal have gælden afviklet, så kommende generationer ikke hænger på den.

Så med hensyn til børnepsykiatrien: Det er selvfølgelig rigtigt, at der kommer eksperter på på tirsdag, men det er jo korrekt, at ventelisterne er steget nu. Det betyder jo ikke, at der ikke var et problem før, det var der da i høj grad. Men så prioriterer man jo; så skal man prioritere. Er det så mine knæ og mine hofter, der er vigtige at få væk fra ventelisterne, eller er det børn, der er kede af det i sindet? Er det de formørkedes ventelister, der er vigtigere end min venteliste, hvis jeg har et halvdårligt knæ og en halvdårlig hofte? Der vælger man at prioritere. Og der er ikke skygge af tvivl om, hvad jeg ville have valgt i den her forbindelse; det er der overhovedet ikke tvivl om. For det er da langt værre at have et formørket sind, eller hvis man på en eller anden måde ikke kan finde ud af det, end det er, at jeg eventuelt har lidt ondt i hoften. Selvfølgelig skal det også klares, men hvis man skal vælge imellem det og se de lange ventelister, som man har

inden for børne- og ungdomspsykiatrien, så synes jeg, at det er uanstændigt. Det er umenneskeligt, og det er ikke acceptabelt for et samfund som vores, som i øvrigt i høj grad er rigt, rigt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl for den tredje og sidste korte bemærkning til hr. Frandsen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er ét sted, hvor hr. Aage Frandsen og jeg godt kan blive enige, og det er jo, at det meget handler om at prioritere. Gør man noget et sted, så kan det blive svært at gøre noget et andet sted. Derfor sagde vi, at nu måtte der gøres noget ved ventelisterne til sygehusene. Det kan ikke nytte noget, at folk i Danmark skal vente så længe på en sygehusbehandling. Og da prioriterede vi og tog 1,5 mia. kr. fra ulandsbistanden. Vi mente, at der var for mange penge dér i forhold til, hvad man kunne bruge forsvarligt, og vi brugte dem så målrettet på at sikre bekæmpelse af ventelisterne.

Kl. 11.40

Det var SF imod. SF var imod den prioritering. SF ønskede ikke, der skulle bruges 1,5 mia. kr. mere finansieret på den måde til ventelistebekæmpelse. Så kan man sagtens sige, at man vil alt muligt andet, men det ville SF jo ikke.

Nu har vi så i 2002-2003, som jeg nævnte før, afsat nogle midler, og der er også afsat noget via satspuljemidlerne, som er målrettet til bekæmpelse af ventelisterne til børne- og ungdomspsykiatrien. Det er sandsynligvis ikke nok, og derfor må den bestræbelse med at finde målrettede midler til at bekæmpe ventelisterne i børne- og ungdomspsykiatrien forstærkes. Det må vi have en drøftelse af også frem til på tirsdag: Hvordan gør vi det?

Her er det jo heller ikke fuldstændig uvæsentligt, hvis man vil gøre det, seriøst at se på: Hvorfor er der et stigende behov? Hvad er det, der gør, at børn og unge i dag i stigende grad melder sig som potentielle patienter i det her system? Det kunne være, at det var en væsentlig debat at have, inden man bare siger, at nu må man i øvrigt lige nedprioritere hr. Aage Frandsens hofte- eller knæoperation, for nu er der nogle her, man skal bruge flere midler til. Man skal bruge flere midler, men man skal finde ud af at gøre det rigtigt. Der er afsat penge. Vi foreslår, at der afsættes flere penge; at man går videre ad den vej.

Så jeg synes, at hr. Aage Frandsen fremstiller det her på en meget, meget forunderlig vis, og det giver mig grund til at tro, at det, hr. Aage Frandsen vil med den her debat, egentlig ikke er at prøve at finde løsninger. Det er bare at melde sig på banen som en, der er træls og sur over alt muligt, der foregår lige nu, fordi man åbenbart ikke lige er støtteparti for en regering.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Nu ved hr. Kristian Thulesen Dahl formentlig lige så godt som jeg, at jeg ikke kunne drømme om at være sur. Det ligger slet ikke til mig. Jeg er alt andet end sur. Men når det drejer sig om, hvad man vælger at prioritere, så kan jeg en gang imellem blive ked af det og synes, at nogle prioriterer forkert. Jeg synes, det er forkert at prioritere et skattestop i forhold til, at der er nogle opgaver, der ikke bliver løst.

Det er ikke noget med, at vi var imod at nedbringe ventelister inden for sygehusvæsenet, men hvis jeg står med en sum penge og skal vælge imellem, at jeg eventuelt skal vente, skal vi sige en måned eller længere med en knæope-ration, i forhold til, at jeg skal se på, at der er børn og unge, der mangler først at få diagnosen stillet og derefter få en behandling, så er jeg ikke i tvivl om, hvad jeg vil vælge, og jeg vil gerne ofre mig for deres behov.

Jeg mener, det er et politisk valg, men der er ikke noget med, at vi er imod, at man nedbringer ventelisterne på sygehusområdet, overhovedet ikke, men vi ville ikke have taget fra ulandspengene. Vi kunne have ladet være med f.eks. at sætte skatten ned, som et skattestop jo er udtryk for.

Så på den måde har hr. Thulesen Dahl også valgt at prioritere, ligesom jeg vælger at prioritere, og der er en tendens til, at jeg vælger nogle ting i forhold til f.eks. de der psykiatriske områder, hvor hr. Thulesen Dahl i højere grad vælger, at det er nogle ældre mennesker, som skal have pengene. Men der siger jeg, at der er ældre mennesker, der sagtens kan klare sig selv. Den dag jeg bliver gammel, kan jeg godt klare mig selv. Jeg er ikke et socialt problem.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kristian Jensen som ordfører.

Kristian Jensen (V):

Det er efterhånden blevet en tradition, at vi skal have den her forespørgsel. Det er en gentagelse

af en forespørgsel fra sidste år, og desværre er også retorikken fra forespørgernes side en gentagelse af retorikken fra sidste år. Vi ser nu igen, at sparespørgsel bliver trukket frem, spørgsel om, at nu vil en regering lægge op til besparelser i kommuner og amter, for nu skal der skæres ned. Det er et sparespørgsel, der bliver trukket frem mod bedre vidende.

Nu kan vi nemlig gå ind og se, hvad det er, der er realiteten i den tid, hvor regeringen har siddet. Vi kan nemlig gå ind og vurdere på de regnskaber, der er fremlagt for 2002, for det år, hvor venstrefløjen så ganske kraftigt sagde, at nu ville der ske massive nedskæringer.

Det, som den seneste budgetredigelse fra Finansministeriet viser, er jo, at der er kommet 8.000 flere offentligt ansatte; at væksten har været i amter, at væksten har været i kommuner. Men vi kan også se på et tal fra Danmarks Statistik, at der er færre ansatte i staten. Det er ganske rigtigt, at der er et område, hvor der er færre ansatte, og det er netop, fordi vi har valgt, som hr. Aage Frandsen siger, at prioritere.

Kl. 11.45

Vi har valgt at prioritere, at der er nogle af de midler, der tidligere har været brugt i den statslige sektor, som skal ud til kommunerne, ud til amterne; derude, hvor man udfører servicen for borgerne. Det er der, væksten skal være, og det er der, den har været i det år, vi nu kan få regnskabstallene frem på.

Når vi kigger på 2003, er det præcis det samme spor, der tegner sig. Der er igen et stigende antal af offentligt ansatte, og der er stigende forbrug i den offentlige sektor. Og sporet frem til 2004 er præcis det samme.

Så bliver der talt meget om: Jamen hvad så? Godt nok er der vækst. Det har vi efterhånden fået alle til at erkende. Socialdemokratiet gjorde det for et par uger siden med den socialdemokratiske finansordfører; SF har erkendt det i dag med gruppeformanden, og mere autoritativt får vi næppe fra SF, at der er vækst.

Så er spørgsmålet: Er der vækst nok? Hvis man kigger på den alderssammensætning, befolkningen har, og den alderssammensætning, den vil have næste år og året efter og året efter igen, så er det ganske nemt at kigge og se, hvad udviklingen vil være, når befolkningen blive ældre og antallet af unge stiger og falder i de forskellige aldersklasser. Så er det, man kan sige, at det krav til vækst, der er ud fra demografien, altså skiftene i alderssammensætningen, er en vækst på 0,3 pct.

Men væksten er jo højere i det, regeringen lægger op til. Dermed er der også en realvækst og ikke de nedskæringer, som sparespøgelset bliver drevet frem til at forestille.

Det, der er vigtigt for Venstre, er, at vi får gang i moderniseringen af den offentlige sektor, at vi får arbejdet med øget valgfrihed til borgerne på præcis den måde, vi har gjort det for de ældre, der har valg af leverandør til hjemmehjælpen, og for de mennesker, der har brug for en hofte. De har nu mulighed for at vælge et andet sygehus end det offentlige, hvis ventelisten er over 2 måneder. Det er det, vi har gjort med frit valg af børnepasning på tværs af kommunegrænserne.

Vi har også behov for at fjerne den myte om, at den eneste måde, man kan få en større kvalitet på, er ved at have større udgifter. Mange kommuner har rent faktisk gjort et stort stykke arbejde for at bryde den sammenhæng mellem økonomi og kvalitet.

F.eks. har Skjern Kommune præsteret at få en langt større del af arbejdstiden for hjemmehjælperne til at foregå med de ældre ved at indføre, at man noterede sine arbejdsopgaver på en computer. Det har ikke ført til flere omkostninger. Det er holdt inden for det samme budget. Men den tid, den enkelte bruger ude hos den ældre, er blevet længere. Ligeledes har Aabenraa Sygehus præsteret 20 pct. flere operationer bare ved at indføre et edb-system, der giver en anden og bedre arbejdsgang.

Der er lagt op til, at den aftale, der skal laves, i lighed med tidligere er en kollektiv aftale. Det mener vi er rigtigt, for en kollektiv aftale er den aftale, som bedst tager højde for kommunernes og også for statens samlede ønsker.

Men en kollektiv aftale indebærer også et kollektivt ansvar. En kollektiv aftale indebærer også, at man går ud og kigger på: Hvordan vil en gennemsnitlig kommune udvikle sig? Og så skal man ikke have gået i skole i ret mange år for at vide, at hvis man tager et gennemsnit, så er der nogle, der ligger over gennemsnittet, men også nogle, der ligger under gennemsnittet. Hvis nogle føler, at det er et problem, er man jo nødt til at opgive tanken om den kollektive aftale og gå over til at lave individuelle aftaler for hver enkelt kommune. Det vil vi i Venstre gerne fraråde.

Vi mener, at rammerne for den kommende kommuneaftale naturligvis skal være det skattestop, der nu har eksisteret i 543 dage, men også det krav om en afdæmpet vækst i den offentlige

sektor, som ligger i den 2010-plan, som den tidligere regering fremlagde, og som vi fra starten har tilsluttet os. Så er det vigtigt at sige: Den plan lægger op til vækst, og vækst er altså ikke besparelser. Derfor kan man godt pakke sparespøgelset væk.

Jeg vil gerne på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager ministerens redegørelse om forhandlingerne med kommuner og amter om næste års økonomiaftale til efterretning.

Folketinget opfordrer regeringen til inden for rammerne af skattestoppet og kravene om en afdæmpet realvækst i det offentlige forbrug at sikre, at ressourcerne i den offentlige sektor prioriteres.

Folketinget noterer sig, at den økonomiske politik frem mod år 2010 giver mulighed for en realvækst – også når der er korrigeret for udviklingen i befolkningssammensætningen i de kommende år.

Endelig opfordrer Folketinget regeringen til i forhandlingerne med kommunerne at være specielt opmærksom på de økonomisk vanskeligt stillede kommuners vilkår.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 115).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se ovenfor*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Kl. 11.50

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Kristian Jensen talte meget om sparespøgelset, og der er selvfølgelig nogle, der mener, at man kan fjerne spøgelse og mane dem væk ved at vifte med lidt hvidløg eller andet. Hr. Kristian Jensen forsøger så med noget talmagi.

Men det ændrer altså ikke ved, at den virkelighed, som folk oplever på deres egen krop, er, at arbejdsløsheden stiger i øjeblikket, samtidig med at der bliver skåret ned på børn, ældre, syge og handicappede ude i amter og kommuner. Det er det, folk oplever, uanset hvor meget talmagi regeringspartierne forsøger at komme med.

Derfor er mit spørgsmål, hvorfor Venstre ikke åbent siger, at det, man prioriterer, er, at de rigeste i dette land skal have et øget privatforbrug, og at det skal ske på bekostning af de mange, som ellers er afhængige af, at det offentlige forbrug sikrer, at man får dækket sine mest nødvendige behov.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Det må være rart at vide for både finansministeren og i øvrigt også for Venstres ordfører, at hvis de skulle ryge ud af Folketinget eller slutte som finansminister, så er der jobmuligheder fremover. Jeg tror, at tryllekunstnerbranchen vil efterspørge den slags mennesker, der er i stand til dette her.

Vi står med en verden, hvor enhver ude i virkeligheden kan se, at der bliver skåret på børn. Daginstitutionssektoren mistede sidste år ved budgetlægning i kommunerne 0,5 mia. kr.

Derfor var der kæmpestore demonstrationer i en række byer, som vi ikke har set i 10-15 år. Det var protester mod indsnævring af åbningstider, lavere normering og øget forældrebetaling. Og så har vi her i Folketinget en finansminister og Venstres ordfører, der benægter det og siger, at sådan var det ikke. Det er da dumt.

Vil finansministeren og hr. Kristian Jensen ikke blot bekræfte følgende enkle regnestykke: Når man lægger op til en vækst på 0,7 pct. og selv anerkender, at de 0,3 pct. af væksten ædes op af den aldersmæssigt ændrede befolkningsmæssigt sætning, så er der 0,4 pct. tilbage.

Løntilpasningsklausulen i det offentlige æder i hvert fald 0,5 eller 0,6 pct., og derfor er der tale om minusvækst. Det ved enhver, der arbejder med tal. Det er da dumt at benægte det.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Debatten i dag har jo meget drejet sig om fortiden, selv om forespørgslen egentlig dækker 2004 og årene derefter. Men der har været en interessant prioriteringsdebat, og det, jeg hæfter mig ved, er, at hr. Kristian Jensen nævner, at der har været et fald i statens beskæftigelse fra 2001 til 2002 og en stigning i kommunernes fra 2001 til 2002, og herefter siger han: Der kan man bare se, det er udtryk for en bevidst prioritering.

Heroverfor står den redegørelse, finansministeren startede med at give, hvor han siger, at væksten i udgifterne i kommunerne har været 1,6 pct. Man har overskredet rammen både med

de 400 mio. kr., der var aftalt, og med de 800 mio. kr. derudover, og det giver altså denne vækst.

Hvor er prioriteringen i det her? Er prioriteringen den, kommunerne har foretaget ved at overskride regeringens ramme? Er det den bedste prioritering? Hvor er den prioritering, hr. Kristian Jensen egentlig taler om i styringen af den samlede offentlige økonomi?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

I modsætning til fru Line Barfod tror jeg ikke på spøgelse. Det er sådan med spøgelse, også med spæspøgelset, at spøgelse eksisterer ikke. Derfor behøver man ikke mane dem væk. Man skal bare åbne øjnene og se virkeligheden, for så ser man, at spøgelse ikke eksisterer, ligesom spæspøgelset heller ikke eksisterer.

Der er nemlig ikke, når man kigger på den samlede økonomiske ramme for kommuner og amter, tale om, at den falder. Der er tale om, at den stiger. Derfor er der ikke brug for talmagi, men bare for åbne øjne og en erkendelse af, hvordan virkeligheden ser ud i de regnskaber, der nu er kommet ind.

KL 11.55

Nu skal jeg heller ikke beskæftige mig med at rådgive hr. Villy Søvnal om fremtidige jobmuligheder, men hvis Irak skulle mangle en ny informationsminister, så ville hr. Villy Søvnal være et ganske glimrende bud i lighed med den tidligere informationsminister, der også holdt fast i sine egne visioner uden at kende virkeligheden, i hvert fald uden at anerkende virkeligheden.

For det er sådan, at når man kigger på den vækst, som vi har sagt der vil være, så er de 0,7 pct. realvæksten, når man kigger på pris- og lønfremskrivninger. Ud af den er der 0,3 pct., som går til, at befolkningen ganske enkelt har en anden alderssammensætning, og resten er realvæksten. Det er den servicevækst, der kommer til. Man starter jo med at lave en teknisk forudsætning om, hvad udgangspunktet er.

Og så vil jeg blot sige med hensyn til daginstitutioner, som hr. Villy Søvnal også var inde på: Det er jo ikke rigtigt, at der er en massiv nedskæring. Det er faktisk forkert. Hvis man lytter til, hvad KL sagde, da budgetterne for 2003 var lagt fast, var det, at prisen i gennemsnit pr. passede barn blev holdt. Der har været lavere udgifter, javist, men det er, fordi der er et lavere antal børn. Men gennemsnitsprisen – hvad det er for

en kvalitet og service, man vælger at bruge, hvis man måler på prisen – er den samme.

Sagt til hr. Klaus Hækkerup: Det er rigtigt, at der har været en overskridelse af regeringens prioriteter. Regeringen havde prioriteret, at der skulle være lavere vækst i staten, men højere vækst i kommuner og amter. Der har været en højere vækst, end vi havde ønsket, der havde været en højere vækst end aftalt, men det er ikke udtryk for, at vi har ændret prioriteringer. Vi vil stadig væk have prioriteret, at der var en vis vækst i kommuner og en vis vækst i amter, men man må bare erkende, at den kommuneaftale, som hr. Klaus Hækkerups parti indgik med kommuner og amter for 2002, jo ikke er blevet overholdt.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg kunne også være fristet til at bede hr. Kristian Jensen om at anerkende virkeligheden, for det, vi oplever her, er jo kampen om billedet af virkeligheden, og der synes jeg, ligesom andre også har udtrykt det, at det er lidt uklogt af Venstre ikke at acceptere, hvad folk oplever. Og med så lav en vækstrate – som jeg jo ikke kritiserer regeringen for at føre, vil jeg gerne understrege, og ønskerne og behovene for prioritering – så er der altså nogle, der oplever besparelser, og det synes jeg er en opgave i sig selv for politikere, der vil holde en linje, at prøve at formidle i stedet for at prøve at bortforklare det.

Vil hr. Kristian Jensen bekræfte, at skattestøpet i sig selv kræver – hvis man i øvrigt holder sig til »Danmark 2010« – besparelser på den offentlige drift, altså ikke på overførslerne, men på den offentlige drift, for at få regnestykket til at gå op?

Dernæst som spørgsmål 2: Hvordan vil Venstre sikre, at hele grundlaget for 2010-planen, som jeg anerkender Venstre støtter, overhovedet opfyldes, nemlig netto 85.000 flere i arbejdsstyrken inden 2010, og ledigheden ned på 4,5 pct.?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

I hr. Kristian Jensens indlæg nåede Venstres ordfører frem til, at spørgsmålet er, om væksten er stor nok, og så konkluderede Venstres ordfører sådan uden de store argumentationer, at det er den.

Det undrer mig såre, for hvis vi bare tager et område som handicapområdet, så har stigningen årlig fra 1999 til 2001 været på 7 pct. Når

man så skal ned på 0,7 pct., kan det være svært at opleve det som andet end en meget, meget hård opbremsning og hårde besparelser, og jeg går ud fra, at det heller ikke er for sjov, at der i øjeblikket cirkulerer en eller anden hemmelig rapport i regeringen om netop dette problem, hvor der foreslås elektronisk overvågning af de handicappede, store institutioner og lavere kvalitet. Den slags drastiske instrumenter tager man jo ikke frem, hvis det var, fordi man jublede over vækst.

Nej, vil jeg sige til hr. Kristian Jensen, når man skal gå fra 7 pct. og ned til 0,7 pct., så kan det mærkes, også af de borgere, som har så umådelig meget brug for hjælp, ja, faktisk er hundrede procent afhængige af, at der er nogle, der vil hjælpe dem, fordi de ikke selv kan.

Kl. 12.00

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Vi kom et lille stykke i erkendelsen af virkeligheden; jeg håber, at vi nu kan komme det sidste stykke, nemlig at der ikke er tale om en vækst på 0,7 pct., for hr. Kristian Jensen medgav, at den demografiske udvikling skal modregnes, og så var det 0,4 pct.

Men hr. Kristian Jensen svarede ikke på mit næste spørgsmål, nemlig løntilpasningsklausulen i det offentlige. Er det ikke rigtigt, at den traditionelt æder 0,5-0,6 pct.? Vil hr. Kristian Jensen ikke godt bekræfte det? Og når man trækker 0,5-0,6 fra 0,4, så er der tale om minusvækst. Det er jo grunden til, at selv gode Venstreborgmestre siger det her.

Så vil jeg egentlig godt have mig frabedt sammenligninger med tidligere informationsfolk i Irak og sådan noget; det synes jeg er for langt ude, når det er oplagt, at det billede, som står, er det rigtige billede, nemlig at man vil ud og skære i den offentlige sektor. Det kan man være tilhænger af, men så indrøm det dog! Så indrøm dog, at det er prisen for skattelettelserne til de velhavende, at nogle børn og nogle handicappede skal betale en pris, og at regeringspartierne og Venstre anser det for en nødvendighedens pris, i stedet for at fastholde et fuldstændig misvisende billede og påhæfte andre billeder, som jeg ikke synes egner sig til en debat som den her.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Lige for at rydde det sidste af vejen: Jeg startede ikke med at snakke om tryllekunstnere og med

at sige, at andre kunne lave noget andet; det var hr. Villy Søvndal, der startede den debat og den tone i salen her i dag. Og hvis hr. Villy Søvndal ikke kan holde til at få igen med samme mønt, så vil jeg bede hr. Villy Søvndal om at undlade at starte den slags polemik.

Til fru Marianne Jelved: Jeg sagde i min indledning, at vi laver kommuneaftaler for en gennemsnitlig kommune, og da det er en gennemsnitlig aftale, ja, så vil der være kommuner, der ligger over, og kommuner, der ligger under. Der var min baggrund også en erkendelse af, at det ikke er alle kommuner, der vil opleve præcis den samme vækst, og jeg vil ikke afvise, at der også kan være kommuner, der i 2004 vil opleve, at der kan være områder, der udvikler sig så ugunstigt, at de vil opleve en negativ vækst.

Men der er bare det at sige, at hvis vi skal væk fra den måde, man laver aftaler på, nemlig den kollektive aftale, og gå ind og justere på den enkelte kommune for at undgå dette, så er vi ude i noget, som jeg føler vil være meget uoverskueligt og i hvert fald vil være et brud på den tradition, der har været i mange år, og jeg mener ikke, det er nogen klog vej at få. Det er derfor, vi laver en gennemsnitlig betragtning, og det er den gennemsnitlige betragtning, vi er nødt til at diskutere ud fra, når vi skal diskutere herinde i Folketinget.

Jeg må bare sige, at det skattestop, regeringen gennemførte, da den kom til, ikke tager mere end det råderum, der var til stede til skattelettelser i den daværende SR-regerings 2010-plan. Der var nemlig, selv med de krav, der er stillet op, plads til nogle skattelettelser eller noget andet, javist, men det var ikke sådan, at man skulle ud og gennemføre besparelser.

Jeg vil bare sige, at det er helt rigtigt, at hvis vi skal nå 2010-målsætningen, så skal vi have en højere beskæftigelse og en lavere ledighed. Heldigvis kan vi også se, at de økonomiske vismænd i går fremlagde en rapport, der spåede, at udviklingen, hvor ledigheden stiger, som den gør i øjeblikket, heldigvis knækker til næste år.

Hvad har regeringen så gjort? Ja, sammen med den tidligere regering har der bl.a. været reformer, førtidspensionsreformen m.v., og den aftale om »Flere i arbejde«, der er blevet gennemført, og som lægger op til, at 30.000 flere kommer i arbejde, og med den skattelettelse, der gennemføres nu med Dansk Folkeparti og regeringspartierne, lægges der op til, at der kommer 10.000 flere i beskæftigelse, flere, fordi der er nogle, der ønsker at arbejde mere, og flere, fordi

der er nogle, der får en større gulerod, altså en større økonomisk gevinst ved at gå fra passiv forsørgelse til aktiv selvforsørgelse. Det er 40.000 ud af de 85.000, vi skal nå inden 2010. Det er rigtigt, at der er store udfordringer i det område, men vi skal nok nå det, og vi er godt på vej.

Til fru Sandy Brinck vil jeg bare sige, at jeg ville ønske, at fru Sandy Brinck eller en anden fra Socialdemokratiet snart ville komme frem med et tal på: Hvad er vækst nok for Socialdemokratiet? Vi har forsøgt igen og igen, vi har forsøgt at få svaret af hr. Ole Stavad tidligere i dag: Hvad er vækst nok for Socialdemokratiet?

Kl. 12.05

Det er ikke bare et spørgsmål om, hvad væksten er samlet set, men også hvorledes pengene bruges, og det er meget afgørende for, hvorledes servicen opleves. Det var det, jeg nævnte med mine to eksempler fra Skjern kommune og fra Aabenraa Sygehus, hvor det er muligt at lave en bedre arbejdstilrettelæggelse og få en højere service uden at bruge flere penge. Men Socialdemokratiet bliver ved med at komme tilbage med at sige, at der ikke er vækst nok i regeringens rammer. Nu håber jeg, at Socialdemokratiet ikke bliver ved med at lege struds og stikke hovedet i busken og i sandet, men vil komme frem i dag og sige: Hvad er vækst nok for Socialdemokratiet?

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Det, der er problemet, er jo ikke bare en diskussion om vækst nok, det, der er problemet, er, at der skulle have været gennemført en udligningsreform pr. 1. januar næste år, og det bliver der ikke. Regeringen har valgt sammen med sit flertal med vedtagelsen af L 187 i dag at forlænge den nuværende ordning. Og det betyder, at de kommuner, der nu igennem et par år har været i en spændetrøje – som f.eks. Nakskov, som havde foretræde for Kommunaludvalget i går – og som er inde i en meget negativ udvikling, kan se, at den udvikling vil fortsætte, og at der ikke er hjælp nok at hente fra regeringens side.

Javel, kan hr. Kristian Jensen så sige, men har vi ikke lige fremsat et forslag til vedtagelse, hvor der står, at vi opfordrer regeringen til at tage særligt hensyn til de svage kommuner? Jo, det er rigtigt, sådan hørte jeg også forslaget til vedtagelse – jeg har desværre ikke set det endnu – men det er jo en klar erkendelse af, at den debat, vi havde for en time siden om L 187, bekræfter det, den socialdemokratiske ordfører sagde: at

der ikke er taget hensyn til de svage kommuner i den lovændring. Og hvis ikke man vil kompensere de svage kommuner over omlægningen, over udligningsordningerne, så er der jo kun én vej at kompensere for det, og det er ved at komme og give dem nogle flere penge over bloktilskuddet.

Derfor er mit spørgsmål til hr. Kristian Jensen: Hvad ligger der i den sidste sætning i det forslag til vedtagelse, han har fremsat her i dag for Folketinget? Hvor mange penge forestiller man sig det vil være nødvendigt at komme med som kompensation til de svage kommuner?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg går ud fra, at hr. Kristian Jensen er klar over, at hr. Kristian Jensen ikke besvarede spørgsmålet fra hr. Villy Søvnald; hr. Kristian Jensen var så optaget af sprogbrugen herinde. Jeg håber, at hr. Kristian Jensen nu er faldet ned igen og svarer på det spørgsmål, som hr. Villy Søvnald stillede.

Jeg vil så godt vende mig til det der med, at man hele tiden kører på gennemsnitstal. Hr. Kristian Jensen har nu erkendt, at der er nogle steder, hvor de oplever besparelser. Er det ikke korrekt? Der er altså nogle steder, de oplever det? Det er ikke kun et spørgsmål, det er virkeligheden.

Så vil jeg godt have hr. Kristian Jensen til at forholde sig til f.eks. udgifter på det område, som vedrører de særlig udsatte børn. Der siger Kommunernes Landsforenings formand, Ejgil W. Rasmussen, i forbindelse med, at man konstaterer, at det koster 673 mio. kr. mere end forventet: Derfor skal man have nogle flere penge. Hvad er hr. Kristian Jensens svar til det?

Jeg kan læse i finansministerens blå pjece, at der er nogle områder, hvor man skal til at styre noget mere, men tror man virkelig, at man kan styre så meget mere? Jeg håber det da ikke, for jeg går da ud fra, at der er tale om, at nogle mennesker har bevilget de penge i kommunerne til nogle unge mennesker og børn, som har nogle behov. Derfor vil jeg gerne sige til hr. Kristian Jensen, at når man på det område mangler 673 mio. kr. – eller rettere sagt: et merforbrug, som regeringen åbenbart mener, man ikke skal have lov at have – vil man så enten finde pengene, eller vil man skære voldsomt ned på det område?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Kristian Jensen sagde, at sparespøgelset ikke eksisterer. Nej, desværre er der ikke tale om et spørgsmål, som man bare kan mane væk; det er langt værre. Når man kigger nærmere efter, så er det minimalstaten, som forsøger at gemme sig bag talmagikerens kappe, og det kan man jo altså tydeligt se, når man oplever, hvor der bliver skåret, og hvad det er, vi nu taler om: Når handicappede skal flyttes tilbage til store institutioner, som vi ellers har forladt for 30 år siden, når man ser, hvordan der skæres på børn, unge, ældre og syge.

Samtidig er vi jo i den barokke situation, at arbejdsløsheden stiger, og at der mangler folk på mange offentlige arbejdspladser, hvor de offentligt ansatte bliver nedslidte i en alt for ung alder af at skulle løbe alt for hurtigt.

Kl. 12.10

Vi hørte for nylig, da vi havde Enhedslistens forespørgselsdebat om beskæftigelsen, at regeringspartierne ikke har et eneste bud på, hvad de reelt gør for at skabe flere arbejdspladser.

Hvorfor vil Venstre ikke være med til, at man ansætter nogle flere til at lave det arbejde, der er så hårdt behov for, til at passe børnene, til at passe de syge, til at passe de handicappede? Er det ikke reelt, fordi man ønsker en minimalstat?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det er ganske enkelt utroligt at høre fru Line Barfod. Ikke bare havde vi, da vi overtog regeringsmagten, verdens største offentlige sektor, vi har også udvidet den – altså: En udvidelse af verdens største offentlige sektor er vejen til minimalstaten? Det er ganske enkelt en retorik og en logik, som man mindst skal være medlem af Enhedslisten og måske helst længere ude på venstrefløjen for i det hele taget at følge med i.

Når man har verdens største offentlige sektor, og når vi endda har været med til at udvide den offentlige sektor, er det netop, fordi vi mener, der er nogle opgaver, som der er behov for skal løses bedre. Der har været behov for, at der skulle tages vare på nogle af de lange ventelister, som vi overtog, da 9 års socialistisk ledet styre af det her land brød sammen. Derfor har det været godt; at der blev ansat flere i amterne; det har virket, for nu er ventelisterne i sygehusvæsenet begyndt at falde, og det synes jeg har været glædeligt. Det håber jeg faktisk at fru Line Barfod vil erkende og så droppe den der hule retorik

om, at endnu flere offentligt ansatte skulle være vejen til minimalstaten. Hvis det er rigtigt, at flere offentligt ansatte er vejen til minimalstaten, hvad ville fru Line Barfod så foreslå, for at vi kommer væk fra minimalstaten?

Til hr. Klaus Hækkerup: Det er sådan, at når vi kigger på de svage kommuner, og når vi kigger på den aftale, der blev indgået sidste år, er det faktisk sådan, at de svage kommuner samlet i Det Skæve Danmark rent faktisk er tilfredse med den aftale, der blev indgået sidste år, og mener, at det vil være passende, hvis den blev videreført i indeværende år. Det er det, formanden, hr. Flemming Eskildsen, har udtalt på forningens vegne, og det er også det, vi fra Venstres side mener der skal være lagt op til.

Men hvis det er sådan, at der i KL er et ønske om, at der af de penge, der gives i den samlede udledning, skal reserveres et endnu større beløb til de svage kommuner, til de fattigste kommuner, så må KL jo komme frem med det ønske, og så skal Venstres opfordring til finansministeren og indenrigsministeren være, at man skal efterkomme det ønske, hvis KL måtte komme med det.

Jeg vil i øvrigt bare sige, at de kommuner, der i dag går under navnet Det Skæve Danmark og de fattigste, er lige præcis de kommuner, der blev ramt af den socialdemokratiske udligningsreform gennemført under indenrigsminister Birte Weiss tilbage i midten af 1990'erne.

Jeg synes, hr. Aage Frandsen i lige så høj grad skulle bede sin sidekammerat om at falde ned, for jeg er sådan set ikke ophidset over, at nogen følte sig stødt, det er man velkommen til, men hr. Villy Søvndal blev ophidset over, at jeg sammenlignede ham med en ikkeherværende person, efter at hr. Villy Søvndal selv havde lagt op til den slags polemik.

Så hvis hr. Villy Søvndal er faldet ned på jorden og jeg hele tiden har været her, så kan vi fortsætte diskussionen om indholdet, nemlig de kommuneaftaler, hvor vi fra Venstres side – og det vil vi gerne fastholde – synes det er vigtigt, at det er en kollektiv aftale, for vi skal ikke ind og lave aftaler med hver enkelt kommune. Vi skal give plads til, at kommunerne også mellem hinanden kan lave et ændret serviceniveau og også, som det rent faktisk skete for indeværende års budget, kan sætte skatten op i nogle kommuner og ned i andre kommuner, fordi det netop er vigtigt, at der er en vis fleksibilitet. Skattestoppet gælder for kommunerne under ét, og kom-

munerne har faktisk vist, at de kollektivt kan klare den fleksibilitet.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Magt forpligter, vil jeg gerne sige til hr. Kristian Jensen, og det var hr. Kristian Jensen, der i sit indledende indlæg sagde, at spørgsmålet i dag bliver, om der er vækst nok. Derfor fremdrog jeg et eksempel, som hr. Kristian Jensen undlod at forholde sig til overhovedet, nemlig det eksempel, at væksten på handicapområdet de seneste år har ligget på 7 pct., og at det, der er regeringens målsætning nu, er at få den ned på 0,7 pct. – der skal et nul foran.

KL 12.15

Det er altså lidt ubegribeligt, at hr. Kristian Jensen ikke forholder sig til, om det er rimeligt, at den gruppe borgere, som er afhængig af hjælp, nu skal hjælpes via elektronisk overvågning, store centrale institutioner, mindre personale. Er det rimeligt? Er det Venstres politik?

Og så kan jeg jo lige oplyse hr. Kristian Jensen om, at det faktisk er europæisk handicapår i år. Det gør det ikke hverken værre eller bedre, men det er altså ikke anstændigt, hvis det er den slags instrumenter, vi skal ud i, blot fordi regeringen har strikket sig en økonomisk spændetrøje.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Ja, så nemt slipper hr. Kristian Jensen ikke. Vi hører her, at det socialistiske styre har måttet lægge tøjlerne. Det styre synes jeg vi skulle få tilbage igen. For det afleverede en af verdens mest sunde økonomier overhovedet. Det er den sunde økonomi, som gradvis er ved at blive undergravet. Jeg ved så ikke, hvad hr. Kristian Jensen foretrækker, at jeg kalder det nuværende styre, men det kan vi så tale om i pausen.

Skattestoppet er finansieret ved at ligge inden for råderummet, siger hr. Kristian Jensen, råderummet, som det er i »Danmark 2010«. Okay, okay. Hvad er det så for et råderum, der giver plads til regeringens omkring 10 mia. kr. i skattelettelser i de kommende år? Hvad er det for et råderum, der bliver brugt dér? Nu har vi altså fået en regering, som bruger råderummet indtil flere gange. Det vil jeg meget gerne bede om en forklaring på.

Så noterer jeg mig, at hr. Kristian Jensen bygger hele sin økonomiske politik på det, den tidligere regering har lavet, ud over »Flere i arbejde«

og skattelettelser, som alle økonomer uden for dette hus siger ikke fører til en eneste mere i beskæftigelse.

Vi har ikke fået svar på, hvordan regeringen vil opfylde de målsætninger, som den selv har sat sig.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Hr. Kristian Jensen har brugt mange kræfter på at sige, at han har aflivet sparespøgelset, og at det hele går fint; ude i kommuner og amter opfører man sig fornuftigt, og så hænger tingene sammen.

Jeg må sige, at hr. Kristian Jensen burde have talt mere om skønmaleri, for det er det, der er tale om fra regeringens side, og det er derfor også interessant, når to af de fremmeste Venstrefolk, nemlig formanden for Kommunernes Landsforening og formanden for Amtsrådsforeningen, klart og direkte har advaret regeringen om, at det, der er lagt op til af økonomi til kommuner og amter, ganske enkelt ikke hænger sammen.

Der har været forsøg på sådan at hvirvle støv op og prøve at se, om man ikke med talmagi kan skjule nogle ting.

Jeg vil derfor gerne spørge hr. Kristian Jensen og for den sags skyld finansministeren, når han på et tidspunkt får mulighed for at svare på det, om det ikke er rigtigt, at i forhold til 2010-planen tager regeringen og Venstre en tredjedel af væksten i 2004 og halvdelen af væksten i 2005? Det er realiteterne, og det er naturligvis derfor, fremtrædende Venstrefolk og alle andre, der oplever den barske hverdag ude i kommuner og amter, råber op over for regeringen og siger: Så kom dog til fornuft!

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Nicolai Wammen har ganske ret i, at der er nogle, der råber op og siger: Så kom dog til fornuft! Bl.a. råbte vismændene op i går og sagde: Så kom dog til fornuft! For væksten i forbruget i kommuner og amter er alt, alt for stor i forhold til det, der er økonomisk behov for og basis for i Danmark. Vismændene sagde, at væksten er for stor, ikke for lille.

Til fru Sandy Brinck: Jeg noterede mig i øvrigt, at vi igen ikke fik noget svar på, hvad det socialdemokratiske bud på »vækst nok« er; igen er der ikke nogen, der tør komme med et konkret bud. Man vil holde hovedet nede i busken

og undlade at besvare noget af det, der er mest vitalt, hvis man skal have en samfundsøkonomi til at hænge sammen, nemlig: Hvad er vækst nok i den offentlige sektor? Hvad mener man, væksten skal være?

Kl. 12.20

Og så må fru Sandy Brinck undskylde, hvis der er nogen, der ikke har forklaret fru Sandy Brinck, hvorledes diskussionen om vækst hænger sammen. Når vi siger, at der er en vækst på 0,7 pct., så er det i forhold til, hvad det totale forbrug er nu, og hvad det totale forbrug er næste år. Og der er det sådan, at det selvfølgelig er op til kommuner og amter at prioritere, hvorledes væksten skal bruges: Skal den bruges på ventelister? Skal den bruges på handicappede? Skal den bruges på gymnasier? Skal den bruges på folkeskoleområdet?

Der er det altså bare vigtigt at holde sig for øje, at hvis man kigger på, hvad der er brugt f.eks. på gymnasier i amterne, så kan man se, at man i amterne ikke har forstået at få gennemsnitsprisen til at være stabil, når elevtallet er faldende. Man har tværtimod brugt flere og flere penge, selv om der har været færre og færre elever. Opgaven på folkeskoleområdet er nu at sikre, at det samme ikke gentager sig i kommunerne.

Der er nemlig talrige eksempler på, at en lang række kommuner kan finde ud af at forvalte deres penge mere effektivt og sørge for at få en bedre service gennem en bedre arbejdstilrettelæggelse. Bl.a. kan man nævne Græsted-Gilleje Kommune, der har klaret at halvere udgifterne til udbringning af mad til ældre gennem en bedre arbejdstilrettelæggelse og gennem udbud af opgaven.

Men det, der er vigtigt at få slået fast over for fru Sandy Brinck, er, at 0,7 pct. i vækst ikke nødvendigvis er 0,7 pct. i vækst på *hele* området. Det kunne godt være, der er en højere vækst ét sted, men så må kommuner og amter tage ansvaret på sig og sørge for lavere vækst andre steder.

Til fru Marianne Jelved: Det er ganske rigtigt, at der har været en tidligere regering, som også har lavet en række kommuneaftaler, der har været brudt år for år for år. Det har ikke været muligt for mig – det kan være, fru Marianne Jelved kan hjælpe mig med det – at nævne et eneste år, hvor de to vigtige parametre for en kommuneaftale, nemlig udviklingen i skatten og udviklingen i forbruget, er holdt, mens den tidligere regering lavede aftaler med kommunerne.

Det råderum, som vi bruger til skattestoppet, er ganske rigtigt en del af det råderum, der er til stede i »Danmark 2010«. Den resterende del af råderummet plus et lavere væksthiveau for den offentlige sektor i 2004 og 2005 er det, der finansierer skattelettelserne, som netop er med til at gøre, at man får en større gulerod, at det bliver mere attraktivt. Rapport på rapport på rapport fra uafhængige kilder – også fra den tidligere regering – har peget på, at et er de vigtigste problemer i dansk økonomisk politik er, at der i dag ikke er incitament nok til at tage et stykke arbejde, hvis man er på kontanthjælp eller på dagpenge.

I øvrigt går jeg ud fra, at hr. Nicolai Wammen bemærkede, at mit svar til fru Marianne Jelved var en bekræftelse af, at: Ja, vi har sat vækstrammerne lidt ned, vi har bl.a. taget den vækstramme, som Socialdemokratiet forestillede sig der skulle være i 2006, og rykket den et år frem til 2005.

Den fg. formand (Grete Schødt):

De næste tre korte bemærkninger er til hr. Klaus Hækkerup, fru Sandy Brinck og fru Line Barfod.

Inden jeg giver ordet til dem, skal jeg lige meddele, at der er tvivl om, hvorvidt det er blevet meddelt fra starten, at afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse først vil finde sted på tirsdag, den 27. maj.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Det tilkommer ikke mig at blande mig i formandens mødeledelse; jeg skal bare nævne, at det fremgår af dagsordenen, der er omdelt i Folketinget i dag.

Lad mig til Venstres økonomiske politik over for kommunerne og amterne allerførst sige, at jeg er en lille smule overrasket over den skråriskerhed, hvormed hr. Kristian Jensen går herop og siger, at ventelisterne er faldet.

Jeg har i Kommunaludvalget spurgt til udviklingen i ventelisterne. Jeg har fået svar den 10. marts i år, og der siger man, at opgørelsesmetoderne er ændret, så tallene før og efter den 1. juli 2002 ikke er – som det hedder i det ministerielle sprog – »umiddelbart sammenlignelige«.

Det vil sige, at jeg fra regeringen savner sammenlignelige opgørelser over udviklingen i ventelisterne, og det finder jeg meget beklageligt, og jeg finder, at det i virkeligheden gør, at ventelisterne ikke kan indgå i debatten her.

Det, jeg gerne vil tilbage til og spørge hr. Kristian Jensen om, er: Hvad er det, Venstre forestiller sig for de vanskeligst stillede kommuner? Først hører vi, at man går herop og siger, at med L 187 er problemerne løst. Så går hr. Kristian Jensen op og siger: Kommunerne i Det Skæve Danmark er tilfredse, de er tilfredse med den aftale, der blev indgået sidste år, og med, at den skal videreføres i år.

Jeg må sige, at det ikke lige var det, vi hørte formanden for Kommunernes Landsforening give udtryk for på KL's delegeretmøde.

Dernæst siger hr. Kristian Jensen, at hvis KL ønsker flere penge til de vanskeligst stillede kommuner, så må de rejse det.

KL 12.25

Mit spørgsmål til hr. Kristian Jensen var: Hvordan skal jeg forstå det forslag til vedtagelse, hr. Kristian Jensen har stillet på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, der til sidst siger: »Endelig opfordrer Folketinget regeringen til i forhandlingerne med kommunerne at være specielt opmærksom på de økonomisk vanskeligst stillede kommuners vilkår.«?

Hvad ligger der i den sætning? Hvad er det for penge, Venstre forestiller sig, der skal ydes til de vanskeligst stillede kommuner, for at de dog kan komme nogenlunde helskindet ud af 2004?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Hr. Kristian Jensen smyger sig vel behændigt uden om at svare. Jeg tror sådan set nok, jeg har forstået det der med vækst, hr. Kristian Jensen, men jeg forstår ikke – eller lad mig sige det på en anden måde: Jeg tror ikke, det er for sjov, at der har siddet en arbejdsgruppe og lavet en udredning på hele handicapområdet, hvor man foreslår så drastiske instrumenter som elektronisk overvågning af de handicappede for at spare penge. Det tror jeg ikke at der er nogen, der sidder og foreslår for sjov, for det er så umenneskeligt. Så jeg tror, jeg har forstået det. Jeg tror, at det, vi er vidne til, nærmest er en snakken udenom.

Det er jo fair nok at sige, at man prioriterer anderledes. Det er jo fair nok at sige, at man prioriterer ældre og sygehuse. Men vil hr. Kristian Jensen så ikke også godt bekræfte, at man dermed nedprioriterer handicappede, for det er jo lige nøjagtig den logik, hr. Kristian Jensen på meget pædagogisk vis forsøgte at forklare mig. Og her er altså tale om en multihandicappet, der

ikke engang kan spise selv. Det er dér, der skal spares. Jeg synes, det er usmageligt.

Den fg. formand (Grete Schødtts):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning, og det er tredje og sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Kristian Jensen kan tale udenom, så meget han vil. Når kommunerne har en vækst, er en af grundene jo, at arbejdsløsheden stiger, og en af grundene er, at der er flere, der bliver slidt ned og kommer på førtidspension. Det er jo barokt, at vi har en situation, hvor der er flere og flere, der bliver arbejdsløse, samtidig med at flere og flere bliver tvunget på førtidspension, fordi de bliver ødelagt af at gå på arbejde, bliver slidt ned af at gå på arbejde.

Derfor er det jo, vi foreslår, at man tænker langsigtet og tænker i at ansætte nogle flere, så man deles om arbejdet i stedet for at skulle løbe så hurtigt og knokle så hårdt, at man bliver slidt ned og skal på førtidspension, så vi kan få en vækst i kommunerne, der går til at øge velfærd, i stedet for en vækst, der består i, at flere bliver syge og dårlige på grund af dårligt arbejdsmiljø.

Samtidig foreslår vi jo også en vækst i kommunerne, som går til forebyggende arbejde, i stedet for som i øjeblikket, hvor vi ser, at man alle steder skærer ned på alt, hvad der handler om forebyggelse, skærer alt det væk, der kunne sikre, at vi på længere sigt får råd til en bedre velfærd. Så det, man laver, er helt kortsigtet og er med til at gennemføre minimalstaten, fordi man laver så store omlægnings, som vi f.eks. ser der er lagt op til på handicapområdet.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hvis hr. Klaus Hækkerup er så usikker på Indenrigs- og Sundhedsministeriets tal vedrørende ventelister, så kunne hr. Klaus Hækkerup gå ind og kigge på amternes tal vedrørende ventelister og gå ind og se på, hvad amterne selv mener, ventelisterne er faldet med siden regerings skiftet på grund af de ekstra 1,5 mia. kr., der er kommet ind, på grund af, at de har fået nogle effektiviseringsgevinster ved, at de har tænkt kreativt, fordi de skulle effektivisere for at få de 1,5 mia. kr. til nye operationer.

Det er rent faktisk en af de store succeshistorier i den her regerings tid, at vi for alvor har fået

knækket de ventelister, der ellers bare var stigende og stigende og stigende på sygehusområdet. Derfor skal hr. Klaus Hækkerup ikke tro, at det kan lykkes at sige, at det må vi så ikke diskutere her i dag, når vi snakker om kommuneaftaler for kommuner og amter. Det er naturligvis klart, at så skal vi også snakke om: Hvad er det, der har virket godt i de forløbne år? Og dér er ventelistefaldet til sundhedsbehandlinger en af de store succeser.

Jeg skal bare sige, at i Venstre synes vi, at L 187 er et ganske glimrende resultat; det er et fint udtryk for, hvorledes man kan sikre, at der også er midler til de fattige kommuner. Vi synes det i Venstre, men vi har jo kunnet høre, at der er nogle i KL, der mener, at der skulle gives mere til de fattige kommuner. Det har de i hvert fald sagt i pressen og udadtil.

KL 12.30

Hvis KL møder op hos finansministeren og siger: Vi mener, og vi ønsker, at af den samlede pulje til udligning skal en større del reserveres til de fattigste kommuner, selv om det betyder, at der i gennemsnit bliver lidt mindre til alle de andre – ja, så synes vi i Venstre, at finansministeren skal acceptere det tilbud, men det kræver altså, at KL siger det i forhandlingslokalet.

Til fru Sandy Brinck: Jeg kan blot gentage, at der er jo lagt op til, at der skal ske en vækst, og fra vores side vil der ikke være noget oplæg til, at man skal lave besparelser på handicapområdet. Jeg håber, at fru Sandy Brinck hører det, for p.t. kan jeg ikke se, at hun er til stede.

Så vil jeg sige til fru Line Barfod, at det er jo sådan med fru Line Barfod, at ligegyldigt hvad spørgsmålet er, er svaret flere offentligt ansatte, også her, hvor fru Line Barfod siger: Jamen skulle vi ikke bare ansætte flere i det offentlige? Der er rent faktisk sket en markant vækst i antallet af offentligt ansatte, også en langt højere vækst i kommuner og amter end det, vi lagde op til fra Venstres side. Vi havde forventet, at der samlet set ville være en vækst på 6.000 personer i den offentlige sektor i løbet af 2002, men væksten har været højere, og derfor er fru Line Barfods påstand om vejen til minimalstaten lige så forkert, som den var i det foregående indlæg.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Det har stort set været lige så svært at få hr. Kristian Jensen til at indrømme, at der rent faktisk sker nedskæringer i de vækstmuligheder, man giver kommuner og amter i forhold til 2010-pla-

nen, som det ville være at få en skotte til at give drikkpenge. Men det er lykkedes efter ihærdigt pres fra Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, og vi anerkender, at det endelig langt om længe er kommet frem efter al magien.

Hr. Kristian Jensen ville ikke svare på den kritik, der kom fra Venstres kommunale og amtskommunale topfolk, og derfor vil jeg spørge: Kan han erklære sig enig i Ejgil W. Rasmussens beretning på KL's årsmøde, hvor han bl.a. siger:

»Det demografiske udgiftspres for KL-kommunerne stiger alene fra 2003 til 2004 med 1 mia. kr. Det svarer næsten til en vækstramme på 0,7 pct. Dermed spiser demografien vækstrummet op.«?

Og senere siger han bl.a.:

»Konsekvensen bliver ikke et fremskridt, men et tilbageskridt for velfærdsservicen i kommunerne.«

Det er realiteterne. Det er hr. Kristian Jensens egen partifælle, som siger det, så vil hr. Kristian Jensen dog ikke forholde sig til den kritik?

Den fg. formand (Grete Schødt):

Fru Marianne Jelved, tredje og sidste korte bemærkning i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Skattestoppet svarer lige til det råderum, som man kunne aflæse i »Danmark 2010«, har den daværende formand for Venstre og den nuværende statsminister sagt.

Nu hører vi hr. Kristian Jensen sige, at man kun bruger noget af råderummet, og at resten af råderummet bl.a. går til at finansiere skattelettelser. Men der er slet ikke noget råderum til at finansiere skattelettelser, for i virkeligheden er skattestoppet langt mere omfattende, end Venstre troede i første omgang, og derfor bruger man langt ud over råderummet alene til at finansiere skattestoppet. Der er slet ikke noget råderum til hverken skattestop eller skattelettelser, før der er netto 85.000 flere i arbejdsstyrken, så Venstre slikker pengene op, og det er ikke engang Venstres egne penge. Det er dybt uansvarligt, og det skal ikke gemmes bag en diskussion om kommuneforhandlingerne. Vi mangler stadig en forklaring på, hvordan Venstre overhovedet vil løse det problem.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Villy Søvndal for en kort bemærkning, og det er den tredje og sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det er meget sjældent i en folketingsdebat, at et medlem selv efter tre opfordringer ikke vil besvare et spørgsmål. Jeg synes, det er påfaldende, men det beviser jo noget, hvis hr. Kristian Jensen også denne gang undlader at svare på et spørgsmål: Så er hr. Kristian Jensens vurdering, at det ikke er klogt at svare, for så falder regeringens billede af kommuneforhandlingerne totalt sammen.

Kl. 12.35

Jeg startede med at spørge, om man på grund af den ændrede alderssammensætning kunne trække 0,3 pct. fra de 0,7 pct. Hr. Kristian Jensen medgav, at det kunne man godt, og så var vi nede på 0,4 pct. Men det spørgsmål, hr. Kristian Jensen konsekvent ikke har villet svare på, er, om løntilpasningsklausulen i det offentlige ikke spiser mere end de 0,4 pct. op. Det må være meget enkelt for en finanspolitisk ordfører at svare på det spørgsmål, men det er klart, hvorfor hr. Kristian Jensen selv efter tre opfordringer ikke vil svare, for så falder hele regeringens glansbillede. Så er der ikke tale om vækst, så er der tale om minusvækst, allerede inden vi regner den stigende arbejdsløshed og de andre ting, der påvirker væksten negativt, med.

Vil finansministeren komme herop og bekræfte, at løntilpasningsklausulen koster noget i retning af 0,5-0,6 pct.? Det ville være befriende, for så fik vi en ærlig diskussion. Men det er selvfølgelig muligt, at hverken finansministeren eller hr. Kristian Jensen har mod til at komme herop og sige det, for så falder hele det glansbillede, som man har forsøgt at sætte op i den offentlige debat, jo sammen.

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil bare sige til hr. Villy Søvndal, at hvis jeg skulle korrigere alt det forkerte, der er sagt heroppefra af fru Marianne Jelved, hr. Nicolai Wammen, fru Line Barfod og hr. Villy Søvndal, kunne jeg ikke bestille andet end at rende op og ned hele tiden, og derfor vil jeg have lov til at vente til mine afsluttende bemærkninger. Der er sagt mange forkerte ting, også om løntilpasningsprocenten og om, hvad man bruger i amter og kommuner.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg takker finansministeren for svaret, men jeg synes sådan set, det havde været meget let for finansministeren bare at sige langt kortere, at al erfaring siger, at løntilpasningsklausulen koster mellem 0,5 og 0,6 pct. hvert år, for det er jo en kendsgerning. Det er sandheden, det er virkeligheden, og vil finansministeren ikke godt komme herop og sige, hvad finansministeren vurderer, løntilpasningsklausulen kommer til at koste i 2004, hvis han ikke tror på det?

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

I fremskrivningen til kommuner og amter er grundlaget, at lønudviklingen i den offentlige sektor forudsættes at ligne udviklingen i den private sektor. Det vil sige, at forbrugsmulighederne også ligger over den almindelige løn- og prisfremskrivning, og hvis der er skævheder på ét område i én forvaltning, kan det være, der bruges flere penge i en anden forvaltning.

Det afhænger af den lønsum, man råder over, hvordan pengene rent faktisk anvendes på delområder, hvilke løntillæg man giver, hvordan man ansætter, om det er en høj anciennitetsgruppe eller en lav anciennitetsgruppe, og det afgøres decentralt. Men det er sådan, at lønudviklingen på det private område og det offentlige område følges ad, og det vil jeg sige, at det rådighedsbeløb, der eksisterer for de enkelte år, tager højde for lønudviklingen. I de enkelte år kan der være en skævvridning mellem enkelte grupper, men i amterne må man selvfølgelig sikre sig, at den lønsum, der dækker lønudviklingen, er til rådighed, ligesom man må på statens område og i primærkommunerne.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Igen må jeg takke finansministeren for svaret.

Jeg forstår altså ikke – men det kan være, forklaringen kommer i sidste runde – at det kan være så svært at bekræfte den kendsgerning, at løntilpasningsklausulen, som er udtryk for, at de offentligt ansatte følger de privatansatte rent lønmæssigt, udløser 0,6-0,7 pct. hvert år. Det er dem vel undt, men pointen er jo, at der kommer ikke mere hjemmehjælp ud af det, der kommer ikke mere hjælp til udsatte børn ud af det, og der kommer ikke mere hjælp til handicappede ud af det.

Jeg forstår ikke, hvorfor vi ikke kan få en ærlig debat, hvor man siger: Når vi laver en så svag vækst, som tilfældet er her, er der tale om minusvækst, og det er grunden til, at kommunalpolitikkerne uanset politisk farve siger, at der ikke er tale om et budget med vækst, men et budget med minusvækst. Hvor ville det være befriende for den offentlige debat, hvis finansministeren ville komme herop og sige, at selvfølgelig er det indlysende rigtigt, og af erfaringen og af tallene kan vi se fra år til år, at løntilpasningsklausulen koster så og så meget. Men hverken ordføreren eller finansministeren vil indrømme det, og grunden er jo klar nok: Så ville hele glansbilledet af, at der er tale om vækst, falde sammen. Der er tale om minusvækst, og jeg tager den lange udredning uden konklusion som finansministerens bekræftelse af det.

Kl. 12.40

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal gøre et sidste forsøg, men jeg tror ikke, det lykkes.

I rammeberegningerne og i fremskrivningen ligger en PL-regulering, der dækker den faktiske lønudvikling på det private arbejdsmarked. Hvis man husker, at der er et efterslæb på det offentlige, dækker den også her, for det lægges ind i budgetterne. Det kan godt være, at man vælger at bruge pengene til andre ting, men det afgøres i virkeligheden decentralt gennem de forhandlinger, man fører, og det har noget at gøre med, hvordan alderssammensætningen på medarbejdersiden er.

I virkeligheden er det en teknisk gennemgang, når man ser på, hvad grundlaget for lønudviklingen det næste år er set i forhold til indeværende år. Hvis der er et efterslæb, er det nogle penge, man i virkeligheden har givet ud, fordi det har været forudsat, at de skulle udbetales i løn. Det er altså rimeligt enkelt.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Villy Søvnald for en tredje og sidste kort bemærkning til finansministeren, og så går vi tilbage til hr. Kristian Jensen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg takker finansministeren for svaret. Jeg er helt enig, det er fantastisk enkelt, og derfor er der sådan set heller ingen grund til, at finansministeren roder sig så langt ud.

Jeg har selv en fortid som kommunalpolitiker, og jeg har siddet og lavet budgetter som medlem af et økonomiudvalg. Vi beregnede, hvor meget vi troede, lønningerne ville stige det næste år, og en del af stigningen var det, der hedder løntilpasningsklausulen i det offentlige, og som erfaringsmæssigt er 0,5-0,6 pct.

Når regeringen siger, at 0,7 pct. er 0,7 pct.s vækst, er det derfor snyd. For det første skal man forlods trække løntilpasningsklausulen fra – det er 0,5 pct. for at sætte det lavt, og så er vi nede på 0,2 pct. Når regeringen så selv skriver i det blå notat, at demografien, altså den ændrede alderssammensætning, koster 0,3 pct., kan jeg ikke forstå, at finansministeren ikke bare vil komme herop og sige: Det er rigtigt, vi er taget med bukserne nede. Vi har forsøgt at præsentere et billede, men det overlevede ikke én times debat i Folketinget. Vi beklager over for offentligheden, at vi har været med til at snyde, for dermed placerer vi de kommunale folk i den yderst ubehagelige situation, at de skal tage ansvaret for de beskæringer, vi har gennemført sammen med støttepartiet Dansk Folkeparti.

Tak for debatten!

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Villy Søvnalds konklusioner er lige så meget vrøvl som de konklusioner, hr. Villy Søvnald forsøgte at drage sidste år, hvor han snakkede om nedskæringer og massefyringer.

Klokken 11.52 – jeg skrev tidspunktet ned – svarede hr. Villy Søvnald, at løntilpasningsklausulen også bliver regnet ind, når man laver det udgangspunkt, kommunedrøftelserne starter fra. Derfor tager hr. Villy Søvnald fuldstændig fejl, når han påstår, at det er noget, der skal trækkes fra realvæksten, og derfor kan hr. Villy Søvnald ikke få et bekræftende svar, selv om han spørger igen og igen og igen. Hr. Villy Søvnald tager nemlig fejl, og det er synd, at vi nu har spildt så megen tid, fordi hr. Villy Søvnald ikke ønsker at forstå virkelighedens verden.

Til hr. Nicolai Wammen: Jeg er ked af, at hr. Nicolai Wammen ikke har fundet ud af, at skattepakken er finansieret ved nedjusteret vækst. Det står rent faktisk i det oplæg, der kom, da den blev præsenteret, det står i den pjece, som er udgivet i forbindelse med skattelettelserne, jeg har sagt det åbent og ærligt hele vejen igennem, og jeg har naturligvis også sagt det her fra talerstolen igen og igen og igen. Jeg er ked af, at hr. Nicolai Wammen ikke har opfattet det tidlige,

men næste gang, vi laver store aftaler, skal jeg gøre en særlig indsats for, at hr. Nicolai Wammen også bliver informeret.

Til fru Marianne Jelved: I »Danmark 2010« er der, så vidt jeg husker i hovedet, et råderum på ca. 0,75 pct. eller måske 1 pct. – der bliver nikked til de 0,75 pct. Det er sådan, at hvis skattestoppet bliver vurderet efter de samme kriterier som på daværende tidspunkt, vil det tage 0,5 pct. af BNP, og det vil sige, at der er et lille råderum til rest. Vi har genvurderet råderummet igen og igen og igen ud fra præcis de samme kriterier, som der lå i »Danmark 2010«, og når man sammenligner restdelen med det ekstra råderum, der kommer, fordi væksten nedjusteres i 2004 og 2005, er skattelettelserne fuldt ud finansierede. Alt andet ville være uforvarsligt, og det vil vi naturligvis ikke foreslå.

Kl. 12.45

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil godt gøre en indledende bemærkning til det sidste svar, hr. Kristian Jensen gav hr. Klaus Hækkerup: at den sidste del af det forslag til vedtagelse, hr. Kristian Jensen præsenterede, kun har betydning, hvis det er kommunerne selv, der stiller krav om det. Det kan jeg kun fortolke på den måde, at man vil have alle de andre kommuner til at betale, og at regeringen ikke vil være med til at løse opgaven.

Men jeg vil gerne vende tilbage til et andet punkt i hr. Kristian Jensens ordførertale. Hr. Kristian Jensen talte om kollektive aftaler, og her synes jeg faktisk vi har et fælles udgangspunkt, for i Socialdemokratiet er vi enige i, at de rammer, vi kan bevæge os indenfor rent samfundsøkonomisk, nødvendiggør, at man også skal have hele den kommunale og amtskommunale økonomi med i billedet, hvis der skal være styr på tingene. Vi er også enige i, at det bør være kommunerne under ét og amterne under ét, altså en samlet kollektiv aftale, man går efter.

Men hvordan kan det så være, at efter at regeringen har indgået en sådan kollektiv aftale, har den udformet skattestoppet og straffeekspektionerne sådan, at hvis den synes, man overskridet det, kommer den ud med individuelle straffe til de 271 kommuner? Den kollektive aftale medfører individuelle afstraffelser af de enkelte kommuner, og mener hr. Kristian Jensen ikke, det er et reelt problem, som regeringen bliver nødt til at forholde sig til?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Kristian Jensen besidder et talent, som ikke er helt usædvanligt blandt politikere, nemlig at når man bliver stillet et spørgsmål, prøver man at sige noget andet, for så er man fri for at svare på det.

Jeg synes, hr. Nicolai Wammen havde et glimrende spørgsmål, da han henviste til KL's formands udtalelse på KL's årsmøde om, hvor meget der efter KL's opfattelse er brugt på forhånd på grund af det, Ejgil W. Rasmussen kaldte den demografiske udvikling, nemlig at hele beløbet på 0,7 pct. var brugt på forhånd. Jeg regnede også med, at det var det, KL gik til forhandlingerne med, mens finansministeren selvfølgelig gik til forhandlinger med en helt anden forudsætning.

Hr. Kristian Jensen må altså forholde sig til, om det var noget sludder, Ejgil W. Rasmussen sagde. Jeg ved godt, at Ejgil W. Rasmussen ikke er økonom, men jeg har tiltro til folk med den sunde fornuft, Ejgil W. Rasmussen besidder, uanset at han formentlig ikke har haft meget mere end 7-8 års skolegang. Der må være noget om snakken, for ellers ville han aldrig have sagt det.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Til hr. Ole Stavad: Det er helt klart, at når man snakker om udligninger og ændring af udligninger, er det en ændring af den måde, en vis sum penge bliver fordelt til kommunerne på, og det betyder naturligvis, at hvis nogle kommuner skal have mere, tages det af den samlede pulje med det resultat, at andre kommuner får mindre. Det er også derfor, vi siger, at hvis Kommunernes Landsforening mener, at de fattige kommuner skal have mere, synes vi, at finansministeren skal acceptere det ønske, men at det naturligvis skal ske inden for den fastlagte, samlede ramme, fordi der skal føres en ansvarlig og sund økonomisk politik.

Vi har ingen problemer med, at den kollektive aftale, som er indgået, også indebærer et kollektivt ansvar, så de kommuner, der måtte have sat skatten op, også har det største ansvar for, at skattestoppet er brudt, og derfor også skal bære den største del af byrden. Vi synes, det er en ganske velfabulanceret model, som afbalancerer den enkelte kommunes ansvar for at overholde skattestoppet og den kollektive aftale og dermed andre kommuners mulighed for at sætte

skatten ned, hvis aftalen samlet set bliver overholdt.

KL 12.50

Til hr. Aage Frandsen: Jeg skal ikke give karakterer til Ejgil W. Rasmussen og begynde at vurdere, om det er sludder eller ej. Jeg var jo ikke til stede, så jeg hørte ikke, hvad der blev sagt, men når det blev fremhævet, at Ejgil W. Rasmussen havde et andet tal for det demografiske træk, må det bero på en misforståelse. Hvis man kigger frem fra i år til næste år og bare ser på, hvad der kræves, fordi alderssammensætningen bliver anderledes – der kommer flere ældre, og der kommer flere børn i folkeskolerne og færre børn i daginstitutionerne, osv. osv. – bliver det demografiske træk 0,3 pct. og dermed lige præcis det, der også blev lagt til grund for de drøftelser, der har været i forbindelse med skattepakken, og som naturligvis også skal ligge til grund for de drøftelser, finansministeren skal have med kommunerne og amterne.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes, hr. Kristian Jensen og regeringen er nødt til at beslutte, om man vil lave kollektive aftaler eller man ikke vil lave kollektive aftaler.

Hr. Kristian Jensen havde et længere afsnit i sin ordførertale, hvor han argumenterede grundigt for kollektive aftaler og for problemerne med at lave individuelle aftaler, og det startede jeg sådan set med at tilslutte mig. Men derefter spørger jeg: Hvordan kan det så være, at man laver individuelle afstraffelser inden for rammerne af den kollektive aftale? Jeg forstår simpelt hen ikke, at man kan få det til at hænge sammen.

Ud over at jeg er modstander af den måde, regeringen har indrettet skattestoppet på, er jeg optaget af spørgsmålet, fordi den måde, regeringen indretter straffeekspeditionerne på, indebærer, at man reelt sætter det lokale demokrati ud af kraft. De beslutninger, man måtte træffe ude i den enkelte kommune som følge af den sammensætning, befolkningen har givet byrådene og amtsrådene, bliver sat ud af kraft, fordi regeringen laver en kollektiv aftale om en samlet økonomi, som skal overholdes, og derefter laver individuelle straffeekspeditioner over for de enkelte kommuner. Det er helt umuligt at vide, om regnestykket går op for de 271 kommuner, når budgetterne bliver lagt. Det er måske lidt lettere for amternes vedkommende, men for de 271 kommuners vedkommende er det helt umuligt,

og derfor forstår jeg simpelt hen ikke hr. Kristian Jensens konklusioner i denne sag.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Hr. Nicolai Wammen for en kort bemærkning, den tredje og sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Hr. Kristian Jensen siger, at han ikke kender formanden for Kommunernes Landsforenings beretning. Det kan undre mig lidt, at hr. Kristian Jensen ikke har sat sig ind i den, for den har efter sigende givet anledning til en meget stor debat i Venstre, og statsministeren skulle have skældt denne Venstremand, som kom til at sige sandheden, meget ud.

Derfor må jeg også spørge hr. Kristian Jensen, om han fuldstændig blankt vil afvise det, når formanden for KL, som er Venstremand, siger i en sammenfatning af den økonomiske situation for kommunerne:

»Det er ikke en holdbar situation. Konsekvensen bliver ikke et fremskridt, men et tilbageskridt for velfærdsservicen i kommunerne. Det ses allertydeligst i de 100 kommuner, der i år har budgetteret med negativ vækst med den konsekvens, at borgerne har oplevet besparelser på serviceområderne, for at skatten kan holdes i ro«.

Det er klar tale fra den mest fremtrædende kommunalpolitiske Venstremand, men indtil nu har det være umuligt at vriste en kommentar til en så massiv, fundamental og præcis kritik ud af Venstres finanspolitiske ordfører. Hr. Kristian Jensen kan jo godt undvige en sidste gang, for jeg har ikke flere spørgsmål tilbage, så jeg kan ikke skyde mere på hr. Kristian Jensen med det, der er blevet sagt. Men for tredje, fjerde eller femte gang vil jeg bede hr. Kristian Jensen om anstændigvis at forholde sig til den kritik, der er fremsat.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jamen svaret er jo ganske enkelt: Jeg er ganske enkelt ikke enig i, at de rammer, som kommunerne får, skulle være med til at give grundlag for, at der samlet set sker besparelser. De rammer, der gives, giver grundlag for, at der er plads til vækst. Det ligger i aftalen for 2003, som vi indgik med kommunerne og amterne sidste år, og det er selvfølgelig også oplægget fra Venstres og dermed regeringens side til de forhand-

linger, der skal føres nu. Det er ikke sådan, at de rammer, der gives, giver baggrund for at tale om besparelser og nedskæringer, tværtimod, og derfor er jeg lodret uenig i, at det skulle blive sådan.

Kl. 12.55

Sandheden er, at heller ikke nu, hvor vi kender regnskabstallene og kender budgetterne for de kommende år, har det været muligt at finde 100 kommuner, der skulle have faldende budgetter for 2003 i sammenligning med budgetterne for 2002. Det har ikke været muligt, men jeg vil gerne have, at den socialdemokratiske ordfører benytter sig af lejligheden til at nævne det, hvis det er sådan, at det er opfattelsen i den socialdemokratiske gruppe, at der virkelig er 100 kommuner. På baggrund af de tal, der er meldt ind, har det ikke været muligt at finde 100 kommuner, hvor der er faldende service.

Hr. Ole Stavad siger, at når der er 271 kommuner, kan de enkelte kommuner ikke finde ud af at justere skatten, sådan at nogle sætter den op og andre sætter den ned. Jo, det kan de jo netop. Det blev jo netop muligt, fordi nogle kommuner tog ansvaret på sig og sagde: Vi har faktisk en så god økonomi, at vi kan sænke vores beskatning, så der bliver plads til, at andre kommuner, der har en mere anstrengt økonomi, kan hæve deres. Det lykkedes jo i kommunerne, men det lykkedes ikke i amterne, på trods af at det immer væk ville have været nemmere, hvis de 14 amter havde sat sig sammen. Det er nemmere, når der kun er 14, men det lykkedes altså ikke for amterne.

Derfor vender hr. Ole Stavad også det hele på hovedet, når han siger, at det er nemt nok for amterne, men ikke for kommunerne. Erfaringen viser jo, at det rent faktisk var kommunerne, der levede op til aftalen. Det skal de have ros for, det synes jeg var flot klaret, og derfor forventer jeg naturligvis også, at kommunerne gør et stort stykke arbejde og ender med at efterleve de aftaler, der nu indgås for 2004. Det vil ligne kommunerne dårligt, hvis de ikke gør deres bedste indsats for at overholde aftalerne og dermed det skattestop, som er en naturlig del af aftalerne om kommunernes økonomi.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Umiddelbart skulle man jo tro, at virkeligheden var virkelig, så vi alle sammen kunne se på den og være enige om, at sådan er virkeligheden. Men sådan er det åbenbart slet ikke. Finansministeren og Venstres finanspolitiske ordfører har

en opfattelse af virkeligheden, som de ser den her fra Christiansborg og fra den røde bygning, og så er der en anden virkelighed ude i kommunerne, som kommer til udtryk ved, at Kommunernes Landsforenings formand, Ejgil W. Rasmussen, udtaler sig, som han har gjort.

Så er spørgsmålet: Er der tale om vækst eller ikkevækst? Hvem skal man tro på? Jeg synes altså ikke, at jeg umiddelbart kan tro særlig sikkert på det, finansministeren forklarede før. Det kan selvfølgelig skyldes evnen til at formidle tingene, at jeg ikke syntes, det var så godt. Det kan godt være, det er bedre, men jeg synes nu heller ikke, hr. Kristian Jensen virkede overbevisende.

Vi må jo se på efterhånden, hvem der får ret, men jeg vil i hvert fald sige, at når regeringen møder Kommunernes Landsforening i forhandlingerne, skal den nok have bedre evner til at forklare sig, end den har haft her i Folketingssalen. Det er jo heldigvis Kommunernes Landsforening, der er modpart, og de har altså fremsat deres synspunkter, og så må man se på, om ikke de, der kender virkeligheden derude – som ved, at der er et pres på en række ting, som også ved, at de handicappede har problemer, og som også ved, at der er udsatte børn – nok alligevel har fat i et eller andet. Det skulle da være mærkeligt, hvis det bare var noget, de fandt på.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Hr. Ole Stavad for en kort bemærkning, den tredje og sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg må sige til hr. Kristian Jensen, at det er et overraskende svar at påstå, at når 271 kommuner lægger deres budgetter nøjagtig de samme dage med meget forskellige talstørrelser, er det efter hr. Kristian Jensens opfattelse udtryk for, at der er styr på det og plan over det, når man ender med et nul.

Kl. 13.00

Det kan måske skyldes, at hr. Kristian Jensen ikke er medlem af Folketingets Kommunaludvalg, for vi havde jo besøg af en deputation både fra Amtsrådsforeningen og ikke mindst fra Kommunernes Landsforening, som i hvert fald gav udtryk for, at efter alle de kontakter, de havde med kommunerne, så var det efter deres opfattelse en tilfældighed, som de selvfølgelig hilste med tilfredshed, for alle prøver på at overholde de aftaler, de indgår. Men deres egen opfattelse var, at det var helt umuligt at styre, spe-

cielt når man er inde på noget, hvor man, som man har gjort med amterne, straffer ved en overskridelse på 0,02 pct. Det svarer sådan cirka til 3 kr. om måneden for en indkomst på en 250.000-275.000 kr. Når man går dermed, er det helt umuligt at styre.

Jeg kan bare konstatere, at når hr. Kristian Jensen svarer på den måde, så bliver det lidt meningsløst at tage diskussionen. Jeg havde håbet, at vi kunne få en principiel diskussion om kollektive aftaler, om individuel afstraffelse og om den måde, skattestoppet er indrettet på, som reelt betyder, at man fjerner det lokale demokrati eller en stor del af det.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Først til hr. Ole Stavad: Jeg sagde netop, at når man kigger tilbage på, hvad der er fakta, hvad der er virkeligheden efter at have kigget på sidste års kommuneaftale, så er virkeligheden jo den, at kommunerne udviste – jeg tror heller ikke, at det er efter nogen stor plan – den ansvarlighed, at de kunne overholde skattestoppet set under ét. Det klarede man sidste år, og det er jeg sikker på at man også vil klare i år. Det var det, der var hr. Ole Stavads spørgsmål, og derfor er det naturligt, at det også var det, jeg svarede på.

Til hr. Aage Frandsen: Jeg er meget enig med hr. Aage Frandsen – det er jeg i flere ting – når hr. Aage Frandsen siger: Lad os nu diskutere, hvad vi ved noget om. Lad os nu se på, hvad virkeligheden er. For det er ganske rigtigt, at når der er to forhandlingspartnere, så er der ofte to forskellige synsvinkler, der er to sider af sagen, der er to synsvinkler. Men det er trods alt noget, vi ved noget om. Vi ved nemlig, hvad virkeligheden er om regnskabet for 2002. Vi ved også, hvad der bliver sagt, også fra SF's side.

Jeg kan ikke huske, om hr. Aage Frandsen var særlig højtråbende i den anledning, men det var andre af hr. Aage Frandsens partifæller. Man sagde nemlig, at der ville være nedskæringer, at der ville være besparelser, at der ville være massefyreninger i 2002, den største sociale nedskæring i 20 år.

Men hvad er virkeligheden? At det var helt forkert! Virkeligheden var, at der var vækst. Virkeligheden var, at der var flere offentligt ansatte. Virkeligheden var, at der har været et større offentligt forbrug i 2002, endda et større offentligt forbrug end det, vi lagde op til.

Det sparespørgelse, der er blevet kørt frem med hele dagen i dag, eksisterer ikke. Og jeg

glæder mig til at vende tilbage her i Folketings-salen om et år og diskutere de nye realiteter med hr. Aage Frandsen, nemlig på baggrund af det, vi ved om et år, om regnskabet for 2003. Jeg er helt sikker på, at hr. Aage Frandsen også til den tid bliver nødt til at erkende, at sparespøgelset var et spøgelse, der ikke eksisterede og dermed kun var et begreb i SF's og Socialdemokratiets fantasi.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over til ordførerrækken, og det er hr. Ole Stavad.

Ole Stavad (S):

Jeg vil godt gøre et par indledende bemærkninger, ikke kun til finansministerens redegørelse til Folketinget, men også til nogle af de besvarelser, også den seneste, vi har fået af hr. Kristian Jensen.

Det er jo interessant, at når regeringen forsøger at dokumentere og argumentere for, at der ikke er nogen grund til at tro, at der ikke er rigeligt med penge og ikke bruges rigeligt med penge i kommunerne, så handler diskussionen og dokumentationen om 2002, hvor aftalen ikke er blevet indgået mellem kommunerne og amterne og den nuværende regering. Derfor har det sådan set ikke så meget med en vurdering af den nuværende regerings politik at gøre.

Kl. 13.05

Må jeg gøre som den anden indledende bemærkning, at det for Socialdemokratiet selvfølgelig er fuldstændig afgørende, at vi også inden for den offentlige sektor og også ude i vores kommuner og i vores amter er i stand til og parat til at prioritere.

Vi står ikke og siger, at hvis vi havde en socialdemokratisk ledet regering, så var der penge nok til alle, til alting. Alle de, der kan huske tilbage til dengang, vi havde en socialdemokratisk ledet regering, vil også vide, at der skal prioriteres, at hver eneste krone, man skal give ud af offentlige midler, skal tages andetsteds fra, og derfor skal man udvise den nøjsomhed, der skal til, med pengene. Så det er også vores indgang til det her.

Men når vi så ser på den udvikling, vi oplever i øjeblikket, ja, så må vi sige, at vi ikke længere synes, at balancerne bliver holdt. Velfærd kommer ikke af sig selv. Det kræver vilje, det kræver evner og beslutningskraft til at prioritere også i forhold til andre ønsker som f.eks. skattenedsættelser.

Det er en helt central indgang til aftalerne med kommunerne og amterne. Det er de folkevalgte her, som har det daglige ansvar for vigtige områder som børnepassning, folkeskolen, ældreområdet og sygehus- og sundhedsområdet. Venstre og Konservative har både under sidste valgkamp og som regering lovet flere og bedre velfærdsydelser til borgerne og med flere valgmuligheder, de vil bare ikke betale regningen for deres egne løfter.

Hvis vi tager børnepassningsområdet, så vil forældrebetaling stige væsentligt ud over den almindelige inflation i 2003.

Der er gennemført en ny folkeskolelov, som stiller større krav til kvalitet i udsigt og også flere timer, men regeringen har hidtil ikke betalt regningen, som det udløser til kommunerne.

På ældreområdet er der gennemført tvangsmæssige regler om frie valg, der er så bureaukratiske, at kommunerne har måttet bruge store millionbeløb på bureaukrati i stedet for at bruge pengene til en bedre hjemmehjælp. Og på sygehusområdet mangler der omkring 500 mio. kr. allerede i år, hvis amterne skal leve op til regeringens løfter om ventetider.

Allerede for i år betyder regeringens stramme økonomi over for kommunerne kombineret med skattestoppet, at 100 kommuner efter KL's opgørelse vil få direkte negativ vækst. Det tal risikerer at blive endnu højere med det udspil, regeringen er kommet med for næste år efter regeringens aftale om ufinansierede skattelettelser med Dansk Folkeparti og også, fordi regeringen er løbet fra sit løfte om en udligningsreform fra 2004.

Efter Finansministeriets egne oplysninger i forbindelse med regeringens skatteudspil har regeringen i de 18 måneder, der er gået siden dens tiltræden, gennemført skatteændringer, der lægger beslag på 25 mia. kr. uden anden finansiering end muligheden for at beskære de offentlige udgifter.

Der tegner sig en klar profil af regeringens politik: Man fjerner de indtægter, som skal finansiere fremtidens velfærd både her og nu, men også fra næste generation, da der ikke bliver tilstrækkelige midler til den gældsafvikling, som skal sikre det langsigtede fundament for, at der er råd til ordentlig velfærd, også når gruppen af ældre bliver større end i dag.

Det mest uærlige i hele den plan, som regeringen har lagt, er, at man ikke selv vil bære ansvaret for sin egen politik, men sender sorteper videre til kommuner og amter, som pålægges at

prioritere inden for økonomiske rammer, som ikke på nogen måde lever op til regeringens egne løfter om mere og bedre velfærd.

Derfor må vi forlange sammenhæng mellem løfter og økonomiske rammer for kommuner og amter. Derfor må vi forlange, at regeringen ikke kun tager æren for skattelettelser og skattestop, men også bærer ansvaret for den finansiering, som man forsøger at tørre af på folkevalgte i kommuner og amter.

Ærlig politisk uenighed har man respekt for i et demokrati. Uærligt spil, hvor man overlader til alle andre at betale regningen, er hverken ordentligt eller kalder på nogen former for respekt.

Det, vi efterlyser, er bare, at regeringen åbent og ærligt er parat til at bære ansvaret for konsekvensen af sin egen politik. Det er man tilsyneladende ikke, fordi man så godt ved, at flertallet af danskerne står af. Der er desværre hverken vilje til velfærd eller vilje til at tage ansvar hos regeringen og Dansk Folkeparti.

Må jeg slutte med på Socialdemokratiets vegne at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at regeringen – bl.a. med sin skatteaftale med Dansk Folkeparti – har opgivet 2010-målsætningen, pålægges regeringen at opgive sine ufinansierede skattelettelser for at leve op til målsætningen om gældsafvikling og for at skabe økonomisk råderum til realistiske økonomiske rammer i kommuner og amter, der gør det muligt at leve op til regeringens egne løfter om børnepasning, folkeskolen, ældrepleje, sygdomsbehandling og social- og sundhedsområdet i øvrigt.

Endvidere pålægges regeringen at fjerne truslen om straffeekspeditioner over for kommuner og amter, der ser sig nødsaget til at justere skatteudskrivningen for at forhindre uacceptable nedskæringer, bl.a. med baggrund i regeringens manglende efterlevelse af kommuneaftalerne for 2003.

Endelig opfordres regeringen til at optage forhandlinger med de kommunale parter om redskaber, der kan sikre, at såvel regeringen som kommuner og amter efterlever indgåede aftaler.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 116).

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se ovenfor*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hvis man skal starte med at sige noget pænt, og det skal man jo indimellem, så var der mange ord i hr. Ole Stavads tale og bare lidt indhold. Og der var slet ikke noget omkring det, der virkelig er kernen i den debat, som Socialdemokratiet har forsøgt at smyge sig udenom i flere sammenhænge, nemlig at Socialdemokratiet og her hr. Ole Stavad mener, at den vækstramme, som regeringen lægger op til, er for lille. Hvad er det så for en vækstramme, Socialdemokratiet vil have?

For ikke mange måneder siden sad Socialdemokratiet i en regering, der havde en økonomisk politik, som lagde op til, at der skulle være en begrænset vækst i den offentlige sektor. Nu lyder det mest af alt, som om Socialdemokratiet ønsker en ubegrænset vækst i den offentlige sektor.

Derfor et klart svar: Hvad er Socialdemokratiets mål for vækst? Hvilken procent skal der være for vækst i den offentlige sektor? Står Socialdemokratiet ved Danmark 2010-planen, eller runder man fra det og nægter at forholde sig til, hvad virkeligheden er?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har hele dagen og nu også i hr. Ole Stavads ordførerindlæg hørt om, hvor frygteligt det står til, hvor galt det er, hvor tosset et udgangspunkt det er for forhandlingerne med KL og amterne, som regeringen er i gang med.

Jeg skal så bare i al stilfærdighed stille hr. Ole Stavad det enkle spørgsmål: Hvis det går så galt, som det klart kommer til udtryk at hr. Ole Stavad regner med, vil Socialdemokratiet så, når vi skal tage stilling til kommuneaftalerne den 25. juni i Finansudvalget, stemme imod og tage konsekvensen af den retorik, man har ført frem her hele dagen?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Der kom jo mange interessante ting frem i hr. Ole Stavads indlæg.

Jeg fik nogle forventninger til talen, da jeg hørte hr. Ole Stavad sige, at velfærd kræver ev-

ner og vilje til at prioritere. Så tænkte jeg: Nu skal vi nok for alvor høre, hvordan det er, at Socialdemokratiet vil prioritere de offentlige udgifter, altså hvad man vil prioritere ned for at prioritere andet op. Men det blev der ikke givet mange bud på.

Så har jeg kigget lidt på det her forslag til vedtagelse, som hr. Ole Stavad har fremlagt, og jeg må sige, at det indeholder så mange ukorrekte forudsætninger, at det må være umuligt, tror jeg, for nogen, som lige overvejer sagen lidt nøjere her i Folketingssalen, at stemme for det.

For det første lægger hr. Ole Stavad til grund, at regeringen skulle have opgivet 2010-målsætningen. Hvornår har regeringen gjort det?

Kl. 13.15

Så taler man om ufinansierede skattelettelser. Jeg vil bare gøre hr. Ole Stavad opmærksom på, at de skattelettelser, der er aftalt, er finansieret. Det er indlagt i budgetterne.

For det tredje siger hr. Ole Stavad, at der skal skabes råderum til realistiske økonomiske rammer i kommuner og amter. Der vil jeg gerne spørge hr. Ole Stavad: Hvis ikke det er et realistisk økonomisk råderum, der lægges op til med den realvækst, som ligger i regeringens udspil til kommunerne, hvad ville da efter hr. Ole Stavads opfattelse være et realistisk økonomisk råderum? Altså hvilken realvækst ville hr. Ole Stavad have fremlagt for kommunerne?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Nu har jeg haft fornøjelsen af nogle gange i modsætning til de tre spørgere at deltage på regeringssiden i forhandlingerne med kommunerne og amterne. Den måde, vi praktiserede det på, var selvfølgelig, at vi havde et fast udgangspunkt, også et udgangspunkt for nogle rammer, og der gik en lang række analyser forud, foretaget af de kloge folk i Finansministeriet, Indenrigsministeriet og i Kommunernes Landsforening og Amdradsforeningen.

Det, der jo er så fortvivlende i den nuværende situation, er, at kendsgerninger ingen rolle spiller. Jeg plejer at sige, at hvis der er uoverensstemmelse mellem kort og terræn, så er det klogt at følge terrænet, for regeringen går ud og lover befolkningen det ene velfærdsgode efter det andet for derefter ikke at ville betale. Det er derfor, vi har sagt i vores forslag til vedtagelse, at vi såmænd bare forlanger, at regeringen lever op til sine egne løfter om økonomi.

Det synes vi ikke er et urimeligt krav. Vi kunne forstå, hvis regeringspartierne og Dansk Folkeparti måske ikke ville stemme for, hvis vi bad dem om at leve op til de løfter, Socialdemokratiet har givet.

Vi har i vores forslag til vedtagelse kun det ønske, at de rammer, der skal stilles til rådighed, skal svare til den økonomi, der skal til for at leve op til løfterne. Derfor er det jo interessant, at Venstres ordfører og Dansk Folkepartis ordfører og den konservative ordfører bliver lidt ophidsede over, at det er uansvarligt, det jeg forlanger.

Det er altså uansvarligt, kan jeg forstå, at sige til regeringen, at regeringen skal bære sit eget ansvar for den økonomi, der skal til for at leve op til de løfter, i stedet for at sende sorteper videre til kommuner og amter.

Jeg synes da, at det skulle være noget, der måske kunne påkalde sig ros fra regeringspartierne og måske også Dansk Folkeparti, at vi har defineret det, der skulle stilles til rådighed, som det, der svarer til regeringsløfterne.

Måtte jeg sige til hr. Lars Barfoed med hensyn til 2010-målsætningen, at det er muligt, at hr. Lars Barfoed ikke mener, at regeringen har opgivet den, men det, vi i hvert fald kan konstatere med sikkerhed, og det kan dokumenteres, er, at regeringen ikke efterlever den, at man ikke følger den op. Det er lige nøjagtig tilfældet også på det her område.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Regeringen fremlægger en vækstramme, som naturligvis kan leve op til de krav og mål og ønsker, som regeringen fremlægger. Sådan er det.

Så er det hr. Ole Stavad, der kommer og siger, at det ikke er nok. Så er mit enkle spørgsmål til hr. Ole Stavad: Hvad er så nok?

Jeg tror ikke, at spørgsmålet er misforstået, jeg tror faktisk ikke, at spørgsmålet kan misforstås. Når hr. Ole Stavad siger, at en vækstramme på 0,7 pct. er for lav, så må man ønske en vækstramme, der er højere, og så er det bare, jeg spørger: Hvad er den vækstramme så?

Spørgsmålet er rimelig simpelt, og jeg håber ikke, at hr. Ole Stavad begynder at krybe udenom og undlader at svare, for det er sådan set bare at angive den procentsats, Socialdemokratiet mener, der skal til i vækst i den offentlige sektor.

Tidligere sagde Socialdemokratiet, at væksten skulle være inden for rammerne af »Danmark 2010«. Nu spørger jeg så hr. Ole Stavad: Hvad

mener Socialdemokratiet i dag, at vækstrammen for den offentlige sektor skal være for 2004?

Kl. 13.20

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, ja, far, tak for belæringen. Men i sin iver efter at fortælle de uvorne knægte her i klassen om, hvordan billedet egentlig skulle tegnes, glemte hr. Ole Stavad fuldstændig at svare på de spørgsmål, der var stillet.

Derfor bliver jeg nødt til at ulejlige mig op på talerstolen en gang til for at gentage spørgsmålet i håb om, at hr. Ole Stavad så også vil bruge en del af sin taletid på at forsøge at svare på nogle af de spørgsmål, der rent faktisk stilles, i stedet for at falde tilbage i sin rolle som den gamle minister, der kan fortælle knægtene, hvordan det hele ser ud.

Mit spørgsmål var ganske simpelt: Vil Socialdemokratiet tage konsekvensen af det, man selv stiller op i forbindelse med de her kommuneforhandlinger, og hvis det ender, sådan som det jo tegner til efter hr. Ole Stavads indtryk, og de rammer er fuldstændig utilstrækkelige og alle de ting, man har sat op, slet ikke duer, vil Socialdemokratiet så stemme imod den aftale, som bliver forelagt Finansudvalget den 25. juni?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Ja, nu brugte hr. Ole Stavad desværre en del af sin taletid på at underholde os om sine erfaringer i forbindelse med sin deltagelse i forhandlingerne med kommunerne, som nogle af os andre ganske rigtigt ikke har haft fornøjelsen af at deltage i.

I øvrigt kan man jo bemærke, at den erfaring, hr. Ole Stavad i hvert fald kan have gjort sig fra sin tid som minister, er, at det kan være ganske svært at holde kommunerne fast på den udgifts-udvikling, man aftaler med dem, og i det hele taget at holde styr på den offentlige sektors udvikling rent økonomisk.

Der var vist ikke et eneste år i den tid, hr. Ole Stavad var minister, hvor den offentlige sektors økonomiske udvikling holdt sig inden for de rammer, som regeringen havde udstukket, i modsætning til den nuværende regering, som jo søger for rimelig håndfast at holde fast i de udviklingstal, man har aftalt.

Men jeg spurgte hr. Ole Stavad, hvad det er for et rammebeløb, som hr. Ole Stavad gerne ser lagt ud over for kommunerne, når hr. Ole Sta-

vad i sit forslag til vedtagelse siger, at det er urealistiske rammebeløb, den nuværende regering har lagt op over for kommunerne. Det fik vi ikke svar på.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Når jeg mener, det har en interesse, hvordan den foregående regering greb ting an, så er det, fordi der er meget stor forskel. Den tidligere regering var optaget af de mennesker, der er i den anden ende, dem, der har behov for, at vi har et godt velfærdssamfund. Derfor havde vi nok nogle rammer, og vi havde et fast udgangspunkt, men hvis det var sådan, at virkeligheden betød, at vi var nødt til at justere, så var vi i stand til at justere. Og der er ingen, der kan komme og påstå, at det efterlod en dårlig økonomi. Aldrig nogen sinde har en regering fået overladt det her land i så god en økonomisk situation, som den nuværende regering fik det fra den tidligere regering.

Derfor er den filosofi, at man bare kan tænke på et tal, og så er det tallet og ikke de mennesker, der skal leve i det her samfund, der er vigtig, en filosofi, der er forskellig fra vores.

Når den nuværende indtil nu 18 måneder gamle regering har valgt efter sine egne opgivelser i løbet af de næste 14 dage at få vedtaget en lovgivning, der lukker 25 mia. kr. ud i skattelettelser, der kun kan hentes over nedskæringer og besparelser i den offentlige sektor, uden at der er anvist finansiering af en eneste krone, så synes jeg, at det er lidt bemærkelsesværdigt, at de pågældende spørgsmål synes, at det skulle være på den her side, problemet er.

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg sige, at vi altid har det sådan, vi først tager stilling, når vi har set resultatet, og når vi ser det aktstykke, som finansministeren på et tidspunkt kommer med til Finansudvalget.

Men jeg vil da gerne allerede nu som en vejledning til hr. Thulesen Dahl sige, at hvis det indeholder et resultat, der medfører massive nedskæringer ude i vore kommuner og amter, så vil de socialdemokratiske stemmer ikke blive afgørende for, at finansministeren får sit aktstykke.

Kl. 13.25

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er jo ikke noget overraskende i, at hr. Ole Stavad finder, at den tidligere regering gjorde det meget bedre end den nuværende. Det ville jo være noget mærkværdigt, hvis hr. Ole Stavad

stod heroppe og brugte sin taletid på at sige noget andet.

Så at bruge 80-90 pct. af sin taletid på at fortælle om alle sine egne fortræffeligheder i modsætning til alle andre er der jo ikke noget mærkeligt i, at hr. Ole Stavad gør, medmindre det selvfølgelig også var et forsøg på at få tid til at svare konkret på spørgsmålene, der var rejst. Så det var måske bare et forsøg på at få brugt tiden.

Det viste sig da også, da hr. Ole Stavad nåede frem til den sidste del af sin tale og skulle svare på spørgsmålet om, hvordan Socialdemokratiet ville stille sig i Finansudvalget, når der skal stemmes om aftalen, at det var så uklart, som det var, så kort, som det var.

Altså hvis der er tale om massive nedskæringer i kommunerne, så vil Socialdemokratiets stemmer ikke være afgørende for, om aktstykket bliver vedtaget. Jamen helt ærligt, er der med det grundlag, der ligger nu, tale om massive nedskæringer? Hvis det grundlag, der ligger nu, også giver sig til udtryk i den endelige aftale, så må det som konsekvens af det, hr. Ole Stavad har sagt hele dagen, efter Socialdemokratiets opfattelse være udtryk for massive nedskæringer, og så må hr. Ole Stavad vel også tage konsekvensen af det.

Jeg er selvfølgelig allerede nu lidt interesseret i at vide, om Socialdemokratiet vil tage konsekvensen af sin egen retorik her i salen og stemme imod aktstykket, for det vil give Dansk Folkeparti en nøglerolle, der er unik i hele det her spil. Derfor er det jo interessant for os at vide allerede nu, om man tager konsekvensen af det, man selv siger.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det var en gang sniksnak, som jeg ikke havde forventet, hr. Ole Stavad skulle levere, for spørgsmålene er jo rimelig klare: Hvad synes Socialdemokratiet, at rammerne skal være?

Så sagde hr. Ole Stavad, at rammerne kan ændre sig osv. Ja, det kan godt være, rammerne blev ændret under den socialdemokratiske ledende regering og altid i opadgående retning, så det offentlige forbrug rendte ud af kontrol, men hvad mener Socialdemokratiet, at rammen for vækst skal være i 2004? Det er ikke særlig svært at komme med et tal, hvis man har en klar holdning. Det er ikke særlig svært at komme med et tal, hvis man har gjort op, hvad konsekvenserne er af at lade det offentlige forbrug blive ved med

at stige, som det gjorde under den tidligere regering. Det er ikke særlig svært.

Men hr. Ole Stavad har ikke leveret noget tal. Det er jo, fordi hr. Ole Stavad enten bevidst undgår at svare på spørgsmålet, eller fordi Socialdemokratiet ikke har ønsket at gøre sig klart, hvad Socialdemokratiet egentlig vil.

Så jeg spørger igen hr. Ole Stavad: Hvad er det socialdemokratiske bud på en ramme for vækst i den offentlige sektor i 2004? Det var tredje gang, så nu må hr. Ole Stavad komme med et svar.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det er egentlig en meget sigende diskussion, vi har her. Handelshøjskolevenstre tror, at alt kan gøres op i tal.

Når vi sidder i forhandlinger, når regeringen sidder i forhandlinger, så er det tallet, der er vigtigt for hr. Kristian Jensen, og man beslutter tallet på forhånd. Man beslutter på forhånd, hvilket tal man skal lande på, uden på nogen måde at lade sig påvirke af, hvilke mennesker der er i den anden ende, og hvilke konsekvenser det får for de mennesker. Og det er meget sigende.

Der er man fra regeringen og Dansk Folkepartis side startet med at sige, at det tal, vi sagde til kommunerne sidste år man ville bruge som økonomi, når vi skal forhandle næste år, det starter vi lige med at reducere, fordi vi i fællesskab aftalte at lukke nogle ufinansierede skattelettelser ud. Dem ville vi ikke selv betale, men sender regningen videre til kommunerne og til amterne, sådan at kommunerne og amterne er dem, der skal bære ansvaret over for borgerne, når der skal skæres.

Der må jeg sige, at vi ikke først og fremmest gør tingene op i tal, vi gør det op i mennesker. Men vi holder altid rammerne inden for noget, der er ansvarligt og forsvarligt. Det beviste vi i 9 år som regering, og det gør vi selvfølgelig, fordi ellers går det ud over mennesker.

Til hr. Thulesen Dahl skal jeg kun sige, at jeg mener, jeg har givet et meget klart svar, idet vi ikke har noget aktstykke, vi har ikke noget forhandlingsresultat, vi ved ikke, om der bliver en aftale eller der ikke bliver en aftale. På det grundlag har jeg sagt, at vi tager stilling, når tingene bliver forelagt Folketinget.

Kl. 13.30

Der er lang vej igen, men jeg har samtidig givet et klart signal om, at hvis det er sådan, at det er et resultat, der giver massive nedskæringer, så

bliver det ikke de socialdemokratiske stemmer, der bliver afgørende for, at sådan noget bliver gennemført, for det vil vi ikke være med til af hensyn til mennesker.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Vi kender jo godt den der selvgothed fra venstrefløjen. Det er altid noget med, at vi tænker på mennesker, og det gør de andre ikke, og Venstre er imod rent drikkevand, og hvad ved jeg, selv om jeg ikke kender nogen, der er imod rent drikkevand. Det er altid den retorik, som også hr. Ole Stavad står her og fremfører oppe fra Folketingets talerstol.

Hvis man ikke er villig til at sætte nogle rammer for væksten og i øvrigt mener, at man må overholde de aftaler, man laver, hvad skal man så overhovedet lave nogen aftaler for? Hvis man skal tage konsekvensen af det, hr. Ole Stavad står og siger her, så er det jo sådan set, at man bare skal give los. Så er hr. Kristian Jensens antagelse jo fuldstændig rigtig, nemlig at væksten må være ubegrænset. Hvis der er nogen, der opfinder et behov, så må man efterkomme det, og væksten kan så bare få lov til at køre los.

Så er det, jeg spørger: Det er jo ikke for sjov, at man laver de her tal. Det er jo ikke nogen, der er opfundet, heller ikke af den tidligere regering, for at være ondsksfuld over for nogen. Det er jo for at sikre, at vi kan klare bl.a. den demografiske udvikling, hvor der bliver færre i den erhvervsaktive alder og flere, der skal forsørges i de kommende år. Hvordan vil Socialdemokratiet så løse den opgave? Det er den ene ting.

Så er der den anden ting, hvis jeg lige kan nå den, nemlig at når hr. Stavad siger, at det var meget bedre under hans regering, altså mens Socialdemokraterne sad i regering, hvordan kan det så hænge sammen med, at der dengang jo var 8.000 færre ansatte i den offentlige sektor? Nu er der jo 8.000 flere ansatte i den offentlige sektor, end dengang hr. Stavad sad i regering. Hvordan kan det være meget bedre dengang?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes jo heller ikke, det var voldsomt klar tale, vi hørte her fra hr. Ole Stavad. Jeg forstod i hvert fald på det, at hr. Ole Stavad har den opfattelse, at man i Socialdemokratiet ikke sådan opererer med økonomiske rammer. Til gengæld overholder man de rammer, man har sat. Det er der selvfølgelig en vis logik i, kan man godt si-

ge, men forholder det sig virkelig sådan, at den tidligere socialdemokratiske regering slet ikke opererede med økonomiske måltal? Det mener jeg da nok man gjorde. Problemet var bare, at man ikke overholdt dem.

Men hr. Ole Stavad må altså meget undskyldes, at vi interesserer os lidt for – og nu er det vist fjerde eller femte gang, det bliver efterlyst – hvad det er for en økonomisk ramme, hr. Ole Stavad ville have sat for kommunernes realvækst. Og når vi spørger så interesseret til det, så er det jo, fordi vi tager hr. Ole Stavads forslag til vedtagelse alvorligt. Det er vel meningen, at vi også skal diskutere på grundlag af de forslag til vedtagelse, der bliver fremsat her i Folketingssalen.

Deri siger hr. Ole Stavad jo, at der skal skabes økonomisk råderum til realistiske økonomiske rammer i kommuner og amter. Nu spørger jeg så igen: Hvad er en realistisk økonomisk ramme? Jeg ved godt, hr. Ole Stavad siger, at han vil ikke fortælle om nogen tal, men så kan man jo ikke fremsætte sådan et forslag til vedtagelse, hvis vi ikke skal operere med økonomiske måltal.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hvis nu hr. Lars Barfoed havde læst videre i forslaget til vedtagelse, så hedder det, at regeringen skal leve op til målsætninger om gældsafvikling og skabe økonomisk råderum til realistiske økonomiske rammer i kommuner og amter, der gør det muligt at leve op til regeringens egne løfter om børnepasning, folkeskolen, ældrepleje, sygdomsbehandling og social- og sundhedsområdet i øvrigt.

Det er jo en interessant observation, at det, der får regeringspartierne til at reagere med beskyldninger om uansvarlighed over for Socialdemokratiet, er Socialdemokratiets krav om, at regeringen selv skal betale regningen for sine egne løfter i stedet for at sende den videre til kommunerne og amterne.

Derfor fremsætter regeringen så også, for ikke at risikere at komme til at stemme for sådan noget eller stemme sådan noget ned, sin egen afværgedagsorden.

Og derfor må jeg sige til de to spørgere, at der hverken er tale om noget, der er uansvarligt, eller handler om en vækst, som ikke kan holdes, hvis det ikke er, fordi regeringen har lovet meget mere, end der er realistisk. Det kan da godt være, at man er kommet til det indimellem. Men så

synes jeg, det ville være ærligt at erkende det og enten sige: Undskyld, vi mente det ikke helt så meget, eller betale regningen selv i stedet for at sende den videre til kommunerne og amterne.

Kl. 13.35

Derfor synes jeg, at man burde vende blikket en anelse indad og spørge sig selv: Skulle vi ikke selv betale regningen for det, vi har lovet, i stedet for at bede kommunalpolitikere, amtsrådspolitikere tage ansvaret for at hente finansieringen for regeringens løfter ude hos borgerne?

Og så er der jo tale om politisk uenighed. Regeringen har nu besluttet sammen med Dansk Folkeparti at ville bruge 25 mia. kr. til skattelettelser. Vi mener, at nogle af de penge skal bruges til gældsafvikling og til at sikre en ordentlig velfærd.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det er jo egentlig sjovt, at man skal høre, at det er 25 mia. kr. i skattelettelser. Når vi nu hele tiden får at vide, at det er meget uambitiøst, hvad vi arbejder med på skattelettelsesområdet, i øvrigt også fra Socialdemokraterne, så er det jo et interessant synspunkt.

Men igen fik vi jo intet svar – intet svar. Det er vel fair nok nøjagtig ligesom den tidligere regering at sige, at man må have nogle vækstrammer at arbejde ud fra. Kan hr. Ole Stavad ikke bekræfte, at det gjorde den tidligere regering også? Man havde også nogle rammer at arbejde ud fra, nogle tal. Man overholdt dem så bare ikke.

Det er der jo nogle, der betaler prisen for. Det skal man jo huske i hele denne her diskussion. Det skal jo betales af nogle. Og derfor: Hvis vi skal have de der ubegrænsede rammer, at det ikke rigtig betyder noget, om vi nu siger 1 pct., eller det er andet, man skal såmænd bare have lov til at lade det offentlige forbrug stige efter forgodtbefindende, uanset hvad man aftaler sig til, ja, så er der jo nogle, der skal betale for det. Og hvem er så det?

Vi kan ikke få at vide, hvilke vækstrammer der skal være; vi kan ikke få at vide, hvem der skal betale for det; vi kan ikke få at vide, hvad det var, der var så meget bedre ved den tidligere regerings offentlige sektor, da man havde 8.000 færre ansatte. Vi kan ikke få noget som helst andet end varm luft fra hr. Ole Stavad. Og det er egentlig lidt trist.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hr. Jens Rohde siger, at ved den måde, som den socialdemokratisk ledede regering gjorde tingene på, er der nogle, der skal betale prisen. Og han efterlod næsten et billede af, at der var efterladt regninger til den nuværende regering fra den tidligere regering.

Hvis hr. Jens Rohde lige ville mindes, så overtog vi et milliardunderskud i 1993 og afleverede et milliardoverskud. Vi overtog i 1993 den højeste arbejdsløshed i Danmarkshistorien: 350.000. Vi afleverede en beskæftigelse, der var 200.000 bedre, og en arbejdsløshed, der var under 150.000!

Desværre går det så den forkerte vej igen nu, fordi regeringen kun er fokuseret på tal og ikke på, hvordan man får det her lands samfund til at trives. Under det hører også et velfærdssamfund og en offentlig sektor.

Og derfor er det jo, at diskussionen, den, vi er i gang med her, selv om hr. Jens Rohde ikke vil erkende det, er om de muligheder, der er, som regeringen vil bruge til at lukke ufinansierede skattelettelser ud. De 25 mia. kr. bliver for hovedpartens vedkommende brugt til dem med de højeste indkomster, for det er kun under 10 af dem, der er med i den der skattepakke, som der er en vis balance i, hvor vi i stedet for mener, at vi skal sikre et ordentligt velfærdssamfund, der giver muligheder for mennesker.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Mig bekendt proklamerer Socialdemokratiet igen og igen, at de har forslag til skattelettelser og vil levere skattelettelser til den danske befolkning. Det hænger jo ikke rigtig sammen med det, hr. Stavad står og siger her. Så måske skulle han tale sammen med nogle af sine partifæller, så man kan finde en mere konsistent linje i Socialdemokratiet.

Jeg har ikke sagt noget som helst om gamle regninger. Og når hr. Ole Stavad tager det op, så er det jo, fordi han ønsker at tale uden om det, jeg spørger om – ganske enkelt.

Når jeg siger, at der er nogle, der skal betale for det, så er det jo, fordi pengene skal jo komme et sted fra. Og så er det, jeg spørger: Hvem er det, der skal betale for den yderligere vækstramme? Det kan vi tilsyneladende ikke få noget bud på fra Socialdemokraterne. Hvem er det, der skal betale for den, for pengene skal jo findes et eller andet sted?

Kl. 13.40

Og så lad være med at komme og snakke om det med de skattelettelser. Den der retorik har hr. Ole Stavad jo også brugt, før vi overhovedet begyndte at diskutere skattelettelser. Det har jo været det samme og det samme, vi har hørt hele vejen igennem.

Det er det, jeg mener med, at der er nogle, der skal betale for det. Og man må da give vælgerne en mulighed for at tage stilling til, om man ønsker en vækstramme, som andrager sådan et eller andet, hvor man skyder sig ind på noget. Men det skal jo så betales af nogen. Den regning skal da betales.

Nu har jeg jo meget med mediepolitik at gøre. Det er, ligesom når man diskuterer offentligt fjernsyn. Der kalder man det gratis tv fra venstrefløjens side. Der findes ikke gratis tv. Folk betaler det via licensen, lige så vel som at alle de ydelser og alle de ting, hr. Ole Stavad står og taler om, skal betales gennem skatten.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg skal ikke afvise, at det er mine pædagogiske evner, der må have ansvaret for, at det ikke er lykkedes mig at nå hr. Jens Rohde i en form, så vi ligesom kan forstå hinanden.

Men hvis nu hr. Jens Rohde bare tager det forslag til vedtagelse, som jeg fremsatte og som ligger foran hr. Jens Rohde, så er det jo fuldstændig præcist sagt fra Socialdemokratiets side, at vi foretrækker, at vi sikrer fremtiden og fremtidens velfærd, også når der kommer flere ældre, ved at vi kan få gældsafviklet, og ved at vi har økonomiske rammer, som regeringen har skåret i, gjort mindre, også ud fra det, der var småt i forvejen, som skal betales af kommunerne og amterne. Derfor er anvisningen fuldstændig klar.

Til spørgsmålet om Socialdemokratiet lover skattelettelser: Nej, vi lover nogle omlægninger, som er fuldt finansieret, og som betyder, at folk med små, jævne indkomster kan få lidt mere med hjem, men så der er nogle andre, der måske betaler for lidt i øjeblikket, der kommer til at give et lidt større bidrag til samfundshusholdningen.

Det er fordelingspolitik. Det kan vi være uenige om, men det, vi har foreslået, hænger i hvert fald sammen.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over til ordførerrækken.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

En ting fik vi så i hvert fald ud af debatten, og det var, at det var uendelig svært at få konkrete svar fra hr. Ole Stavad. Jeg havde desværre brugt mine tre omgange, så jeg kunne ikke komme op og spørge en gang til.

Med hensyn til forespørgselsdebatten her vil jeg starte med at sige, at jeg synes, det er en glimrende ting, at Folketinget tager sådan en debat. Det har været på SF's initiativ nu i en årrække.

Vi debatterer jo i anden sammenhæng, om man bør gøre det til en mere fast regel, at Folketinget altid har sådan en debat forud for de afgørende forhandlinger, regeringen har med kommuner og amter. Det er faktisk Folketingets eneste mulighed for at have sådan en debat i fuld åbenhed og offentlighed, hvor alle kan følge med, og derfor synes jeg selvfølgelig, at det er godt, vi har muligheden, og at initiativet er taget.

Der er heller ikke noget mærkeligt i, i forbindelse med en debat som denne her, at regeringen er lidt sparsom med oplysningerne om et forhandlingsforløb, der for alvor går ind i den afsluttende fase her i juni måned. Der er heller ikke noget forunderligt i, at der er meget retorik, der skrues op forud for sådan nogle afgørende forhandlinger. Det har vi set hvert eneste år.

Det at KL og Amtsrådsforeningen rasler lidt med sablen og gør tingene værre, end de måske er, selv om de nogle steder er af en karakter, hvor der bestemt er behov for at gøre mere, er ikke mærkeligt. Det er jo sådan set deres job. På den side af bordet skal de jo lave så god en aftale som overhovedet muligt henholdsvis på vegne af kommunerne og amterne.

At der nok alligevel kommer en aftale, tror vi i Dansk Folkeparti på at der gør. Vi mener, at alle parter har en interesse i, at der bliver indgået en aftale, og vi tror, der bliver lavet en aftale til sidst. Den kommer så i Folketingets Finansudvalg til eventuel godkendelse den 25. juni, hvor vi får mulighed for at behandle den i Folketingets regi, altså i Finansudvalget.

Hvordan ser det så ud? Ja, det ser ud på den måde, at der er lagt et grundlag ind for forhandlingerne, der hedder, at der vil være en realvækst næste år. Den realvækst vil være mindre, end man har set tidligere, og vil også efter indgåelsen af skatteaftalen være på det niveau, der har været debatteret hele dagen, på de 0,7 pct. Det er 2,7 mia. kr.

Det er selvfølgelig en beskeden vækst set i forhold til tidligere år. Men det, der er lidt pud-sigt, er jo, at tidligere års vækst i sig selv skulle begrunde, at man skulle være nødt til at have en lige så stor vækst i årene fremover. Det burde med en tilfredsstillende opgaveløsning i den offentlige sektor jo snarere være anderledes.

Vi har en af verdens absolut største offentlige sektorer. Vi har verdens højeste skattetryk, og derfor er det jo ikke et selvstændigt mål at øge de offentlige udgifter, det er ikke et selvstændigt mål at få flere offentligt ansatte. Alligevel har vi kunnet se, at der altså er kommet det. Der bliver samlet set brugt flere penge i den offentlige sektor, og der er kommet flere offentligt ansatte.

Kl. 13.45

Når der så er den situation, er vi selvfølgelig tilfredse med, at væksten primært er sket i kommuner og amter. Vi er tilfredse med, at dér, hvor væksten målrettes, er inden for de kerneområder, som vi føler den offentlige sektor skal blive bedre til. Men jeg vil godt understrege, at det ikke i sig selv for os er et mål at have en stadig voksende offentlig sektor. Det vil være vanvitigt at tænke den tanke, at det er et selvstændigt mål. Det kunne man få indtryk af, når man hører nogle af talerne i dag.

Vi forvalter i fællesskab ca. 700 mia. kr. på vegne af borgerne. Det er tvangsinddrevne midler via skatter og afgifter. Vi har ofte at gøre med offentlig monopolvirksomhed. Derfor har vi hele tiden en forpligtelse til at se på, hvordan vi kan bruge de ressourcer, vi kradser ind fra borgerne, bedst muligt, sikre mest kvalitet for pengene.

Det vil private virksomheder automatisk stræbe efter via konkurrencesituationen. Det offentlige har ofte ikke den faktor inde i billedet, og derfor er det et politisk ansvar at sikre, at pengene bruges bedst muligt. Og det er ikke, at der bare slavisk er ekstraregninger, skatteyderne skal betale, det er også at se på, om vi kan bruge pengene bedre.

Der er områder, hvor vi mener, man kan hente nogle penge for at målrette dem andre steder hen. Skatteområdet er et eksempel. Altså hvis en million borgere – et tænkt eksempel – bruger »tast selv« i forhold til forskudsoplysninger og årsopgørelser, hvor man tidligere skulle ned på den kommunale forvaltning og der skulle sidde medarbejdere og sprætte kuverter op og indtaste, jamen så vil det jo være sådan, at der er en gevinst hentet på det, som man kan bruge andre steder.

Men hvis ikke den effektiviseringsgevinst bliver inddraget nogen som helst steder og man bare alligevel har det antal folk til at sidde og lave skattearbejdet på trods af sådan en tænkt situation, jamen så er det klart, at så suger det ressourcer, som man ellers kunne have anvendt andre steder.

Hvis de vurderingsfolk ansat i kommunerne, som man ikke længere får bloktilskud til, fordi opgaven er overgået til Told og Skat, alligevel er ansat i den kommunale forvaltning og bare sidder og laver noget andet, og man så ikke har været inde og prioritere og har fundet ud af, at her var der måske nogle penge, man kunne bruge bedre på en hjemmehjælper ekstra, så har man ikke gjort sit arbejde godt nok i den kommunale forvaltning.

Hvis det er sådan, at vi lægger planlovgivning, som vi har gjort, fra amterne til kommunerne, hvorfor tager vi så ikke konsekvensen af det og siger: Jamen i stedet for det dobbeltarbejde, der på miljø siden laves i kommuner og amter, så målretter man arbejdet til, at det bliver gjort i kommunerne og sparer det i amterne, så man ikke laver dobbeltarbejde inden for den offentlige administration. Jamen så har vi ikke gjort vores arbejde godt nok.

Der er områder, hvor vi kommer ud over det, der har været debatteret hele dagen, men hvor der er effektiviseringer at finde. Der kan man så sige, at det gode ved at have nogle rammer, der er rimelig stramme, er jo, at man bliver mere fokuseret på at finde de steder og prioritere indsatsen. Det dårlige er selvfølgelig, at hvis ikke man laver den prioriteringsindsats, er der nogle, der bliver ramt.

Derfor har vi sagt til regeringen og vil også gentage det her i dag, at forudsætningen for, at det kan lykkes at holde en vækstrate, der er så beskeden som den, der er sat ind, er selvfølgelig, at man er villig til at prioritere i de offentlige udgifter, så man kommer de områder i møde, der notorisk har behov for at få tilført midler i en større størrelsesorden end det, der er afsat.

Det er også derfor, vi i det forslag til vedtagelse, vi er sammen med regeringspartierne om, har skrevet ind, at det er vigtigt, at der til stadighed sker en prioritering i den offentlige sektor.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg har et spørgsmål, nemlig om Dansk Folkeparti har nogen smertegrænse i det, man nu skal i gang med.

Dansk Folkeparti har jo forsøgt at udstyre sig selv med et socialt rygmærke. Jeg står her med et bilag fra Folketingets Socialudvalg – det har bilagsnummer 947, alm. del – hvori der gengives det, der er i gang i en arbejdsgruppe fælles med en række ministerier, kommunerne og amterne, som går ud på, at den stigning, der har været på handicapområdet, ikke må fortsætte.

Derfor lægges der op til, at hvis man skal klare de krav om at sænke stigningstakten til en tiendedel af, hvad den har været indtil nu, så skal man i gang med nogle ting på handicapområdet, som jeg synes er ubehagelige. Man skal udstyre handicappede med chips, altså overvåge dem. Man skal flytte dem tilbage på de gamle centralinstitutioner, og de skal i stigende grad pålægges brugerbetaling.

Jeg vil spørge, hvordan det stemmer overens med Dansk Folkepartis forsøg på at etablere sig med et socialt rygmærke.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Kristian Thulesen Dahl talte om de skattefolk, man kunne spare væk, hvis flere går over til »tast selv«. Vi synes så hellere, man skulle bruge de skattefolk til at kontrollere de multinationale selskaber og andre, der ikke betaler skat, så de også kunne begynde at bidrage til fællesskabet, og så vi kunne få råd til at få løst nogle af de mange velfærdsopgaver, der i øjeblikket bliver skåret ned på af regeringen og Dansk Folkeparti.

Kl. 13.50

Hr. Kristian Thulesen Dahl talte om at prioritere. Jeg synes, det var godt, hvis hr. Kristian Thulesen Dahl fortalte, hvad det er, Dansk Folkeparti mener man skal skære ned på. Før valget sagde Dansk Folkeparti jo, at om så der ikke var én krone i kommunekassen, ville man ikke være med til at skære ned på de ældre.

Men i den undersøgelse, vi lavede fra Enhedslistens side, viste det sig jo, at Dansk Folkeparti alligevel i næsten halvdelen af de kommuner, hvor man sidder i kommunalbestyrelsen, ville skære ned på de ældre. Så derfor vil jeg godt høre: Hvad er det, Dansk Folkeparti i år i forbindelse med kommuneforhandlinger mener skal prioriteres ned, og hvad vil Dansk Folkeparti stemme, hvis kommunerne siger nej til den aftale og ikke vil indgå på de meget stramme vilkår? Vil Dansk Folkeparti så være med til at stemme et diktat igennem?

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Før valget kunne man høre, hvordan Dansk Folkeparti gjorde et stort nummer ud af, at man gerne vil beskytte de svage i vores samfund. Det var sympatiske udtalelser, som man blot må sige ikke er blevet fulgt op med handling.

Jeg vil gerne spørge hr. Kristian Thulesen Dahl, om det ikke gør indtryk – det gjorde det ikke på Venstres ordfører – at formanden for Kommunernes Landsforening og formanden for Amtsrådsforeningen i klare vendinger har sagt, at det, der er lagt op til fra regeringens side med støtte fra Dansk Folkeparti, simpelt hen ikke hænger sammen. Det vil betyde noget i forhold til den service, man kan give på vores sygehuse, vores skoler, den børnepasning, vi kan give, og den ældreomsorg, vi kan give.

De kerneområder, Dansk Folkeparti før valget lovede forbedringer på, er de steder, hvor kommunale topfolk i dag siger, at forværringerne vil komme. Jeg vil gerne bede hr. Kristian Thulesen Dahl bekræfte, at det er udviklingen, og derefter forklare, hvordan det harmonerer med de håb, man gav mange mennesker før valget.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil først sige til hr. Villy Søvnald, at mange af de instrumenter, som foreslås anvendt i det materiale, hr. Villy Søvnald fremhæver her fra talerstolen, er vi meget, meget skeptiske over for og modstandere af. Altså vi synes ikke, at man på nogen måde skal gøre livet mere besværligt for de handicappede.

Men jeg vil bare sige både til hr. Villy Søvnald og også andre i forhold til hele diskussionen, at det, vi angriber i dag, er den her tanke om, at hvis ikke man fortsætter en bestemt vækst i nogle udgifter, så er der pr. definition tale om nedskæring, og at det, at man anfægter et eller andet bestemt tal for noget vækst, skulle gøre, at man nødvendigvis leverer en dårligere service.

Altså det, vi forsøger at få ind i debatten her i dag – jeg ved godt, det er svært at få det ind, for det vil ødelægge meget af den retorik, der føres frem – er, at hvis vi virkelig som forvalter af 700 mia. kr. på borgernes vegne læner os tilbage og siger, at vi ikke kan gøre tingene bedre, at vi ikke kan få mere ud af de penge, vi sætter af, så gør vi ikke vores arbejde rigtigt.

Det er simpelt hen ikke en anstændig måde at forvalte en offentlig sektor på 700 mia. kr. på, og

derfor siger vi, at ud over at vi taler om, hvor meget nogle udgifter kan stige med, så bliver vi også nødt til at se på, hvordan vi inden for rammerne kan gøre tingene bedre.

Så til fru Line Barfod: Jamen det kan være, at min pointe alligevel slog lidt igennem, for mit eksempel med skattefolk var jo ikke, hvad man så nødvendigvis skulle bruge folkene til, det var lige præcis, at man hvis man frigør nogle folk fra noget, de kan frigøres fra, fordi vi nu har noget edb eller lignende, at folk går ind på hjemme-computeren og taster ind, i stedet for at den kommunale forvalter skal sidde og taste det ind, jamen så ligger der en ressource her, som, hvis man henter den ind, kan bruges til noget andet.

Så kan fru Line Barfod og jeg diskutere, hvad den skal bruges til, men forudsætningen for, at vi kan det, er jo, at vi har hentet den ind, og den er jo ikke blevet hentet ind. Det er jo derfor, vi har et effektiviseringsefterslæb i det offentlige, som er ganske stort i forhold til det private. Hvis vi henter den ind, får vi nogle ressourcer frigjort, som fru Line Barfod og jeg kan sætte os ned og diskutere hvordan vi bedst anvender.

Så spørger fru Line Barfod også: Hvis der ikke kommer en aftale, hvad vil vi så? Jamen vi tror, der kommer en aftale, vi tror slet ikke, vi kommer til at stå i den situation. Det er en helt rituel dans, der finder sted netop nu forud for de afgørende forhandlinger, og derfor tager vi stilling til den situation, hvis den opstår. Vi tror bestemt ikke, at den opstår.

Og så skal jeg komme tilbage til hr. Nicolai Wammen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg forstod, at hr. Thulesen Dahl ikke syntes, det var sympatisk at gøre de der ting ved de handicappede. Det kan jeg sådan set godt forstå.

Men det er jo ikke nok. For når Dansk Folkeparti er med til at bære de beslutninger igennem, som ministeriernes folk siger ender i de her konsekvenser, så kan man jo ikke nøjes med i en vis fart at bevæge sig ud til håndvasken, så er man nødt til at gøre et eller andet.

Kl. 13.55

Jeg vil spørge direkte: Vil Dansk Folkeparti være med til at lave en beretning, hvor vi siger, at alle tanker om overvågning af handicappede, alle tanker om at tvangsflytte handicappede tilbage på store centralinstitutioner og alle tanker om at lave brugerbetaling på handicapområdet bliver afvist af et flertal af partierne i Folketinget

inklusive Dansk Folkeparti? Ellers er det jo bare snak, det, vi har hørt.

Jeg kan slet ikke forestille mig, at et parti, der siger, at de går op i det her, bare vil snakke. Så jeg formoder, at det betyder, at Dansk Folkeparti er villig til at handle; er det rigtigt forstået?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skylder hr. Nicolai Wammen et svar fra før. Hr. Nicolai Wammen siger, at Dansk Folkeparti jo gik til valg på at beskytte de svage og så har gjort noget helt andet efterfølgende.

Jeg er fuldstændig uenig med hr. Wammen i den fremlægning. For det første mener jeg, at den bestræbelse, vi gjorde med sygehusene, med at putte 1,5 mia. kr. målrettet ind til ventelistebekæmpelse, var rigtigt set, det var rigtigt gjort. Og jeg tror egentlig også, at det, at den debat har været meget fraværende her i dag, er et udtryk for, at der måske egentlig er sådan en stigende erkendelse af, at det var et rigtigt instrument at lægge ind, at man honorerer eftermeraktivitet, og at det faktisk har fået aktiviteten op.

Jeg mener heller ikke, at det, at vi startede med at få afskaffet Socialdemokratiets dødepakke over for de ældre, gennemførte efterlevelsespension og sådan nogle ting, lige er udtryk for det, hr. Nicolai Wammen måske tænker på.

Eller hvad med, at vi trods alt da, selv om man kan diskutere metoderne og være meget uenig om det med ældredelse, altså i år har tilført de ældre mere end 0,5 mia.kr. mere end sidste år. Altså der har været et konkret løft til de ældre i den aftale, vi har indgået om finansloven. Det er da ikke helt uvæsentligt, hvis man forsøger at give sådan et billede. I den skatteaftale, vi har indgået, har vi sat 1 mia. kr. af til sociale og sundhedspolitiske forbedringer. Det er da heller ikke helt uvæsentligt.

Og så lige til hr. Villy Søvndal, hvis jeg må nå det: Vi vil under ingen omstændigheder bare stå ved håndvasken. Vi vil tage aktiv handling i forhold til vores synspunkter på handicapområdet. Hvordan de konkrete midler skal være til at nå det, vil jeg trygt overlade til vores socialordfører sammen med hr. Villy Søvndal og andre i Socialudvalget at debattere. Det må være det rigtige sted, at det ligger dér.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Kristian Thulesen Dahl taler udenom. Der kommer ikke nogen eksempler på, hvad det er,

Dansk Folkeparti vil nedprioritere, hvor det er, der skal skæres ned for at tingene kan hænge sammen med de stramme økonomiske rammer, som Dansk Folkeparti og regeringen pålægger kommuner og amter og lægger op til at gøre igen i år.

Så forsøger hr. Kristian Thulesen Dahl igen at skabe en myte om, at de offentligt ansatte er ineffektive, og at de ikke gør tingene godt nok. Det var det samme med et af de store resultater, den tidligere borgerlige regering opnåede, men hvor det, der har vist sig, jo er det stik modsatte. Når private firmaer er gået ind for at overtage offentlige opgaver, har de måttet trække sig ud igen, for de kunne simpelt hen ikke gøre det lige så godt, som de offentligt ansatte kunne.

Vi har så mange dygtige offentligt ansatte, der gør et kæmpe stykke arbejde og bliver nedslidte. De løber så stærkt, de overhovedet kan, og de bliver utrolig nedslidte. I en tid med stigende arbejdsløshed burde vi altså ansætte nogle flere til at tage sig af de arbejdsopgaver, der skal løses både med børn, syge og ældre, i stedet for at lade dem, der er, løbe så hurtigt, at de må på førtidspension, så den offentlige vækst kommer til at bestå af syge mennesker i stedet for af glade mennesker.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Når man hører hr. Kristian Thulesen Dahl fortælle om alt det gode, han har været med til at gøre, så tænker jeg på, om hr. Kristian Thulesen Dahl ikke rejser rundt i landet, ude i amterne, hvor man fra amt til amt fra sygehus til sygehus oplever nedskæringer, oplever fyringer, oplever forringelser, fordi man har et skattestop, fordi man har indgået nogle ekstremt snævre amts- og kommuneaftaler.

Fordi man nu ved, at regeringen og Dansk Folkeparti vil gå skridtet endnu videre og lade spændetøjene blive endnu strammere, så prøver man at få økonomien til at hænge sammen ude lokalt, og det går ud over servicen. Det betyder, at man fyrer sygeplejersker, det betyder, at afdelinger ikke kan fungere, som de burde.

Det er konsekvensen af Dansk Folkepartis indsats efter valget. Og det burde man erkende.

Kl. 14.00

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes altid, at man skal kvittere for en politikers evne til at snakke på en måde, hvor man

snakker uden om det, man egentlig bliver spurgt om, og derfor prøver jeg så lige igen.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Vil Dansk Folkeparti stemme imod en kommunalaftale, hvis den indeholder, at der åbnes op for brugerbetaling på handicapområdet i større grad end i dag, hvis den indeholder, at man vil lave stigende overvågning af handicappede, og hvis den indeholder, at man vil flytte handicappede tilbage til centralinstitutioner? Eller er det ikke så afgørende, er det mere afgørende med det samlede billede? Eller vil de her tre ting være afgørende for, at Dansk Folkeparti i påkommende fald ikke vil stemme for en kommunalaftale?

Det synes jeg er meget let at svare på, så det tror jeg hr. Kristian Thulesen Dahl kan nå at svare på.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til fru Line Barfod, som nu forsøger at give det billede, at jeg ikke har givet eksempler på, hvor man kunne prøve at prioritere i den offentlige sektor. Det gjorde jeg faktisk, jeg brugte, jeg tror halvandet minut i min ordførertale på 5 minutter til alene at forholde mig til det punkt.

Hvis fru Line Barfod taler her i Folketingssalen og regner med, at der er nogen, der sidder og ser dk4 derhjemme og lytter, og som ikke kan huske 5-10 minutter tilbage, så tror jeg, fru Line Barfod tager fejl i forhold til de mennesker. Det kan de sagtens huske.

Jeg nævnte nogle konkrete eksempler, jeg nævnte skatteområdet som et eksempel. Jeg nævnte et meget mindre område, men dog principielt rigtigt, synes jeg, at nævne, nemlig vurderingsområdet, hvor der er kommuner, som efter at de ikke får bloktilskud til denne opgave alligevel fortsat har folk ansat, fordi de ikke har taget konsekvensen af det, fordi de ikke har givet det opsigelsesvarsel, der skulle til. Jeg nævnte miljøområdet, hvor vi ikke som politikere har taget konsekvensen.

Vi mener i Dansk Folkeparti, at vi har en offentlig sektor, der er udstyret med utrolig mange meget, meget effektive mennesker, der målrettet gør en kæmpeindsats hver eneste evige dag, og det skal de have stor tak for. Men det kan jo ikke nytte noget, at vi som politikere ikke tager vores ansvar på os, og vores ansvar er til stighed at sikre, at de 700 mia. kr., vi forvalter, som er tvunget ud af borgernes lommer, forvaltes bedst muligt. Og der vil vi altså ikke bare sætte os ned og

læne os tilbage og sige, at vi aldrig kan gøre tingene bedre; selvfølgelig kan vi da det.

Der er blevet 8.000 flere i den offentlige sektor, og det tager man som udtryk for, at der er blevet skåret ned, og der er blevet ringere forhold; det hænger ganske enkelt ikke sammen.

Hr. Nicolai Wammen er inde på sygehusområdet. Altså ud over, at der er tilført flere milliarder kroner i ekstraløb til sygehusene med vores støtte og ikke med hr. Nicolai Wammens aktive støtte, har vi også fremsat et beslutningsforslag, som, hvis Socialdemokratiet ville stemme for det sammen med andre, så vi kunne få et flertal, ville gøre, at vi kunne få sat en bremse i lukningerne.

Jeg ved, der har været forhandlinger om det beslutningsforslag, også om vi kunne strikke det sammen, så vi kunne finde fælles fodslag også med SF og Socialdemokratiet, så der kunne blive flertal for det, men jeg har ikke fået den opfattelse fra min ordfører, der har forhandlet det, at Socialdemokratiet har været til at hugge eller stikke i i forhold til at gennemføre det beslutningsforslag.

Så til hr. Villy Søvnald: Jamen vores råd til regeringen vil bestemt være, at man ikke forringer forholdene for de handicappede, hvis aftalen den 25. juni skal have vores støtte i Finansudvalget. Og jeg er ret overbevist om, at regeringen lytter meget til de signaler, der bliver afsendt her i dag.

Hele ideen i at have en debat på nuværende tidspunkt her i Folketinget, inden forhandlingerne går ind i den afsluttende fase, er jo, at regeringen tager bestik af det, der siges her fra talerstolen, så det også kan genses i den endelige aftale, der bliver fremlagt for Folketinget senere.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl er glad for, at der er blevet bevilget ekstra midler på sygehus- og sundhedsområdet. Hr. Kristian Thulesen Dahl kan heller ikke finde et eksempel på, at Socialdemokratiet har stemt imod en sådan bevilling.

Hr. Thulesen Dahl var i den heldige situation, da den tidligere regering stoppede, at der var lavet en amtsaftale for 2002, som afsatte det største merbeløb til sygehus- og sundhedsområdet, der vistnok nogen sinde på et enkelt år er blevet afsat, og der kom så et yderligere beløb oveni, som Socialdemokratiet også stemte for.

Men må jeg sige til hr. Thulesen Dahl: Vil han ikke erkende i dag, at forudsætningen om, at

ventelister er noget, man afskaffer én gang for alle ved et engangsbeløb, er en illusion? Vil hr. Thulesen Dahl ikke erkende, at man allerede i 2003 står i en situation, hvor man mangler over 0,5 mia. kr. for bare at kunne fortsætte aktivitetsniveauet?

Kl. 14.05

Vil hr. Thulesen Dahl ikke erkende, at hvis det er sådan, at den indsats, der er sat i værk, skal blive ved med at have en virkning, så er man også nødt til at være parat til at betale for det? Det er ikke en engangsløsning.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Der er to områder, hvor udgifterne er steget betydelig mere, end man havde forventet.

Det ene område er handicapområdet, og det andet område er udgifter til udsatte børn eller vanskelige børn. Det er de to steder, hvor man kan sige, at dér er der voldsom stigning.

Derfor vil jeg godt spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Hvis nu der i kommuneaftalen lægges op til, at man netop skal bremse udgifterne på det niveau – det er det, der står i finansministerens lille blå pjece; uden at det står nævnt eksplicit, kan man godt læse, at det er noget af det, der tænkes på – hvis der er sådan nogle kraftige signaler i den retning og måske ligefrem anvisning, kan vi så regne med, at så siger Dansk Folkeparti nej i Finansudvalget?

Og det andet, jeg vil tage op, er så børnepsykiatrien, som hr. Thulesen Dahl tidligere talte så varmt for at man skulle gøre noget ved. Hvis der ikke er et klart signal og også ligefrem forpligtelse til, at man på det område gør noget særligt i forbindelse med kommuneaftalen, siger Dansk Folkeparti så også nej? For det er åbenbart nogle ting, som Dansk Folkeparti er optaget af.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Ole Stavad.

Det er jo helt forstemmende at høre på, altså at hr. Ole Stavad stiller sig herop og i ramme alvor siger, at Socialdemokratiet jo ikke har sagt nej til nogen af de penge, der er blevet tilført sygehusområdet, når vi, der var med til drøftelser om finansloven for 2002, kan huske de krampe-trækninger, der fandt sted i den socialdemokratiske gruppe om, hvordan man skulle stille sig til den tilførsel på 1,5 mia. kr. til nedbringelse af ventelister, som vi sammen med regeringen gennemførte, og når man kan huske den debat,

hvor der ved førstebehandlingen blev sagt klart fra fra Socialdemokratiets side i forhold til de 1,5 mia. kr.

I processen frem til det begyndte man så at diskutere, at det måske var besværligt at forklare, at man havde sagt nej til det. Og så bredte der sådan en stemning, at man nok alligevel blev nødt til at stemme for, men der var alligevel nogen, der var lidt i tvivl til sidst – altså når vi nu tænker tilbage på forløbet.

Så står hr. Ole Stavad nu og siger, at der aldrig har været tvivl om Socialdemokratiets støtte til de initiativer, vi har taget for at nedbringe ventelisterne. Det er jo noget rent sludder. Altså undskyld at jeg siger det fra Folketingets talerstol, men det er det altså.

Vi har været optaget af, at det er ikke bare en engangsforeteelse at bekæmpe ventelister. Vi tror på, at en del af problemet løses ved, at man gør noget markant her og nu, men noget andet er selvfølgelig også løsninger af varig karakter.

Det har naturligvis også noget at gøre med, at vi hele tiden ser på, hvordan pengene bruges bedst, men det har også noget at gøre med, at i den pulje til meraktivitet er der penge. Derfor satte vi ved finanslovaftalen for i år 125 mio. kr. ekstra ind på den konto, der vedrører det her. Og vi sagde til regeringen her for kort tid siden, at det ville være ganske fornuftigt, hvis regeringen og vi i finanslovaftalen for i år afsatte ekstra midler allerede i år og inden forhandlingerne gik i gang. Derfor blev der jo for ganske kort tid siden puttet ekstra 200 mio. kr. i den pulje lige præcis for at kunne sikre et stadig højt niveau. Vi ønsker at gå videre ad den vej.

Så til hr. Aage Frandsen, som også spørger, i hvilken konkret situation vi vil stemme imod. Altså de signaler, der gives her fra talerstolen, går jeg ud fra, som jeg også sagde før, at regeringen lytter til, og at det også vil afspejle sig i det videre arbejde i forhandlingerne.

Når hr. Aage Frandsen specifikt taler om børne- og ungdomspsykiatrien, har jeg tidligere heroppefra henvist til den forespørgsel, der er på tirsdag, hvor man har mulighed for at gå ned i materien omkring det. Det er vores agt, at den debat skal ende med et vedtagelsesforslag, som også ridser Folketingets synspunkter op omkring de her forhold, og så vil regeringen jo også kunne se, at det er et prioriteret område for os.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Dansk Folkeparti forsøger jo gang på gang at fremstille sig selv, som om at man er meget social og vil gøre meget og give mange penge til mange områder. Men når det kommer til, hvad man så rent faktisk gør i virkeligheden, er det det stik modsatte. Det afslørede vi med vores undersøgelse af, hvordan man er med til at skære ned på de ældre ude i kommunerne, og det har vi også set i forhold til sygehuse.

Det kan godt være, hr. Kristian Thulesen Dahl nu tror, at han kan overbevise nogen, når han siger det her fra talerstolen, om, at det ikke har været muligt for Dansk Folkeparti at opnå flertal for et forslag om at stoppe for salg af sygehuse. Det passer simpelt hen bare ikke. Lige siden hr. Kristian Thulesen Dahl sagde det første gang under finanslovdebatten i september sidste år, har vi forsøgt at komme i kontakt med Dansk Folkeparti for at få en reel forhandling, og der har været et flertal, der ville sikre, at sygehuse ikke blev lukket. Dansk Folkeparti har ikke været til at få i tale. Så det synes jeg hr. Thulesen Dahl skulle holde op med at prøve at gøre sig til af.

Kl. 14.10

Så er der jo ingen, der er uenige i, at man altid skal se på, hvor man kan gøre tingene bedre. Jeg tror ikke, man kan finde en eneste i Folketinget, der mener, at der ikke er mange ting, man kan gøre bedre, end man gør i dag. Men det er ikke der, de store penge ligger.

Der bliver arbejdet meget effektivt i det offentlige system i dag. Der er mange steder, man kan gøre det bedre, især hvis man overlader til de ansatte selv at forvalte arbejdet, selv at lave deres vagtplaner osv. Men der, hvor det for alvor rykker, er de store udgifter. Det, der er udgifter til i amter og kommuner, er børn, det er ældre, det er syge, det er handicappede. Og Dansk Folkeparti bliver altså nødt til at sige, hvor det er, man mener der skal skæres ned ude i amter og kommuner med de stramme rammer, man lægger op til.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil gerne bekræfte over for hr. Thulesen Dahl, at der var store diskussioner i den socialdemokratiske gruppe, om den måde, man greb det her an på, var klog, om vi risikerede, at man fik et forvredet sygehusvæsen, ved at man kun havde fokus på den gruppe af patienter, som

står på ventelister, hvorimod den meget store gruppe, som ofte er ældre mennesker, var der overhovedet ingen som helst fokus på. Og man risikerede endda at komme til at skade, ved at man flyttede ressourcer fra gruppen af ældre over til dem, der står på venteliste, og dermed fik en forvridning i vores sygehusvæsen. Den diskussion havde vi i den socialdemokratiske gruppe.

Vi nåede frem til det slutresultat, at vi ville se det her, om det virkede i praksis. Vi kan se, der er en række skadevirkninger. Derfor tror jeg også, at både finansministeren og indenrigs- og sundhedsministeren er enige i, at der er nogle ting, der er behov for at se på, hvis det her ikke skal løbe af sporet.

Men det ændrer ikke ved, at Socialdemokratiet har bakket op om den bevilling, der har været tilført sygehusvæsenet, oven i et væsentlig større beløb, som den tidligere regering afsatte for 2002 og også fremover til sygehusene.

Men jeg vil godt spørge hr. Thulesen Dahl: Betyder det, at man er optaget af, at det her ikke bare er noget midlertidigt, at hr. Thulesen Dahl vil stille regeringen et krav om, at problemet med økonomien, hvor der mangler 0,5 mia. kr., som minimum, bliver løst, inden man siger ja til et aktstykke for 2004?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Thulesen Dahl henviste diskussionen om børnepsykiatrien til næste tirsdag. Hvad så med spørgsmålet om de midler, der er behov for inden for området udsatte børn og unge eller vanskelige børn og unge og inden for området handicappede?

Hvad vil Dansk Folkeparti gøre, når eller hvis der kommer en kommuneaftale, som indeholder nogle ting, som enten peger i retning af, at nu skal man altså skære ned, som regeringen skriver, som finansministeren skriver i den lille blå pjece, at det er noget, man skal gå efter? Det står ikke direkte nævnt, men man kan jo godt læse indenad i retning af, at det er det, der menes med det, når der står en hel masse om styring og sådan noget; og det skyldes ikke udelukkende, at der er tale om noget med, at behovet er steget, det er også nogle andre ting, og derfor er det, man vil have skåret ned.

Hvad vil Dansk Folkeparti så gøre i den forbindelse? Har det den samme opmærksomhed fra Dansk Folkepartis side?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til fru Line Barfod: Altså jeg ved ikke, hvad der sker, når fru Line Barfod går ned fra talerstolen, men der sker et eller andet. Jeg kan se, at jeg har lidt kontakt med fru Line Barfod, men det virker ikke sådan, når fru Line Barfod kommer herop igen. Altså det virker simpelt hen ikke, som om fru Line Barfod har hørt, hvad jeg har sagt, men bare er kørt fast i sådan en rille.

Altså nu siger fru Line Barfod, at jeg siger ét, men vi gør det stik modsatte. Så taler fru Line Barfod en del om sygehusene, hvor jeg så kunne konstatere, at der altså var tilført et milliardbeløb med vores støtte, 1,5 mia. kr. til ventelistebe-kæmpelse. Det har været en moderat succes. Jeg synes aldrig, man kan tale om en reel succes, når vi har ventelister, når vi har folk, der ikke kan komme til, men det har dog alligevel medført en markant ændring, som er i den positive retning. Men fru Line Barfod tænker overhovedet ikke på dét, men kører så bare i en anden rille.

Så i forhold til vores beslutningsforslag, som jeg jo også omtalte før, og hvor vi har bestræbt os på at se, om vi kunne finde frem til en flertalsmulighed. Det er rigtigt, at hvis fru Line Barfod tænker på, at vi på forhånd over for amterne skulle tilkendegive et eller andet større økonomisk beløb, som de så får med i halen uden betingelser, så er det ikke vores stil. Altså vi mener ikke, at man bare skal starte med at åbne kassen og så bagefter se: Hvad fik vi så ud af det? Man skal starte med at stille betingelserne op, og så må man i givet fald forhandle om, hvad det skal koste. Det er vores forslag til vedtagelse også skræddersyet til, fordi det vil forpligte regeringen til at tage forhandlinger med sygehusejerne om at undgå sygehuslukninger. Men jeg kan konstatere, at der ikke kan samles et flertal for det her i Folketinget, og det synes jeg er interessant efter den retorik, der har været i dag.

Kl. 14.15

Hr. Ole Stavad spørger, om det vil være en forudsætning for os for i givet fald at kunne sige ja til et aktstykke den 25. juni, at der på forhånd er afsat 0,5 mia. kr. ekstra til venteliste-puljen. Det vil det ikke være. Det er ikke sådan, vi handler, selvfølgelig er det ikke det. Det ville være fuldstændig uansvarligt, hvis det foregik på den måde. Vi skal nøje vurdere, hvad der er behov for at lægge i puljen, men vi har klart meddelt regeringen, at vi finder, der er behov for ekstra midler til ventelistebe-kæmpelser på sygehusområdet, og det vil ligge ud over, hvad der kan fin-

des ved effektiviseringer. Sådan tror vi det forholder sig, og det har vi klart meldt ud.

Hr. Aage Frandsen spørger bl.a. om de handicappede. Vi vil ikke acceptere nedskæringer over for de handicappede, selvfølgelig vil vi da ikke det. I forvejen diskuterer vi, hvordan man sikrer f.eks. øget tilgængelighed for de handicappede, så de bedre kan komme rundt og gøre brug af de tilbud, de skal kunne gøre brug af, og i finanslovaftalen for i år har vi aftalt en pulje på 26 mio. kr. med regeringen. Den skal målrettes handicapforbedringer, herunder fritagelse for handicappede for brugerbetaling på aftenskolerne. Det er noget, der har en meget høj prioritet i vores verden, det udmønter vi, når vi laver aftaler, og vi sender også dette klare signal til regeringen i de forhandlinger, som går ind i den afsluttende fase her i juni.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hvis nu jeg ikke stiller større krav til hr. Thulesen Dahl, end jeg tidligere i debatten stillede til mig selv, og hvis jeg prøver at spørge på en anden måde og glemmer tallene, må jeg så spørge: Vil Dansk Folkeparti stille krav om, at der findes en løsning for økonomien på sundhedsområdet, så ventelisterne ikke begynder at stige igen på grund af manglende økonomi? Det synes jeg er ret afgørende. Om tallet er 500 eller 400 eller 600 mio. kr., er der jo ingen af os to, der kan sige med nogen præcision, men der må være en målsætning, og jeg synes, vi må kunne få et svar.

Jeg har fulgt hele diskussionen meget tæt, selv om jeg ikke sidder i Sundhedsudvalget, og jeg skal sige om Dansk Folkepartis beslutningsforslag om sygehusene: Dansk Folkeparti har sammen med et bredt flertal sagt klart nej til at træffe en beslutning her i Folketinget om, at man ikke kan sælge sygehuse med læger og sygeplejersker og det hele. Det vil de ikke gå med til. Dansk Folkeparti har derimod ønsket en firkanteret beslutning, som ikke engang er afhængig af økonomien, men på nogle områder er afhængig af, at man har en struktur, der simpelt hen ikke giver den rigtige sundhedsbehandling. På nogle områder betyder det, at man ikke engang kan skaffe de læger, der skal bruges til nogle sygehuse. Det vil man nedlægge forbud imod, men her sagde vi fra starten: Nej, det tror vi ikke på. Når vi har overladt amterne ansvaret, må de også have muligheder for at røgte det ansvar.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, at Dansk Folkeparti ikke kunne være med til, at der skete besparelser på handicapområdet, og det ville jo glæde mig voldsomt, hvis det bare ikke var sådan, at jeg har en lille bekymring for, at det er ud fra den samme forståelse af vækst, som Venstre og finansministeren har. Når man i de senere år har haft en stigning på 7 pct. på handicapområdet og efter regeringens målsætning nu skal ned på 0,7 pct., er det altså noget, der klodser.

Hr. Kristian Thulesen Dahl kan selvfølgelig godt komme herop og sige, at der stadig er vækst, men den er altså bare på 0,7 pct. Jeg har gjort mig den ulejlighed at undersøge nogle af de amter, som allerede har lavet kataloger over, hvad der vil ske, hvis regeringen kommer igennem med sin målsætning. I Viborg vil det f.eks. betyde, at der skal nedlægges fire-fem aktivitets-huse for netop handicappede, at der skal indskrives flere i handicapbørnehaverne, dvs. flere børn pr. pædagog, og at de skal lukke Nørresø Børnepension. Det har faktisk nogle ret voldsomme konsekvenser for de borgere, der bor ude i den virkelige verden.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Ole Stavad: For at sikre, at der fortsat er penge til bekæmpelse af ventelister, har vi i finanslovaftalen for i år afsat 125 mio. kr. ekstra. Vi har sagt til regeringen, at vi synes, der burde afsættes endnu flere midler, og regeringen har sammen med os afsat 200 mio. kr. ekstra, som er fyldt i puljen for ganske kort tid siden. Vi synes, det er den rigtige vej at gå, når man sikrer, at puljen ikke løber tør, så der til stadighed oprettholdes et højt og effektivt niveau, når det gælder om at bekæmpe ventelister.

Kl. 14.20

Vi kan samtidig konstatere en forholdsvis moderat succes – selv om jeg ikke synes, man kan tale om succesrater, så længe der er folk, der venter – fordi der har været en fornuftig udvikling, hvor der rent faktisk er færre, som føler sig meget belastet af at stå på venteliste til et sygehus. Det er jo ofte folk, der ikke kan passe et arbejde, fordi de får en eller anden form for skade, der skal ordnes på et sygehus. Under den tidligere, socialdemokratisk ledede regering måtte de stå langt længere tid på venteliste, end de gør nu, derfor har bestræbelsen været rigtig og god,

og derfor synes, vi også, man skal gå videre i den retning.

Så var hr. Ole Stavad lidt ude i en erkendelsessag, da han sagde, at amterne selv må varetage ansvaret på sygehusområdet. Det mener vi altså ikke, det er fuldstændig rigtigt, at her er der en klar uenighed. Så længe Strukturkommissionen arbejder og man diskuterer, om amterne overhovedet skal have denne opgave fremover, synes vi, det er helt ufornuftigt, at amterne vedtager lukninger af sygehusafdelinger eller egentlige sygehuse i den forholdsvis korte periode, indtil Strukturkommissionen afslutter sit arbejde i slutningen af året. Vi kan jo komme i den absurde situation, at vi vedtager, at amterne ikke skal have magten over sygehuse længere, men mens reglerne ændres, nedlægges der sygehuse, som de har vedtaget at nedlægge. Det er jo helt absurd.

Til fru Sandy Brinck: Jeg forsøgte før at give til kende, at fordi man har haft en eller anden bestemt vækstrate i nogle år, er det jo ikke nødvendigvis fornuftigt at have den samme ramme i årene fremover. Det er jo en mærkelig verden, hvis man siger: Nu giver vi os selv en lønstigning på 7 pct. hvert år, og derfor vil det være et stort problem for os, hvis vi så kun får en lønstigning på f.eks. 1 eller 2 pct. året efter. Det er jo den omvendte verden, for man har dog fået en stigning.

Men vi vil være meget opmærksomme på det her område. Vi mener ikke, det er et område, der overhovedet kan skæres ned på, tværtimod vil det typisk være et af de områder, vi vil have i kikkerten, når der skal prioriteres. De 0,7 pct. er en gennemsnitsbetragtning, men mange steder vil vi ganske givet kunne se, at der gives mere end 0,7 pct. til området og mindre til noget andet. De 0,7 pct. er jo en gennemsnitsbetragtning. Tiden vil vise det, men det er bestemt et område, det er vigtigt for os alle at have fokus på.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl gør meget ud af at forklare Dansk Folkepartis holdning til sygehushlukninger, og at man skal skelne mellem to slags lukninger: de sygehushlukninger, der skyldes strukturomlægninger, og de, der skyldes, at man er blevet så presset på økonomien ude i amterne, at man er nødt til at nedlægge afdelinger, fyre sygeplejersker og sænke servicen over for patienterne, selv om det ikke er fornuftigt.

Det er jo lige præcis det, der er hele problemet. De meget stramme amts- og kommuneaftaler, skattestoppet og den seneste skatteaftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti har sat amterne i en situation, hvor man i amt efter amt på tværs af partifarver melder ud, at nu kan økonomien ikke hænge sammen længere, så nu fyrer man sygeplejersker og lukker sygehuse. Det er et direkte resultat af hr. Kristian Thulesen Dahls politik, og så nytter det ikke noget, at man fremsætter alle mulige fine forslag om, at der ikke må lukkes noget, når man samtidig fjerner de penge, som ville sikre, at de kunne eksistere videre.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg skal indrømme, at jeg synes ikke, det på nogen måde er passende at sammenligne folketingsmedlemmers lønstigning med ydelserne til de handicappede, som har hjælp behov. Vi taler altså om stærkt fysisk handicappede, nogle af dem kan ikke spise selv og skal have hjælp til det mest basale, og så står hr. Thulesen Dahl her og sammenligner med lønstigninger for folketingsmedlemmer. Jeg forstår det ikke, jeg synes ikke, det er lødigt, og jeg tror sådan set også, at hr. Kristian Thulesen Dahl vil få et problem med at forklare de voksne udviklingshæmmede, hvis aktivitetshuse måske skal spares væk på grund af regeringens plan, at det i virkeligheden er udtryk for en vækst.

Jeg tror, det bliver meget, meget svært for hr. Kristian Thulesen Dahl, og jeg er nødt til at spørge: Er 0,7 pct. større eller mindre end 7 pct.? Det er mindre, og det er ikke bare mindre, det er meget mindre, og selvfølgelig vil det kunne mærkes, og selvfølgelig er det også grunden til, at der i den hemmelige rapport bliver foreslået meget drastiske instrumenter som overvågning, mindre personaler og dermed et sådant kvalitetsniveau, at det simpelt hen bliver nødvendigt at ændre socialloven for at kunne opfylde regeringens økonomiske målsætninger.

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Nicolai Wammen: Socialdemokratiet har det meste af folketingsåret haft tilbuddet om at medvirke til at forhindre sygehushlukninger, mens Strukturkommissionen arbejder, liggende foran sig, men Socialdemokratiet har afvist det under henvisning til, at amterne skal have mu-

lighed for at nedlægge sygehuse, når det sker af hensyn til nødvendige strukturændringer.

Det hensyn har altså vejret tungere end det at få standset lukningerne andre steder. Det er jo konsekvensen af det, Socialdemokratiet præsenterer for os her i dag, og det synes jeg er en ærgerlig beslutning, for ellers ville vi have haft mulighed for at pålægge regeringen at forhandle med sygehusejerne om at undgå sygehuslukninger, mens Strukturkommissionen arbejder. Vi taler om et halvt år, inden Strukturkommissionen kommer med sit resultat, og i den tid vil man ikke engang være med til at forhindre, at der lukkes sygehuse, fordi amterne skal have lov til at gennemføre strukturtilpasninger, siger Socialdemokratiet. Det siger jo klart, hvad politikken går ud på.

Til fru Sandy Brinck: Jeg vil godt understrege meget kraftigt over for fru Sandy Brinck, at jeg har ikke sammenlignet MF'ernes lønvilkår med fysisk handicappedes forhold, for det kan man da overhovedet ikke. Det eneste, jeg forholdt mig til, var det rent budgettekniske, og hvordan argumentationen er fremført fra bl.a. socialdemokratisk side.

Fru Sandy Brinck siger, at 7 pct. er mere end 0,7 pct. Ja, det er da en notorisk kendsgerning, men det, der skal ses på, er jo, om der i år bruges flere penge på et bestemt område end sidste år, og om der næste år vil blive brugt flere penge, end der bliver brugt i år.

Hvis det hele tiden er sådan, at man bruger flere penge på et område, er de 7 pct.s vækst, man havde tidligere, inkluderet i det, man efterfølgende bruger, plus noget mere. Det er den logik, fru Sandy Brinck ikke anerkender, og det er den logik, jeg forsøgte at illustrere med et andet eksempel – intet andet. Det er en miserabel tilstand at være fysisk handicappet og ikke kunne foretage selv de mest elementære ting. Det er mit synspunkt, og det skal fru Sandy Brinck på ingen måde drage i tvivl ved bevidst at misforstå det, jeg siger her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg skal starte med at beklage, at jeg troede, hr. Thulesen Dahl talte om mennesker, og det så viste sig at være ren teknik. Det beklager jeg.

Men jeg synes lige så godt, vi kan få diskussionen afsluttet, for hr. Thulesen Dahl ved jo lige så vel som vi andre, at der ligger en rapport – vi må godt nok ikke se den, pressen kan skrive om

den, men den ligger stadig og ulmer et eller andet hemmeligt sted, og den handler netop om, hvordan man skal få handicapområdet til at fungere set i sammenhæng med regeringens økonomiske målsætninger.

I rapporten er der opremsset nogle ret radikale instrumenter, og jeg synes, Dansk Folkeparti skulle benytte lejligheden til at sige, at det ikke bliver med Dansk Folkepartis støtte. Det er bl.a. elektronisk overvågning, store centralinstitutioner, som vi kendte dem fra før 1980'erne, og færre ansatte. Det giver simpelt hen en stor og set med mine øjne på mange områder meget, meget uværdig kvalitetsnedgang, og jeg vil tro, at det også vil ligge langt fra Dansk Folkepartis menneskesyn at tage den slags instrumenter i brug over for meget kraftigt handicappede mennesker.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Beklagelsen fra fru Sandy Brinck er noteret og fuldt accepteret.

Med hensyn til om det er en hemmelig rapport, kan man jo gisne lidt. Når det er en rapport, der kan refereres både i medierne og herinde, ved jeg ikke, hvor meget hemmeligt der er ved den længere, og derfor kan det måske virke lidt mærkeligt at blive ved med at sige, at det er en hemmelig rapport. Men det er ikke noget som helst problem for mig at give til kende over for fru Sandy Brinck, at de såkaldt radikale instrumenter, der bliver påpeget, ønsker vi ikke bliver taget i brug, tværtimod.

Vi er meget fokuseret på bedre forhold for de handicappede, og vi prioriterede det i finanslovaftalen. Vi vidste også, at den aftale, der var lavet om øget brugerbetaling på aftenskoleundervisningen, i et vist omfang ville gå ud over de handicappede, og i forbindelse med finanslovaftalen for i år var det derfor magtpåliggende for os at få genoprettet tilskuddet til handicappedes aftenskoleundervisning.

Kl. 14.30

I forhold til tilgængelighed er det også vigtigt at diskutere, hvordan vi målrettet kan bruge midler til det.

Så på den måde tror jeg ikke, der er nogen som helst divergens ud over, at hver gang en Socialdemokrat siger et eller andet til mig om mit menneskesyn, så ved jeg, at der er noget, jeg sådan lige skal overveje en ekstra gang.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over til ordførerrækken, og det er hr. Lars Barfoed.

Lars Barfoed (KF):

Den kommunale økonomi udgør jo en stadig stigende del af den samlede offentlige økonomi. Af de samlede offentlige udgifter udgør kommunernes udgifter nu ca. 65 pct., når vi ser bort fra renteudgifterne.

Det understreger vigtigheden af de forhandlinger med kommuner og amter, som regeringen netop har taget fat på. Man skal jo være opmærksom på, at der er en del, man kan sige delvis modstridende, hensyn, der skal indgå i den balance, der skal være, når et forhandlingsresultat endelig skal findes.

I Det Konservative Folkeparti lægger vi meget vægt på, at vi har en velfungerende offentlig sektor og dermed også velfungerende kommuner. Og med velfungerende mener vi så også, at der skal ydes en god service til borgerne, og at de fælles opgaver, der skal løses i kommunerne, bliver løst med både kvalitet og omhu. Men samtidig ligger der jo også i det at være velfungerende, at opgaverne skal løses effektivt og rationelt.

Selvfølger er det samtidig helt afgørende, at forbruget ikke overstiger, hvad samfundet har råd til. Vi må aldrig glemme, at de offentlige udgifter jo i sidste ende baserer sig på den værdi, der skabes i landets private virksomheder. Derfor er væksten i de offentlige udgifter i sidste ende klart forbundet med væksten i indtjeningen i erhvervslivet.

Jeg synes, det er glædeligt at konstatere, at vi i den liberal-konservative regerings første år har formået at gennemføre en realvækst i den offentlige sektor og samtidig har formået at holde skatterne i ro. Oven i købet vil skatterne i de kommende år falde.

Så vil jeg også sige, at problemet med debatter som denne her jo er, at vi er meget fokuseret på tallene. Det er ikke så mærkeligt, for tallene er nu engang det, vi kan styre efter, og det, der objektivt er målbart. Men jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at ud over en realvækst, altså en realvækst økonomisk set, er det vigtigt også at se ikke bare på kvantiteten, men også på kvaliteten. Vi skal hele tiden se på, om vi ikke inden for de bestående økonomiske rammer kunne gøre tingene bedre og øge produktiviteten.

Så produktivitetsudviklingen i den offentlige sektor er i sig selv en vigtig faktor, når vi disku-

terer realvækst og går ud over selve nøgletallene. For selvfølgelig kan man ud over en realvækst i økonomien i virkeligheden opnå en yderligere vækst ved at se på at øge produktiviteten og i det hele tage gøre tingene bedre.

For så vidt angår de forhandlinger, der nu er taget hul på med kommunerne, lægger vi i Det Konservative Folkeparti helt afgørende vægt på, at udgifterne holder sig inden for en relativt stram økonomisk ramme, en vækstramme, der i 2004 vil være på 2,7 mia. kr., svarende til en realvækst på 0,7 pct. Det giver plads til forbedring af servicen. Men det betyder også, at der bliver behov for at prioritere og omprioritere ydelserne.

Et andet afgørende element for Det Konservative Folkeparti at se er, at skattestoppet skal respekteres. Det Konservative Folkeparti ønsker på længere sigt at sænke skattetrykket yderligere, og vi har med tilfredshed indgået forlig med andre partier her i Folketinget om en reduktion af indkomstskatten i de kommende år.

Som et tredje afgørende element for Det Konservative Folkeparti vil jeg nævne sundhedsområdet. Vi Konservative lægger vægt på, at de offentlige ydelser særlig målrettes de svageste grupper i samfundet. Og når det gælder de syge, er der et behov for fortsat at se på ventetider og forbedre den behandling, som vi kan tilbyde patienterne.

Heldigvis er der siden den liberal-konservative regerings tiltrædelse sket et betydeligt løft i serviceniveauet på netop sundhedsområdet.

Kl. 14.35

Endelig er det helt overordnet vigtigt også ved denne lejlighed at gøre sig klart, at velfærds-samfundet er under pres. Der er et stigende pres på sundhedsområdet og på en lang række andre områder i forhold til den offentlige økonomi.

Det er også vigtigt at være opmærksom på, at selv om vi taler om løbende realvækst i den offentlige økonomi også i de kommende år, så er der grupper i samfundet, som vi slet ikke gør det godt nok for.

Vi i Det Konservative Folkeparti er udmærket klar over, at der er mennesker i det her samfund, som vi kunne hjælpe langt bedre, end vi gør, svage grupper i samfundet, som fortjener en bedre offentlig service. Men der bliver vi altså nødt til at prioritere, og vi bliver nødt til at holde tingene inden for en vis økonomisk ramme. Men det er vigtigt at være opmærksom på, at der er folk i kommunerne og i amterne, borgere, som ikke kan forstå, at vi på den ene side taler om en økonomisk realvækst, mens de samtidig på den

anden side oplever, at de egentlig kunne fortjene nogle bedre vilkår.

Derfor kommer vi hele tiden til at arbejde med kvalitetsforbedringer og produktivetsforbedringer samtidig med, at vi fastholder en realvækst i den offentlige økonomi.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg ved godt, at man måske skal passe på med at rose folk ovre fra den anden side, fordi det kan opfattes som ukammeratligt. Man er ikke interesseret i ros fra denne side.

Men jeg vil godt rose den konservative ordfører for, at den konservative ordfører rent faktisk, og jeg synes i modsætning til Venstres ordfører, talte om, at det godt kunne være, at selv om regeringen taler om, at der er realvækst, så oplever nogle mennesker det på en anden måde. Det var rart at høre den erkendelse.

Så vil jeg også godt spørge hr. Barfoed, om det ikke også er rigtigt, at man bliver ved med at nævne den der realvækst på 0,7 pct. Man kan altså diskutere, hvor meget det er eller ikke er – Kommunernes Landsforening siger, at det ikke er noget – men det er ikke korrekt at sige, at det er 0,7 pct., når noget af det alene er spist op af den demografiske udvikling. Det er i hvert fald ikke vækst, som folk kan mærke. Når vi taler om vækst, så må det være, fordi folk mærker, at de får noget kvalitet ud af det. Derfor vil jeg også godt bede hr. Barfoed, om ikke også den erkendelse kan komme ind i det.

Så nævner hr. Barfoed også de svageste. Det betyder så også, at hr. Barfoed er klar over, at det, vi har hørt om, at de handicappede skal behandles på umenneskelig vis, som forskellige har været inde på, vil vi ikke acceptere. Det vil Det Konservative Folkeparti forhåbentlig heller ikke acceptere.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Hr. Barfoed var jo inde på bl.a. skat, skattelettelser og aftalen, som bl.a. Det Konservative Folkeparti har indgået med andre partier. Hr. Barfoed var også meget optaget af den økonomiske udvikling.

Derfor spørger jeg hr. Barfoed: Hvordan kan alt det her hænge sammen, når der i 2004 er beregnet en skattelettelse på 5 mia. kr.? Hvordan finansieres den? Med hvilken begrundelse kan Det Konservative Folkeparti forsvare en så løs finanspolitik? Vismændene siger, at den holdba-

re finanspolitik, som det hedder, bliver undermineret. Det forværrer situationen.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg har lagt mærke til, at man her i Folketinget har det med at stille spørgsmål til hinanden, som man godt kender svaret på, fordi man godt kan lide at høre nogle andre sige det svar, som man egentlig godt kender.

Det gælder også hr. Aage Frandsen, som spørger mig om det her med de 0,7 pct. Hvordan, spørger hr. Aage Frandsen, er det nu med det? Kommunernes Landsforening siger, at det ikke er nok.

Nu vil jeg sige, at det ville være underligt, hvis Kommunernes Landsforening lige inden forhandlingerne sagde det modsatte, at det sådan set var nok. Vi står jo lige over for nogle forhandlinger, så lad det nu være, hvad det er.

Kl. 14.40

Men så spørger hr. Aage Frandsen: Er det ikke sådan, at de 0,3 pct. allerede er taget på grund af den demografiske udvikling? Og der kan jeg da bekræfte – det jo står i alt, hvad man kan læse – at der er en del af den stigning på de 0,7 pct., som modsvares af en demografisk udvikling. Så jeg kan da bekræfte, at det udgangspunkt er der taget.

Men der er jo en usikkerhed omkring de 0,3 pct., for det er, hvis man umiddelbart fremskriver den ændrede befolkningssammensætning. Det understreges imidlertid også meget, at det jo ikke er sikkert, at den ændring i befolknings-sammensætningen slår fuldt ud igennem med de 0,3 pct. Det kan jo meget vel være, at de, som f.eks. bliver ældre nu, er sundere og ikke skal så meget på hospitalet som dem, som kom før dem. Og så slår det ikke igennem med 0,3 pct. Der er altså mange usikkerhedsfaktorer i dét, men umiddelbart er der en faktor på 0,3 pct., som hr. Aage Frandsen siger.

Så spørger hr. Aage Frandsen om de handicappede, og nu kommer vi igen ind på denne her hemmelige rapport. Det lader altså til, at alle andre har læst den hemmelige rapport. Jeg har ikke læst den hemmelige rapport. Jeg har godt nok set nogle referater i aviserne, men jeg vil meget nødig begynde at diskutere indholdet af en hemmelig rapport, som jeg ikke har læst på nuværende tidspunkt. Men jeg kan love hr. Aage Frandsen, at Det Konservative Folkeparti ikke medvirker til at forringe vilkårene for de

handicappede medborgere i det her land, så meget kan jeg sige.

Så til fru Marianne Jelved og skat... Fru Marianne Jelved må spørge igen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Lars Barfoed har jo selvfølgelig ret i, at vi somme tider stiller spørgsmål, vi godt kender svaret på. Det er derfor, at det er så gode spørgsmål, vi stiller, nemlig fordi vi godt kender svaret på dem.

Men det er også nødvendigt, for den fremstilling af tingene, der somme tider forekommer, er jo, at man ikke fortæller hele sandheden, som når man nu f.eks. siger, at der er en vækst på 0,7 pct., når en del af denne vækst jo er brugt på forhånd, og når derudover Kommunernes Landsforening mener, at der er brugt endnu mere på forhånd.

Så må jeg også forstå hr. Lars Barfoed på den måde med hensyn til svaret om de handicappede, at det betyder, når der ikke skal ske en nedskæring, og der i øvrigt er en vækst på området, at denne gruppe eller det område fortsat skal tilføres flere midler. Det må der ligge i det, for ellers er der tale om nedskæringer.

Så kan jeg jo forlænge spørgsmålet med: Betyder det så også, at man vil sikre, at kommunerne har mulighed for at finansiere det, også når det drejer sig om de unge udsatte eller vanskeligt stillede børn og unge, som Kommunernes Landsforening jo har gjort op har kostet, er det mellem 600 og 700 mio. mere, end man har regnet med? Så må det betyde, at de så skal have de penge, for ellers kan de ikke klare det fremover.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil ikke kritisere hr. Lars Barfoed for, at han ikke vil kommentere en rapport, han ikke kender, andet end at den kort har været omtalt i pressen, men det er jo hr. Lars Barfoeds partifælle, socialministeren, der skal offentliggøre den og tre andre rapporter, hvis konklusioner ud fra de oplysninger, vi på forskellig vis har fået, fortæller, at man ikke vil kunne leve op til den vækstramme, som regeringen altså har pålagt eller har dikteret før forhandlingerne med kommunerne, uden at man skal ind og ændre på eksisterende lovgivning.

Jeg vil bare i al stilfærdighed spørge hr. Lars Barfoed, om han vil gøre sin indflydelse gældende som finanspolitisk ordfører over for socialmi-

nisteren og sige, at det ikke er acceptabelt, at der ligger den slags rapporter, som ud fra de oplysninger, jeg har, er færdige, uden at de også bliver præsenteret for Folketinget og offentligheden midt i en meget, meget vigtig periode, hvor man skal aftale den fremtidige kommunale/amtskommunale økonomi, som det her handler om.

Kl. 14.45

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Først til fru Marianne Jelved, som jeg i min iver efter at svare grundigt på hr. Aage Frandsens spørgsmål, som han godt kendte svaret på på forhånd, ikke nåede at svare. Fru Marianne Jelved spørger til det med skattelettelser. Skattelettelserne, som vi nu planlægger at gennemføre og indfase over en årrække, er jo indarbejdet i de offentlige budgetter nu. Det vil også fremgå af budgetredegørelsen, som offentliggøres i næste uge, at der er gjort plads i vækststigningen til at rumme de skattelettelser, som vi gennemfører. Det er ganske vist ret beskedne skattelettelser, men alligevel skattelettelser, som vi kan være glade for, og som borgerne også vil være glade for.

Det, man også skal være opmærksom på, er, at mange jo med rette bekymrer sig om ledighedsudviklingen, som vi ser den i øjeblikket, og det er bekymrende, at vi ser en stigende arbejdsløshed. Der siger vismændene jo netop, at skattelettelserne blandt andre ting i øjeblikket og det kommende år bidrager til at stimulere den økonomiske aktivitet og dermed forhåbentlig nedbringe ledighedskurven. Så jeg synes, vi skal glæde os over de skattelettelser, der nu gennemføres.

Så siger hr. Aage Frandsen igen om de 0,3 pct., at det er sådan, forstår jeg på hr. Aage Frandsen, lidt skjult, at der beregningsteknisk er afsat 0,3 pct. af de 0,7 til en demografisk forskning. Det er jo ikke noget, der er skjult, det kan man læse i den blå publikation, som hr. Aage Frandsen jo også har gjort sig bekendt med, at der indgår det som et beregningsteknisk element.

Men stadig væk, som jeg også sagde til hr. Aage Frandsen, så ved vi ikke, om det lige præcis lander på at belaste med 0,3 pct. Det er en beregningsteknisk forudsætning, men det kan udmærket være, at det ikke slår igennem med den effekt, når det kommer til stykket.

Omkring de unge udsatte, hvad der skal afsættes til det, og på hvilken måde det skal gøres,

der vil jeg sige, at det jo er noget, der indgår i forhandlingerne med kommunerne, og som det vil være upassende her at give sig til at spekulere højlydt over. Jeg synes, vi skal overlade det til regeringens forhandlinger med kommunerne, hvordan den sag skal håndteres.

Så må jeg igen udskyde et svar til hr. Ole Stavad, indtil jeg får lejlighed til at svare igen.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Hr. Barfoed svarer to ting på ét spørgsmål. Jeg spørger: Hvordan er de 5 mia. kr. i 2004 finansieret? Så siger hr. Barfoed: Det er inde i budgettet, underforstået – må man tro – finansieret. Så siger hr. Barfoed også: I øvrigt siger vismændene, at den skattelettelse vil virke som en stimulans og afbøde ledigheden.

Kunne vi ikke bare få svar på én eneste ting: Hvordan er skattelettelserne, de ca. 10 mia. kr. deromkring, finansieret? Hvad har Det Konservative Folkeparti sagt ja eller nej til?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg vil spørge hr. Lars Barfoed, om ikke hr. Lars Barfoed er bekymret for fremtiden som Konservativ på den måde, at både når man lytter til debatten her i dag, og specielt også når man læser finansministerens blå papir, så synes jeg, det er ret tydeligt, at det er den konservative socialminister, der kommer til at tage hovedskraldet ved de kommuneforhandlinger, der forestår.

Jeg er med på, at det er svært at diskutere en rapport, man ikke har læst, men det er skræmmende ting, der ligger i den rapport, vil jeg så fortælle den konservative ordfører.

Men derudover er blikket her rettet mod børnene generelt, hvor regeringen jo har talt om den sociale arv, det er også socialministerens område, og så er den rettet mod de allermest udsatte børn. Der står nemlig på side 10, at regeringen er parat til at understøtte processen med at spare penge ved at tilvejebringe nye styringsmuligheder. Hvad er det, der tales om her? Jeg frygter nemlig alvorligt, at den konservative socialminister bliver den mest klemte person efter de her kommuneforhandlinger.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Hr. Ole Stavad siger, og det er jeg da glad for, at han godt forstår, at jeg ikke vil debattere den

hemmelige rapport. Så stiller hr. Ole Stavad mig ellers nogle spørgsmål omkring den hemmelige rapport, nemlig om jeg synes, at jeg vil bede socialministeren om at offentliggøre den, da det efter hr. Ole Stavads opfattelse ikke er rimeligt, at den ikke er blevet offentliggjort.

Nu ved jeg ikke, hvor færdig den hemmelige rapport er. Jeg ved ikke, hvilket stade den befinder sig på, og derfor ved jeg ikke, om det er rimeligt eller ej, at den ikke er offentliggjort, men jeg har fuld tillid til, at socialministeren disponerer det spørgsmål fornuftigt og sagligt og ansvarligt.

Til fru Marianne Jelved vil jeg sige om skattelettelserne, at skattestoppet jo vil kræve et råderum på ca. 0,6 pct. af BNP i årene 2004-2010, altså selve skattestoppet. Skatteaftalen, som jo indebærer skattelettelser på knap 10 mia. kr., indebærer et råderum på ca. 0,7 pct. af BNP, og det ligger altså inden for det vækstområde, at finansieringen er tilvejebragt.

Til sidst vil jeg sige omkring de udsatte børn, som jeg igen bliver spurgt om, at jeg altså ikke mener, at det er noget, vi skal diskutere her og nu. Jeg mener, at det er noget, der indgår i forhandlingerne med kommunerne, i hvilket omfang der skal afsættes midler til det. Derfor er det ikke noget, i hvert fald jeg har intentioner om at gå ind i nærmere drøftelse af her. Jeg mener, at det er et forhandlingsmæssigt spørgsmål mellem regeringen og kommunerne.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det er jo udmærket, at den konservative finansordfører har tillid til den konservative socialminister, men hvis hr. Lars Barfoed får det svar, at den ikke er færdig, og hvad der ikke er færdigt i den, så ville det være interessant at få at vide. Men at færdige rapporter bliver gemt, indtil nogle forhandlinger om kommuneøkonomien er overstået, så man ikke har det saglige belæg – og at vi alle sammen har det – for at kunne lade det indgå i debatten om, hvad det er for nødvendige rammer, der er, det er en uting.

Derfor var min helt stilfærdige anmodning til hr. Lars Barfoed bare: Vil hr. Lars Barfoed ikke tage en samtale med socialministeren og bede om, at de rapporter bliver offentliggjort, idet jeg forudsætter, at de oplysninger, jeg har om, at de er fuldt færdige, er korrekte oplysninger?

Godt nok har hr. Lars Barfoed tillid til socialministeren, men vil hr. Lars Barfoed ikke også

tage anledning til at komme med sådan en opfordring til socialministeren?

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det fru Marianne Jelved for en tredje kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Så er jeg nødt til at komme med min pointe nu. Jeg kan forstå, at finansministeren også vil gøre lidt rede for råderumstallene i sit svar på debatten, og det vil jeg være meget glad for. Men under alle omstændigheder forudsætter et hvilket som helst råderum, at der er sket en forøgelse netto af arbejdsstyrken, og det er meget, meget svært at se i dag, hvordan den forøgelse skal ske, og jeg tænker ikke på konjunkturudsving. Jeg tænker på den politik, regeringen fører.

Derfor vil jeg gerne bede hr. Lars Barfoed i sin egenskab af Det Konservative Folkepartis ordfører gøre rede for, hvordan Det Konservative Folkeparti vil bidrage til, at arbejdsstyrken øges med netto 85.000 frem til 2010 og altså ikke om 10 år.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Hr. Lars Barfoed vil ikke på nuværende tidspunkt vove sig ind i diskussioner om de sociale temaer. Det synes jeg egentlig er ærgerligt, fordi jeg tror, at politik har noget at gøre med rettidig omhu.

Kl. 14.55

Når man nu så klart kan se, at det, der er på vej, alt sammen har solid fokus til et af de centrale områder, hvor Det Konservative Folkeparti besætter en ministerpost, så synes jeg ikke, at man behøver at være specielt synsk for at se, at der er tre områder, der er plukket ud. Der er handicapområdet, som har haft en stigning på 7-8 pct. de sidste år hvert år. Det har det haft, fordi Folketinget vil skabe bedre vilkår for de handicappede.

Det vil en socialminister da komme voldsomt i klemme på, når man skal til at reducere væksten på det område til en tiendedel af, hvad den har været indtil nu. Det kommer til at gøre ondt.

Daginstitutioner er direkte nævnt som spareobjekt, og de udsatte børn vil regeringen gå ind og anvise, står der i pjecen, hvordan man kan spare på.

Så jeg tror, det er klogt, at den konservative finansordfører overvejer, hvordan han kommer sin konservative socialminister til hjælp.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Til fru Marianne Jelved endnu en gang: Der er i væksten, i BNP-væksten frem mod år 2010, plads til, råderum til både skattestop og skattnedsættelser. Der er i alt et 1,9 pct.s råderum, skattestoppet fylder dér 0,6 pct., skattnedsættelsen 0,7 pct., og så er der tilbage til bedre service 0,6 pct. inden for de 1,9 pct.s råderum inden for BNP. Så der er plads til skattelettelser.

Og må jeg så sige, at når fru Marianne Jelved kobler det sammen med udviklingen i arbejdsstyrken, så er jeg meget enig i, at det er en kolossal udfordring og en vanskelig udfordring at skaffe 85.000 ekstra ud i arbejdsstyrken frem mod år 2010. Det er vanskeligt for den her regering, det ville have været vanskeligt for en hvilken som helst regering at gennemføre den målsætning.

Vi sigter nu ret fast på at nå målsætningen og har jo igangsat en række initiativer. Arbejdsmarkedsreformen er en del af det, bedre integration af indvandrere på det danske arbejdsmarked, hvor vi jo er et af de lande i verden, der er dårligst til at integrere indvandrere på arbejdsmarkedet, er en anden del af det.

Beskæftigelsesministeren har nu taget initiativ til at få nedbragt sygefraværet, indledt en dialog med arbejdsmarkedets parter om det; også nedbringelse af sygefraværet kan bidrage ganske væsentligt til at øge arbejdsstyrken.

Endelig vil jeg sige, at i det omfang vi kan realisere yderligere skattelettelser, så vil det yderligere kunne sætte flere i arbejde. Altså skattelettelserne, som vi nu gennemfører, vil jo også bidrage positivt til at øge arbejdsstyrken. Det vil øge incitamentet til at gøre en ekstra indsats, at vi nedsætter skatten på arbejdsindkomster. Kunne vi nedsætte skatterne yderligere, ville det så bidrage yderligere til det.

Til hr. Ole Stavad må jeg altså gentage: Hypotetiske spørgsmål om den hemmelige rapport kan jeg ikke gå ind i en drøftelse af, jeg kender ikke rapporten og ved ikke, hvilket stade den befinder sig på, men jeg har fuld tillid til socialministerens dispositioner i den anledning.

Jeg må også gentage det, jeg har sagt om børn og unge og andre problemområder, som er nævnt i den blå pjece, at jeg ikke kan gå ind i forhandlingstemaer. Jeg synes, det er op til for-

handlingerne mellem regeringen og kommunerne nærmere at disponere beløb til disse områder.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er jo lidt utroligt at høre – men nok meget sigende for magtforholdet i regeringen – at den konservative ordfører ikke vil gå ind og reelt diskutere et eneste af de emner, der er væsentlige i forhold til kommuneforhandlingerne, men overlader det hele til Venstres finansminister og de kommunale parter at forhandle om det.

Den konservative ordfører vil ikke sige noget som helst om, hvad de konservative krav er, hvad den konservative forhandlingsposition er med hensyn til de forhandlinger, der er i gang nu, og som afgør, hvordan den fremtidige velfærd skal være i Danmark.

Jeg synes, det kunne være spændende at få nogle konkrete bud på, hvad De Konservatives holdning er til, hvad kommuneforhandlingerne skal indeholde. Hvad er f.eks. De Konservatives holdning til, at vi i en periode, hvor arbejdsløsheden stiger, samtidig ser, at der er flere og flere mennesker, der bliver slidt ned af deres arbejde i den offentlige sektor og ender på førtidspension, så væksten i den offentlige sektor kommer til at bestå af syge mennesker i stedet for glade mennesker?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Fru Line Barfod mener, at det siger en del om forholdene i regeringen, at jeg ikke går ind i en drøftelse af noget, som er et forhandlingstema. Det vil jeg give fru Line Barfod ret i.

Kl. 15.00

Der er bare det, at fru Line Barfod siger, at det siger noget om magtforholdet i regeringen; det gør det sådan set ikke, det siger noget om tillidsforholdet i regeringen. Jeg har fuld tillid til finansministeren og til, at finansministeren vil håndtere de forhandlinger på fortræffelig vis. Jeg synes egentlig, det er en uskik, hvis man som regeringsparti giver sig til i fuld offentlighed at diskutere noget, som skal være et forhandlingstema. Det synes jeg man skal overlade til forhandlerne at gøre.

Men derudover vil jeg gøre fru Line Barfod opmærksom på, at hvis fru Line Barfod havde lyttet til min tale, så sagde jeg faktisk en hel del i min indledende tale om de prioriteter, som Det Konservative Folkeparti sådan helt overordnet

og principielt har i forhold til kommuneforhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg lyttede nøje til den konservative ordførers indlæg; også de svar, der er kommet siden. Jeg mangler stadig at få noget at vide om, hvad det helt konkret er man vil, og hvor man vil acceptere, at der bliver skåret ned. Især mangler jeg også nu i hr. Lars Barfoeds svar at få at vide: Hvad mener De Konservative, man skal gøre ved den absurde situation, at flere og flere mennesker bliver arbejdsløse, samtidig med at flere og flere offentligt ansatte bliver nedslidte af at skulle løbe alt for hurtigt, så de ender på førtidspension og dermed er med til at øge væksten i det offentlige i form af syge mennesker i stedet for glade mennesker?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg kan godt forstå, at fru Line Barfod bekymrer sig om ledighedsudviklingen, og den synes jeg det er rimeligt at diskutere. Det har bare ikke helt så meget med kommuneforhandlingerne at gøre. Vi kan godt tage en arbejdsmarkedspolitisk drøftelse af ledighedsudviklingen og en drøftelse af den generelle økonomiske politik, men jeg synes bare ikke, det har så meget med sagen at gøre nu.

Men jeg kan da sige til fru Line Barfod, at vismændene i deres rapport, som blev offentliggjort i går, jo heldigvis vurderer vel på linje med, hvad der er regeringspartierne vurdering, at ledighedsudviklingen vil toppe i løbet af dette år og vende, så vi forhåbentlig får en stigende beskæftigelse hen mod slutningen af indeværende år og begyndelsen af næste år. Det er da i hvert fald positivt, og der bidrager skattelettelserne, som vi gennemfører, til at øge privatforbruget og dermed øge stimuleringen af beskæftigelsen.

Og så er jeg da fuldstændig enig med fru Barfod i, at vi skal have glade offentligt ansatte, og at vi skal føre en positiv personalepolitik i den offentlige sektor både i kommuner, amter og stat, men det er jo nogle almindeligheder, som vi alle sammen er enige om.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det fru Line Barfod for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvis den konservative ordfører ikke kender til sammenhængen mellem den stigende arbejdsløshed og den kommunale økonomi, skulle den konservative ordfører måske kigge lidt nærmere på det.

Når der er flere, der kommer på kontanthjælp, har det betydning for den kommunale økonomi. Når der er flere, der bliver slidt ned i det offentlige, fordi de er for få til at udføre arbejdet, har det betydning for den offentlige økonomi, fordi de så skal have sygedagpenge og førtidspension.

Derudover har det også betydning den anden vej. For hvis man nu i stedet valgte at ansætte nogle flere i den offentlige sektor til at tage sig af børnene, de syge, de ældre og de handicappede, så kunne nogle folk komme i arbejde i stedet for at være arbejdsløse, og så kunne der være nogle til at løse de velfærdsopgaver, der er behov for.

Så påstår hr. Lars Barfoed, at skattelettelserne skulle øge beskæftigelsen. Jeg har altså svært ved at se, at det, at de rigeste får penge til at tage på udlandsrejser og købe flere biler fra udlandet, skulle øge beskæftigelsen i Danmark.

De 125 kr. om måneden, som almindelige mennesker får, kommer der altså ikke meget mere beskæftigelse ud af. De går til at betale de stigende priser på busser og tog, til at betale de stigende priser på daginstitutioner osv.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil bare sige til fru Line Barfod, at de konjunkturmæssige udsving og de konjunkturmæssigt afhængige udgifter bliver kompenseret i forhold til kommunerne.

Så er jeg da i øvrigt enig i, at ledighedsudviklingen da selvfølgelig spiller en rolle overalt i vores samfund. Selvfølgelig gør den det. Jeg synes bare ikke, at tiden er inde til en større arbejdsmarkedspolitisk diskussion her. Men hvis fru Line Barfod endelig vil det, så tror jeg ikke, der er nogen økonomiske vurderinger, som ikke ender ud i, at hvis man letter skatten på arbejdsindkomster, så stimulerer man lysten til at arbejde, til at gøre en ekstra indsats, til at komme ud på arbejdsmarkedet, og dermed øger man beskæftigelsen. Det forudsætter så til gengæld, at der er nogle job at få, og det er jo problemet lige i øjeblikket. Vi skal stimulere væksten for at få gang i beskæftigelsen, hvis ledighedsudviklingen fortsætter negativt gennem lang tid. Men

heldigvis tyder alt jo på, at ledighedsudviklingen topper i slutningen af indeværende år, så vi igen kan se en stigende beskæftigelse.

Kl. 15.05

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det hr. Villy Søvnal for en tredje kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Det her er jo en meget principiel debat, og det er i virkeligheden en af de afgørende ting, der skiller højre og venstre side i Folketinget, og derfor synes jeg bare, der er grund til at fremhæve, at der jo er nogle af os, der har det syn på beskæftigelse, at der i øjeblikket er plads til også at ansætte i det offentlige. Alternativet i øjeblikket er jo ikke, at folk bliver ansat i det private, men at de går ud til arbejdsløshed. Det er derfor, arbejdsløshedskurven stiger.

Da er det da meget lettere med de samme mål at nå og sikre, at nogle kan tage sig af de gamle, og nogle kan tage sig af de udsatte børn. Det giver en omgående og direkte beskæftigelsesvirkning i modsætning til skattelettelser for velhavende, der giver en beskæftigelsesvirkning, som er tvivlsom, og som er langt mindre end i den offentlige sektor.

Men mit spørgsmål til hr. Lars Barfoed er også: Er De Konservative ikke for bange for Venstre? Og er hr. Barfoed for bange for finansministeren, når han slet ikke tør byde ind på de afgørende sociale temaer her, umiddelbart før der skal laves en aftale?

Jeg synes i virkeligheden, socialministeren kommer til at blive ladet meget alene tilbage på banen uden hjælp.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Til hr. Villy Søvnal vil jeg sige, at vi jo altså ikke kan løse ledighedsproblemerne i dette samfund ved at lade den offentlige sektor vokse uhæmmet.

Jeg vil bare gøre opmærksom på, at alene fra sidste kvartal sidste år til første kvartal i år er den offentlige beskæftigelse vokset med 10.000 personer. Så det er jo ikke sådan, at der er en negativ beskæftigelsesudvikling i den offentlige sektor, tværtimod. Men det, det gælder om for at få vores økonomi til at hænge sammen, er jo at øge væksten i det private erhvervsliv, så flere kan få et job i de private virksomheder og bidra-

ge til den indtjening, som den offentlige sektor i sidste ende lever af.

Men helt overordnet set har vi jo det problem, at der er et pres på vores velfærdssamfunds udgifter, og det er et stigende pres, og det pres vil fortsætte de næste 35 år på grund af forskydningerne i demografien. Det er et kæmpeproblem, og det løser vi altså kun ved at stimulere til, at folk kommer ud på arbejdsmarkedet ved at øge væksten i den private sektor. Derved får vi råd til at løse det udgiftspres, der i stigende grad vil være i forhold til den offentlige sektor.

Marianne Jelved (RV):

Flaskehalsene i samfundøkonomien er ikke kronerne, men det er faktisk hænderne og hovederne, og det er jo nøjagtig rigtigt, som hr. Lars Barfoed lige sluttede med at sige, at den demografiske forandring, vi kan se foran os, som er på vej – den er jo ikke indtrådt endnu – vil stille øgede krav.

Det er jo netop derfor, at det er meget, meget vigtigt, at en hvilken som helst regering i det mindste har en samlet strategi og en samlet plan for, hvordan man løser den opgave, uden at vi skal have meget store udsving i vores økonomiske politik i form af stigende skatter eller meget hurtige og drastiske besparelser.

Desværre er arbejdsmarkedet i Danmark jo stadig væk presset. Det kan vi se på lønudviklingen. Den er et af de gode barometre på, om vi er i risikozonen, og desværre har Danmark jo stadig væk 2 pct. højere lønstigninger end de andre lande i EU, som vi konkurrerer med.

Det betyder, at vi har et presset arbejdsmarked, og det betyder, at vi skal føre en stram økonomi, og det skal vi stadig væk, selv om vi bliver ramt af den internationale lavkonjunktur, men det er økonomien også indrettet på. Vi burde i virkeligheden se på regeringens samlede økonomiske politik.

Kommuneforhandlingerne er jo kun en del af alle de økonomiske sammenhænge, som bestemmer, hvordan vores fremtid skal være. Rammerne for kommunerne, deres udgifter og indtægter og de prioriteringer, som de bliver enige med en regering om, er jo sådan set bare en del af den samlede udvikling, men selvfølgelig en meget vigtig del.

Både i år og i de næste år er kommunerne og dermed borgerne jo dybt afhængige af den økonomiske politik, regeringen kan føre primært sammen med Dansk Folkeparti, fordi regeringen har valgt den samarbejdspartner på det her

område. Men heldigvis er regeringen enig i, at det er afgørende, at gælden skal ned, og dertil kræves et overskud.

Kl. 15.10

Men alt det her forudsætter, at vi har en stigende arbejdsstyrke inden 2010. Det gør ikke noget, at den måske ikke lige steg sidste år, måske heller ikke så meget i år. Det er hen over årene, det skal være sådan. Det sker ikke af sig selv, og det ved regeringen ganske udmærket godt, ligesom alle vi andre ved det.

Det er den stigende arbejdsstyrke, der skal give plads til overskud og dermed gældsnedbringelse og plads til stigning i det offentlige forbrug, når vi vælger det. Det er også overskuddet, der er bufferen, når konjunktoren går ned, som det sker lige nu, og som gør, at vi ikke behøver at skride ind, selv om overførselsindkomsterne stiger på grund af ledigheden.

Men det er meget, meget vigtigt, at det samlede offentlige forbrug holdes i kort snor, og det er svært, det medgiver jeg. Jeg synes sådan set, at regeringen er ret god til det, men regeringen har også et fast flertal til at sikre det, og det er regeringens held på det område. Men regeringen er med til at skabe nogle kæmpestore forventninger til den offentlige velfærd, og der synes jeg regeringen svigter virkelig alvorligt.

Man lover bedre omsorg for de ældre. Man giver 0,5 mia. kr., men de penge bliver brugt til et afsindigt bureaukrati. Og det er endda en konkurrence, som jeg og vores parti ikke har noget imod, men det er ikke en reel konkurrence. Det er en illusion om et frit valg; der skulle medføre en konkurrence, der skulle give mere for pengene. Den metode, regeringen har valgt at bruge, er ekstremt bureaukratisk uden egentlig effekt, så vi kunne få mere for pengene.

Sygehusene har fået 1,5 mia. kr. mere. Det stemte Det Radikale Venstre ikke for. Vi mener ikke, det er den rigtige måde at gøre tingene på. Nu står vi så og mangler den næste 1,5 mia. kr. for at kunne fastholde det forøgede aktivitetsniveau. Men man kunne jo spørge: Hvor meget er lønningerne steget med? Hvor meget er overarbejdsbetalingerne steget med, mens man har høvlet ned på ventelisterne?

Og hvor meget er ventelisterne overhovedet faldet? Og jeg sagde ventelisterne. Jeg husker, at hr. Jørgen Winther havde et regnestykke engang, da Venstre var i opposition, som handlede om 250.000, der stod på venteliste. Hvor mange står på venteliste i dag? Det spørgsmål kunne

jeg godt tænke mig at få besvaret, og det får jeg nok på den ene eller anden måde.

Så regeringen bør gøre meget, meget mere for at dæmpe forventningerne hos borgerne, især hos de borgere, der har deres på det tørre, således at der også bliver en folkelig og bred forståelse for, at vi er nødt til at prioritere, og at vi må prioritere til fordel for dem, der har de mest vanskelige vilkår og er de mest sårbare. Det er bl.a. på den baggrund, at Det Radikale Venstre kan støtte SF's forslag til vedtagelse.

Jeg finder, at den økonomiske politik, regeringen fører, ikke kan betegnes på anden måde end som værende uansvarlig og løsgtig. Der er ikke regulær finansiering bag skattelettelserne. Det, regeringen gør, er på forventet efterbevilling at tage chancen og håbe, at det går. Det er virkelig en overraskelse, at en regering bestående af Venstre og De Konservative skal føre den type politik.

Så skal jeg sige til allersidst, at effekten af de 10 mia. kr., der bliver brugt til skattelettelser, er endog yderst tvivlsom. Det, man kan sikre sig, der mest kommer ud af det, er i virkeligheden, at der er flere, der vælger mere fritid, og det er næsten dokumenterbart. Så Det Konservative Folkeparti har et meget stort arbejde foran sig.

Line Barfod (EL):

Vi havde tidligere en diskussion om, hvor vigtigt det var med det private erhvervsliv, for hvis ikke det private erhvervsliv tjener nogen penge, så er der jo ikke nogen penge til det offentlige. Det er nok lige så vigtigt at holde fast i, at hvis ikke vi havde en offentlig sektor, der sørgede for et godt fundament i helt bogstavelig forstand, hvis ikke vi havde en offentlig sektor, der sørgede for gode veje og god infrastruktur, hvis ikke vi havde nogle dygtige offentligt ansatte, der tog sig af børnene og de syge, så var forudsætningerne for, at de private kunne tjene penge, ikke til stede.

Hvis vi ønsker et samfund af høj kvalitet, som ikke konkurrerer på at have de dårligste og mest elendige løsninger, så er det nødvendigt med en god og velfungerende offentlig sektor. Derfor er der så mange, der råber vagt i gevær i øjeblikket.

De kommuneforhandlinger, der foregår nu, er kommet i stand under en voldsom kritik. Det er en kritik så hård, som vi ikke har set tidligere fra kommuner og amter. Også mange borgerlige borgmestre har været ude med meget hård kritik af regeringens politik: At man på den ene side lover mere velfærd og på den anden side

lægger så stramme økonomiske rammer, så kommuner og amter er nødt til at skære ned.

Kl. 15.15

Det, som er virkeligheden, som folk oplever den i dag, er, at arbejdsløsheden stiger, samtidig med at flere og flere bliver slidt ned af at arbejde i den offentlige sektor og må gå på førtidspension.

Vi ser også en virkelighed, hvor mange sygehuse bliver lukket eller solgt, og oven i købet en virkelighed, hvor folk med penge får lov til at komme forrest i køen til behandling, og hvor markedsøkonomien bliver sluppet løs, og hvor der nu nogle steder endda åbnes op for, at private firmaer kan komme ind på de offentlige sygehuse og der yde behandling til folk, der kan betale eller har et forsikringselskab, som kan betale.

Vi ser en virkelighed, hvor man taler om, at de handicappede skal flyttes tilbage til store institutioner, og hvor der skal indføres brugerbetaling og overvågning. Vi ser en virkelighed, hvor der skæres kraftigt i forhold til børnene. Sidste efterår var der store demonstrationer, protester og strejker i mange kommuner, fordi man ikke ville acceptere nedskæringer over for børnene. I mange år har man accepteret, at der blev flyttet flere og flere børn ind i daginstitutionerne, på trods af at det gav dårlige vilkår. Men når nu børnetallet begynder at falde, så skulle der gerne komme nogle ordentlige forhold i børnehaverne, men det modsatte sker, for der bliver bare skåret endnu mere.

Og vi ser, at der overalt bliver skåret ned på det forebyggende arbejde. Senest har vi kunnet se, hvordan socialrådgiverne skæres væk på hospitalerne, så der ikke er nogen, der kan hjælpe folk, der bliver indlagt akut, med at få orden på, hvordan de skal få taget sig af børnene og få orden på økonomien.

Samtidig med at det er den virkelighed, folk oplever, samtidig med at de skal betale mere og mere i brugerbetaling for tog og bus, for daginstitutioner, for uddannelse og for folkeoplysning, så bliver der givet store skattelettelser til erhvervslivet og til de rigeste i landet.

Danmark er stadig et af de rigeste lande i verden. Og så længe de multinationale selskaber ikke bidrager til fællesskabet, så længe de, der henter olien op af Nordsøen, betaler mindre end i andre lande – og de har mulighed for at bidrage til, at vi kan få en ordentlig velfærd – så længe er der altså ikke behov for at skære ned over for børn, syge, ældre og handicappede. Der er i

stedet behov for, at vi henter de penge ind, så vi kan få en ordentlig offentlig sektor, og så vi kan få en god velfærd til dem, der har behov for det.

Derfor håber vi, at man rundtomkring i kommunerne vil være med til at sende det meget klare signal, at man ikke skal indgå en aftale med regeringen, som bygger på, at der fortsat skal skæres ned på velfærden; at man siger nej til det, der kommer fra Finansministeriet, og i stedet kræver, at der kommer penge nok til, at man kan sikre sygehusene, sikre børnene og sikre de ældre og de handicappede.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nu hørte vi tidligere i debatten fru Line Barfod tale om, at de vækstrammer, der var lagt op til her, var udtryk for, at regeringen ønskede at indføre en minimalstat. Et land med verdens største offentlige sektor øger den offentlige sektor yderligere, men i Enhedslistens optik er det et udtryk for, at vi vil indføre en minimalstat.

Omvendt må jeg altså sige, at jeg ofte har det indtryk, at Enhedslisten ønsker at indføre en maksimalstat. Jeg har tit tænkt på at spørge, og det vil jeg så gøre nu: Er der for Enhedslisten nogen grænser for den offentlige sektors vækst? Er der en eller anden grænse, som Enhedslisten vil lægge fast for den offentlige sektors vækst? Og hvor stor kan den offentlige sektor blive efter Enhedslistens opfattelse? Det ville jeg egentlig gerne vide.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg kan egentlig godt lide mennesker, der er konsekvente, og jeg må indrømme, at fru Line Barfod nok er et af de mest konsekvente mennesker, jeg nogen sinde er stødt ind i. Jeg har aldrig hørt nogen, der er så konsekvent negativ. Jeg tror aldrig, jeg har hørt fru Line Barfod komme med en eneste positiv replik heroppefra.

Der er de her teorier om, at man kan præge sine børn meget kraftigt ved at synge for dem, allerede mens de ligger i maven. Hvis der er blevet sunget for fru Line Barfod, mens hun lå i maven, så må det være den sang, der hedder »Vi voksne kan også være bange og synge lange, lange bange sange«. For det er i den grad det, der præger fru Line Barfod. Og det er jo fantastisk, at man kan være så konsekvent hver gang, man står heroppe.

Men det, jeg vil spørge om, er: Når fru Line Barfod taler om alle de her massive nedskæringer,

og at man må løbe hurtigere og hurtigere i den offentlige sektor, og at man derfor må tidligere på førtidspension osv. – alle de her forfærdelige billeder, som fru Line Barfod maler op – vil hun dog så ikke erkende det faktum, at der er ansat 8.000-10.000 flere i den offentlige sektor, ude i amter og kommuner vel at mærke?

Kl. 15.20

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Først til hr. Lars Barfoed: Når man ser det, der sker på sundhedsområdet, hvor der er fuld fart på privatiseringen og udsalget og på nedslidningen af det offentlige sundhedsvæsen – det er rigtigt, at der bliver givet mere til operationer, men på alle de øvrige dele af sundhedsvæsenet bliver der skåret ned – så kommer folk, der har penge, først. Man kan på eksemplet New Zealand se, hvor galt det går, når man lukker op for privatisering og udlicitering; hvor hurtigt det går med at nedbryde et velfærdssamfund og få en minimalstat i stedet.

Så spurgte hr. Lars Barfoed også, om der er en grænse for vækst. Et eller andet sted er der måske en grænse for, hvor mange køleskabe og den slags man kan have, men jeg kan ikke se, der er nogen grænse for at sikre, at børn, unge, ældre og handicappede kan få det bedre og bedre. Det er det, vi er interesseret i, nemlig at mennesker får det bedre, og for os er det ikke specielt interessant, om folk er offentligt ansat eller ansat i selvejende institutioner eller andet. Faktisk er det jo paradoksalt, at vi i disse måneder i Socialudvalget her i Folketinget oplever, at selvejende daginstitutioner og selvejende opholdssteder osv. kommer i deputation den ene gang efter den anden for at fortælle, hvordan de bliver lukket på grund af regeringens stramme økonomiske rammer.

Men det, der er interessant for os, er som sagt, om mennesker får det godt, og så længe der er så store værdier, som fællesskabet ikke får del i, som de multinationale selskaber kan bruge, som det passer dem i andre lande, så synes vi faktisk, at der er plads til en vækst, og så mener vi, det er helt urimeligt at ville skære.

Så til hr. Jens Rohde: Jeg tror, der har været mange debatter i Folketinget, hr. Jens Rohde ikke har deltaget i, hvor jeg har været meget glad for de ting, vi har fået gennemført, og også for de forslag, vi har fået vedtaget. Forleden fik vi f.eks. opnået flertal for den lille forbedring, men trods alt væsentlige forbedring for en ræk-

ke patienter, at sklerosepatienter nu får lov til at tage noget medicin, som kan hjælpe dem.

Jeg har været med i mange debatter her, hvor jeg har været glad for den debat, der har været, fordi der er mange, der vil en anden udvikling end regeringen. Men det er rigtigt, at jeg bliver meget negativ, når jeg diskuterer det, som regeringen er i gang med, fordi jeg ser, hvordan det går ud over mennesker, og at der er mennesker, der kommer i klemme, fordi den vil skære så hårdt.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg kunne bare godt have ønsket mig, at sangen, hvis der er blevet sunget, måske havde været »I kan ikke slå os ihjel«, for så havde der i det mindste været et eller andet positivt og livsbekræftende budskab, men det har der tilsyneladende ikke været.

Men lad nu det ligge. Jeg fik jo ikke rigtig svar på mit spørgsmål, om fru Line Barfod ikke vil erkende, at der er ansat 8.000-10.000 flere mennesker i den offentlige sektor, vel at mærke ude i amter og kommuner. Vil fru Line Barfod dog ikke bare erkende det? Det er jo mennesker, der er blevet ansat. Det er ikke bare et tal. Det er jo realiteter. Kan vi ikke bare få en bekræftelse fra fru Line Barfod på, at det faktisk er, hvad der egentlig er sket?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg siger tak for svaret fra fru Line Barfod. Jeg forstår, at der efter Enhedslistens opfattelse ingen grænser er for den offentlige sektors vækst. Det er jo nyttigt at vide og kende det udgangspunkt.

Så vil jeg bare spørge: Er fru Line Barfod ikke enig med mig i, at der ikke er nogen offentlig sektor, hvis ikke det var, fordi der blev skabt nogle værdier i de private virksomheder, hvor vi så kunne opkræve nogle skatter enten direkte eller via de lønninger, de udbetaler til deres medarbejdere, eller det forbrug, det afleder, og det kan vi bruge i den offentlige sektor? Så et eller andet sted skal der jo være plads til de private virksomheder, som jeg forstår fru Line Barfod ikke er særlig glad for, slet ikke de private sygehuse.

Mit andet spørgsmål lyder: Er fru Line Barfod ikke enig i, at private sygehuse netop skaber plads til, at man kan blive behandlet på de offentlige sygehuse, altså jo flere, der bliver be-

handlet på de private, desto mere plads er der på de offentlige sygehuse? Ikke mindst fordi vi jo har indført en garanti, således at man, hvis man skal vente mere end 2 måneder på at blive behandlet, så i stedet kan blive behandlet på et privat eller udenlandsk sygehus.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu kan vi jo bruge lang tid på at diskutere livs-syn og sange osv. Jeg synes, at »I kan ikke slå os ihjel« er en meget smuk sang. Den blev skrevet, længe efter jeg blev født, så det var andre sange, der blev sunget, dengang jeg blev født. Men jeg synes, jeg har lært mange gode, meget positive sange. En af de smukkeste er den sang, der handler om, at folket skal bestemme, i stedet for at det er supermagterne, der får lov til at bestemme, og i stedet for at de multinationale skal bestemme. Det er nogle af de sange, jeg holder meget af og gerne synger:

Kl. 15.25

Jeg synes, det er vigtigt at se på, hvem det er, der bliver ansat og på hvilke områder. Der har været mange tal fremme om ansættelser i den offentlige sektor. Det er ingen tvivl om, at der er blevet ansat flere bureaukrater. Det, der er det afgørende, er, om der er flere til at tage sig af de nødvendige velfærdsopgaver, og at folk oplever, om der bliver en dårligere velfærd eller en bedre velfærd.

Uanset hvor meget man forsøger at gøre tal op, og uanset om man sammenligner med det ene eller det andet kvartal – afhængigt af hvad der passer bedst ind i det, man står og taler om – så er virkeligheden, at der bliver skåret ned både over for børnene og de ældre og de syge.

Så til hr. Lars Barfoed: For mig er det afgørende, hvad det er for opgaver, der bliver løst. I mange sammenhænge er det ikke så afgørende, om det er private eller offentlige eller selvejende institutioner. Der er mange selvejende institutioner, der gør et kæmpe stykke arbejde i dette land, og jeg tror, at det har en positiv virkning på både pædagogik og meget andet, at vi har de selvejende institutioner. Jeg tror også, at det på mange områder har haft betydning, at der har været private virksomheder, der har udviklet nogle ting.

Men lige præcis når vi snakker sygehuse, så fører det altså til, at der bliver brugt flere penge og ikke færre, og det fører til, at der bliver dårligere forhold for patienterne, og ikke at der bliver bedre forhold. Det er både det, vi kan se på

den korte tid, det har været i Danmark, og det, vi kan se i USA og mange andre steder. De private er interesseret i at tjene penge, og det fører til, at der bliver lavet mange flere behandlinger og undersøgelser, end man ellers ville have gennemført.

Det betyder samtidig, at det offentlige så har færre penge til at tage sig af dem, der ikke kan betale selv, og de får derfor en ringere behandling. Det er den udvikling, vi ikke ønsker.

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg skal undlade at synge for Folketinget på dette tidspunkt af dagen, og det er i øvrigt heller ikke tilladt fra Folketingets talerstol. Men jeg skal på Kristeligt Folkepartis vegne, da vores kommunalordfører ikke kan være til stede, fremføre følgende:

Vi er fra Kristeligt Folkepartis side tilfredse med, at Folketinget på baggrund af den rejste forespørgselsdebat fra SF's side får lejlighed til at drøfte regeringens forhandlinger med kommunerne. Vi anerkender naturligvis behovet for, at regeringen kan aftale nogle økonomiske rammer for kommunaløkonomien, så meget desto mere da det jo har meget stor betydning for den samlede finanspolitik.

Det er imidlertid ikke helt uproblematisk med kommuneforhandlinger, når man prøver at se på det helt overordnet. Vi har oplevet flere gange, at regeringen har indgået endog særdeles detaljerede aftaler med Kommunernes Landsforening, sådan som det f.eks. skete på folkeskoleområdet sidste år, hvor de meget detaljerede aftaler efterfølgende førte til, at undervisningsministeren ikke havde meget manøvrerum i de forhandlinger, der skulle til for at få et nyt folkeskoleforlig på benene.

Derfor er det vigtigt, synes jeg, at vi har sådanne debatter her i Folketinget også forud for kommuneøkonomiforhandlingerne, for at regeringen kan vide, hvordan Folketingets partier stiller sig til de forskellige elementer i forbindelse med forhandlingerne.

Regeringen har i år valgt at prioritere sundhed og ældre højest, og det er naturligvis svært at være imod at disse områder prioriteres, for de må selvfølgelig også prioriteres. Men jeg vil godt tilkendegive, at vi fra Kristeligt Folkepartis side savner en klar prioritering fra regeringens side af børn og ikke mindst af de svage stillede børn.

Vi oplever, at mange kommuner har problemer med at få pengene til at slå til også i forhold

til de udgifter, der ikke mindst er på området for de svage stillede børn. Dertil kommer også, at vi fra Kristeligt Folkepartis side har et ønske om, at der generelt på dagpasningsområdet sker en oprustning, så man får forbedret miljøet lige præcis dér, sådan som vi også har fremsat beslutningsforslag om tidligere i den her folketingsamling.

Kommunerne er i forskellig grad hårdt spændt for økonomisk. Det gælder ikke mindst de svage stillede kommuner. Man kan ikke alene tilskrive regeringen, at det er gået sådan, end-sige et skattestop og de skattelettelser, som regeringen har aftalt i foråret med Dansk Folkeparti. Men jeg vil godt pege på, at det for os at se har været fatalt, at regeringen har set sig nødsaget til at udskyde den udligningsreform, som ellers blev lovet tidligere over for kommunerne, og at man har gjort det som følge af de reformovervejelser, der pågår på det kommunale område. At man netop havde fået den udligningsreform på plads, ville have haft stor betydning for de økonomisk set dårligst stillede kommuner.

Kl. 15.30

Vi mener fra Kristeligt Folkepartis side, at ud over de prioriteringer, regeringen har gjort, er det vigtigt, at man også får inddraget børnene, da der er flere uløste problemer på dette område og også nogle ønsker fra kommunernes side.

Angående de fremsatte forslag til vedtagelse har Kristeligt Folkeparti sympati for de forslag, der er fremsat af henholdsvis Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet, hvorimod vi ikke kan støtte det forslag, som er fremsat på vegne af Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Det indeholder ting, som er o.k., vil jeg godt sige, men alene af den grund, at det bl.a. baserer sig på regeringens skattestop, som vi ikke kan tilslutte os, er det ikke så mærkeligt, at vi ikke kan støtte det forslag.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil sige, at det er befriende, at tiden ikke tillader, at jeg kan kommentere alt det, der er sagt. Det er faktisk meget befriende, må jeg sige.

Jeg skal måske starte med hr. Jann Sjørnsen, for hr. Jann Sjørnsen sagde ikke så meget. Til gengæld sagde hr. Jann Sjørnsen jo noget, der ikke kan provokere ret mange, og det er vel i mange tilfælde fornuftigt, selv om jeg jo ikke skal give karakterer. Men jeg vil alligevel nævne for hr. Jann Sjørnsen, at det er klart, at man kan prioritere. Sådan vil det jo være. Prioriteringsdebatten kommer til at foregå i kommuner og amter, og

den kommer også til at foregå på grundlag af oplægget til forhandlingerne mellem KL, Amdsrådsforeningen og regeringen, og den kommer også til at foregå, når finanslovsforslaget ligger her i salen.

Jeg vil lige sige, at når der ikke er gennemført udligningsreformer – det er også et svar til hr. Ole Stavad, der var meget inde på det – skyldes det, at det er regeringens opfattelse, at de svage kommuner ikke vil være bedre hjulpet med en udligningsreform end med det oplæg, regeringen har til at løse problemerne, indtil vi får en udligningsreform. For det første er det den almindelige herskende opfattelse, at man løser den mellemkommunale udligning overordentligt, fordi de, der er på den ene side af strengen, meget gerne vil aflevere til de andre. Men hvis man rejser rundt i landet, vil man høre, at de, der afleverer noget, mener, at de afleverer for meget, og at de, der modtager noget, mener, at de modtager for lidt.

Derfor skal man ikke tro, at en udligningsreform løser den gordiske knude, så alle lige med ét siger: Ih, hvor er det godt. En udligningsreform vil sikkert medføre, at der bliver nogle, som får mindre end i dag, og nogle, der får mere end i dag. Vi er meget fokuseret på de kommuner, der især blev ramt af den reform, som blev gennemført af daværende minister Birte Weiss under den tidligere socialdemokratisk ledede regering, hvor man lige præcis ramte de små kommuner, som i dag er omfattet af Det Skæve Danmark og har det meget svært.

Derfor vil jeg også gentage, at det beløb, der foreløbig er afsat til at løse enkeltproblemerne i de pågældende kommuner, er større end det, den tidligere regering nogen sinde har afsat, og det var det også sidste år. For os er det ikke afgørende, om det er de 500 mio. kr., der ligger i lovsforslaget. Det må gerne være mere, og derfor er der også en sandhed i det, Venstres ordfører sagde om, at hvis KL mener, at der skal mere til for at løse problemet med de svage kommuner, lytter vi meget efter.

Vi er en regering, der presser på, for at der kan blive sat flere penge af til at løse de svage kommuners opgaver. At vi kan gøre det år for år, indtil vi har en egentlig udligningsreform, betyder, at vi kan komme bort fra det maskinelle, som vil ligge i en udligningsreform. Den er jo meget langsigtet, og derfor kan man forvente, at det beløb, der afsættes til de kommuner, der på et givet tidspunkt har særlige problemer, vil blive mindre. Men jeg vil godt give et tilsagn. Det

er ikke regeringen, der på nogen måde forhindrer, at det bliver bedre for de vanskeligt stillede kommuner, end det har været under den tidligere regering.

Der siges mange ejendommelige ting, også af hr. Nicolai Wammen, som sagde, at det, der er problemet med sygehusene, er nedskæringerne. Jamen det er jo forunderligt, for det, vi har gjort indtil nu, er til stadighed at tilføre flere penge. De beløb, der med rette blev afsat under den tidligere regering, er opretholdt, og det er jo ikke engangsbevillinger.

Den ene milliard, bevillingerne blev løftet med i 2001, er de fortsat løftet med. I 2002 blev sygehusene løftet med 1,5 mia. kr., altså foreløbig 2,5 mia. kr., og i 2003 er de yderligere løftet med 500 mio. kr., så hvor er de nedskæringer? Egentlig er der sket et løft på 3 mia. kr. over 3 år, og i 2003 er der 500 mio. kr. mere til at aflønne de ansatte på sygehusene.

KL 15.35

Det er svært at forstå, hvorfor det, at man har fået flere lønkroner, skulle betyde, at man afskediger personale. Det er i hvert fald ikke det, regeringen på nogen måde har ment skulle være formålet, og det er heller ikke sådan, det kommer til at gå.

Man skal passe på, at man ikke får det, at der sker strukturomlægninger i amterne, fordi de vil have en anden sygehusstruktur og bruge lønkronerne på en anden måde, til at blive en reduktion af det samlede antal ansatte eller den samlede lønsum på sygehusområdet. Man vil se, at det forholder sig lige modsat, og det burde hr. Wammen også indse, også for sin egen fremtids skyld. Som ung ordfører er det politisk retorik, når man mener, at når der tilføres flere penge, er der færre lønkroner til rådighed. Men det generelle problem i debatten er, at når vi taler om vækst og flere penge, kalder man det nedskæring. Det er forunderligt.

Hr. Villy Søvnald er i sig selv et studium værd – indrømmet, det er positivt ment, for på trods af, at der kan komme nogle ordentlige opstød, er hr. Villy Søvnald jo som alle andre i Folketinget et rart og humoristisk menneske. Men altså – alene påstanden om, at det, regeringen vil, er at reducere væksten for de handicappede til en tiendedel af det, den har været indtil nu.

Hr. Villy Søvnald siger, at når væksten de to sidste år har været ca. 7 pct., og når vækstrammen nu er 0,7 pct. for hele den statslige, amtslige og kommunale sektor, er det jo kun en tiendedel af de 7 pct. Ja, men i forhold til det oprindelige

udgangspunkt, hvor vækstrammen var 1 pct., har vi på trods af det udgangspunkt altså alligevel formået at få 7 pct.s vækst på området til gavn for dem, der har det svært. Det har vi nået ved at prioritere, og selv om vækstrammen er 0,7 pct., er der stadig en meget stor ramme på dette område, 5 eller 6 pct., og den er i stadig vækst.

Så må jeg lige sige om de 0,7 pct.s vækst i stat, amter og kommuner: Det er altså mere for amter og kommuner, for når staten afleverer sin del, bliver den vækst, der ligger i de to områder, jo større, og ved siden af ligger der 1 mia. kr. og venter hvert år fremover på grund af aftalen med Dansk Folkeparti. Nu har også hr. Villy Søvndal haft tid til at tænke over, hvad jeg egentlig sagde, men jeg ved ikke, om det her har gjort forståelsen klarere.

Jeg lovede at vende tilbage til lønefterslæbet for i dette tilfælde de amtsligt og kommunalt ansatte, og hvordan det angriber væksten i 2004. Egentlig indhenter man kun det rum, der er til vækst, for der var et lønefterslæb i den regulering, der har fundet sted, i og med at man har været bagud i forhold til lønudviklingen i øvrigt på det offentlige område. Men jeg vil forsøge endnu en gang, for det lovede jeg.

Det tekniske forarbejde sker, når man vurderer, hvad indgangsniveauet er i 2004, og når man vurderer indgangsniveauet, regulerer man op, så det er den løn inklusive hele efterslæbet, der skal udbetales, som er udgangspunktet. Det vil sige, at hvis vi ser bort fra, at der kan være forskelle i kommuners eller amters efterslæb, bliver de 2,7 mia. kr., som er friholdt til vækst, overhovedet ikke angrebet af efterslæbet. Det kender man jo, når man starter den 1. januar, så man kan sige, at det er den løn inklusive efterslæb, der skal udbetales den 1. januar, der er udgangspunktet. Det kan godt have været lavere tidligere, men det angriber altså overhovedet ikke den vækst, som er beregnet for 2004.

Jeg kunne fortsætte med at gentage og forklare, men jeg håber, det er forstået. Vi har den faktiske viden, som man ellers er meget ked af at gøre brug af, når vi taler om, hvordan vi skal udvikle den offentlige sektor, og det er altså den, vi gør brug af her, når det gælder væksten. Det er lige præcis de faktisk kendte tal for løn, lønudvikling og efterslæb, man korrigerer efter. Det er indgangsvinklen.

Kl. 15.40

Fru Marianne Jelved havde en forventning om, at jeg måske ville bekræfte de tal, som hr.

Lars Barfoed nævnte. Til det vil jeg bare sige, at det, hr. Lars Barfoed sagde om det beregnede råderum, er fuldt korrekt.

Hvis man tager perioden 2004-2010, er det i alt 1,9 pct. af BNP, og det har vi også med i den økonomiske redegørelse fra december 2002. De 1,9 pct. er fordelt på skattestoppet, der opsluger 0,6 pct., og den skatteaftale, vi nu implementerer i Folketinget, og som sluger 0,7 pct., svarende til 9,6 mia. kr. Det vil sige, at der er 0,6 pct. tilbage plus den milliard, vi har aftalt med Dansk Folkeparti, og som kommer oveni. Sagt på en anden måde: Hvert år fra nu af og frem til 2010 er der 1 mia. kr. til egentlig velfærdsprioritering, når vi har korrigeret for den demografiske udvikling.

Jeg vil lige sige, at i økonomisk forstand har vi været meget konservative i de beregninger, der er lavet over det træk, vi har taget på demografien, når vi skulle se, hvad der egentlig var tilbage af vækstrammen. Det reelle træk er mindre, fordi der ikke er proportionalitet mellem f.eks. antallet af ældre og udgifterne til veje eller administration, så hvis man skal udmønte det, kan man sige, at det demografiske træk er mindre end blot at lave en standardberegning af gennemsnit pr. individ. Vi ved, at det normalt er billigere at få en elev mere i en eksisterende klasse, så den marginale udgift, fordi der bliver flere på et givet område, svarer ikke til den gennemsnitlige udgift på området. Der er altså i virkeligheden et større potentiale end det, vi har beskrevet, og sådan skal det vel egentlig også være.

Så er jeg jo meget tilfreds med, at vismændene for så vidt er fuldstændig enige i det, vi har lagt frem, selv om der lige er nogle undtagelser. De mener, at de vækstrammer, vi giver amter og kommuner, er for store, og de er bekymrede for, at den vækst, vi lægger op til, måske er for stor, sådan som vi har lagt den frem, og der kan også være en bekymring for, om man er i stand til at håndtere den – altså om den vækst, de i forvejen mener er for stor, kan holdes inden for de givne rammer. Det er en bekymring, de har, den kan man dele, og jeg mener, at vi må lære at håndtere den.

De er heller ikke enige i skattestoppet, selv om skattestoppet jo netop hjælper med til, at man holder væksten i tømme i kommuner og amter. Det er jo en ærlig sag, at man ikke er enig i skattestoppet, men det er det bedste, jeg overhovedet har været med til at gennemføre i de 18 år, jeg har været her. Vi skulle have lavet det for 18 år siden, for det er nemlig et fantastisk godt

initiativ, der er taget. Det overholdes, og det friholder Folketingets medlemmer for at foretage overgreb på almindelige menneskers indkomster og mulighed for selv at disponere deres egen økonomi.

Jeg er også fantastisk glad for den skatteaftale, vi har indgået med Dansk Folkeparti, og som nu er udmøntet her i Folketinget. 750.000 af dem, der i dag betaler mellemskat, bliver overhovedet ikke berørt af mellemskatten i fremtiden. Så kan fru Line Barfod sige, at for almindelige mennesker er det kun 125 kr. om måneden. Jamen det vil sige, at 2,4 millioner andre altså ikke er almindelige, for det er nemlig dem, der får større skattelettelser.

Man skal også lige huske, at i den lave gruppe er der mange, der selv har valgt den lave indtægt, nemlig ved at være på deltid. Det er en meget stor gruppe, det er en meget stor gruppe, og der er også studerende i den gruppe. Men jeg vil blot sige, at der er 2,4 millioner danskere, som ikke er normale, og det svarer meget godt til det, fru Line Barfod siger om, at hun vil have, at folket skal bestemme. Jamen de må bare ikke få valgfrihed. Hvis et flertal i Folketinget mener, at der skal være en valgmulighed, så den enkelte selv kan få lov at vælge, er det ikke folkets vilje, men jeg mener, at det, at alle selv kan få lov at vælge, netop er folkets vilje.

Jeg forstår også, at det ikke er godt, at der er konkurrence om at tilbyde behandling til de folk, som har lidelser, der skal behandles, og som er visiteret til private sygehuse, selv om det ikke koster den enkelte én krone. Valget forudsætter, at der er en aftale med den offentlige sygesikring, og at der ikke må opkræves penge, men jeg kan forstå, at de, der får opereret en øjenlidelse eller får en ny hofte på et privat sygehus, ikke skulle have været behandlet. Jeg mener imidlertid, det er overordentlig glædeligt, at vi er i stand til at etablere et system, hvor der er blevet meget større bredde, og som har hjulpet folk af med deres lidelser.

Kl. 15.45

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Man kunne have lyst til at tage fat i en del af det, finansministeren sagde. Men vi har jo efterhånden haft en lang debat, så jeg vil kun beskæftige mig med nogle indledende bemærkninger af finansministeren.

For mig er det en overraskelse, at finansministeren nu meget firkantet meddeler, at den ud-

ligningsreform, som regeringen aftalte med kommunerne sidste år, men som ikke blev gennemført ved lov, efter finansministerens opfattelse ikke vil efterlade nogen bedre situation end den retstilstand, vi har i dag, når og hvis den gennemføres – for det sker vel på et tidspunkt. Det var overraskende.

Finansministeren henviser til, at de ændringer, der blev lavet i sin tid af indenrigsminister Birte Weiss, generelt gik ud over små kommuner. Det vil jeg afkræfte. Eksempelvis hører den lille kommune med 8.000 indbyggere, jeg selv bor i, til i den gruppe, der definerer sig som Det Skæve Danmark. Den har en af landets højeste skatteprocenter og er i øvrigt stadig noteret som sat under administration, men den vandt på den pågældende omlægning tilbage i Birte Weiss' tid.

Et af problemerne er, at med den måde, bloktilskuddene tildeles på, når man laver skattestop, bliver den statslige del af finansieringen stadig stigende. Det betyder, at kommuner med lave skattegrundlag år for år vil komme ud i stadig stigende vanskeligheder, og derfor er behovet til stede.

Finansministeren og jeg sad tæt ved hinanden, dengang vi overværede KL's delegeretmøde i 2002, hvor indenrigsministeren lagde meget stærkt og meget præcist ud. Det var ikke bare en lille reform som den, den tidligere regering havde planlagt, der skulle virkelig laves en egentlig reform. Alle lapperne, som indenrigsministeren kaldte dem, skulle fjernes nu, og tingene skulle bringes til at hænge sammen. Men jeg kan forstå, at også på det punkt er ambitionsniveauet blevet væsentlig lavere.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg skal da kvittere for, at finansministeren har bekræftet størrelsesordenen af råderummet og forbruget, men det vil vi dyrke lidt mere efter debatten.

Jeg bliver nødt til at sige til finansministeren, at man kan jo selvfølgelig filosofere over, hvorvidt råderummet har en bestemt størrelse eller en anden størrelse. Men i hvert fald må det være klart, at råderummet er afhængigt af bruttonationalproduktets udvikling og dermed også afhængigt af, hvilken arbejdsstyrke der er til rådighed. Her tænker jeg selvfølgelig på den nettoforøgelse af arbejdsstyrken, der ligger som en forudsætning for 2010.

Derfor må jeg beklageligvis konstatere, at regeringen fører en letsindig politik, fordi den bygger sin politik på forventet efterbevilling. Det synes jeg er bemærkelsesværdigt af det, vi plejer at kalde en borgerlig regering, og derfor må jeg også sige, at Det Radikale Venstre kan ikke stemme for det forslag til vedtagelse, regeringspartierne har fremsat. Vi kan derimod stemme for Socialdemokratiets forslag, og vi kan også stemme for SF's forslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg skal også lige huske at sige, at Enhedslisten kan ikke stemme for regeringens forslag, men vi kan godt stemme for både Socialdemokratiets og SF's forslag.

Finansministeren talte om, at der var ikke tale om nedskæringer, men om strukturomlægninger på sygehusområdet. Jeg tror altså, at de mennesker, der er involveret, har svært ved at forstå det, når de ser de sparekrav, der bliver meldt ud fra amterne, og hører begrundelserne fra amtsrådene om, at det skyldes, at de er underlagt stramme økonomiske rammer.

Kl. 15.50

Jeg skal bare give et konkret eksempel på, hvad det betyder, når man i vidt omfang lægger op til, at det skal være private, der skal løse sundhedsopgaverne. I Jyllands-Posten København i dag kan man læse, hvordan speciallæger frasorterer patienter. Hvis der kommer en patient, der er henvist direkte fra sin egen læge, får speciallægen 350 kr. for en konsultation, men hvis patienten i stedet først skal omkring sygehuset, så de også skal bruge tid her, får speciallægen altså 1.387 kr., og så skal speciallægen ikke kunne meget regning for at finde ud af, hvad der bedst kan betale sig.

Den type instrumenter fører altså ikke til, at der er flere, der får en bedre behandling. Det fører til, at vi underminerer muligheden for en god offentlig behandling med lige adgang for alle.

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Nu kender jeg ikke det konkrete eksempel, som fru Line Barfod omtaler, men i øvrigt forstår jeg ikke argumentationen.

Før var argumentationen, at alle patienterne skulle på de offentlige sygehuse, men nu forstår jeg, at problemet er, at de kommer ind på det of-

fentlige sygehus, før de bliver henvist. Nu må man altså vælge, hvad det egentlig er, man vil.

Det er vel sådan, at de kun kommer på de private sygehuse, hvis der er for lang ventetid? Det går jeg da ud fra, for det er jo det, der er vedtaget i Folketinget. Hvis ventetiden er mere end 2 måneder, får man retten til at vælge, ellers er det amtet selv, der henviser til et behandlingssted, så jeg ved ikke, hvad det er for nogle problemer, de private skal løse. Hvis det offentlige løser det hele, er der jo ikke noget at løse for de private, medmindre borgerne i øvrigt måtte vælge noget andet.

Jeg er helt sikker på, at hvis man går i enrum med hr. Ole Stavad, vil det være muligt at skabe en forståelse hos hr. Ole Stavad på lige fod med den, man egentlig har hos de kommunale forhandlere, og som de i hvert fald havde, før der gik politik i spørgsmålet om at udskyde en udligningsreform.

Der er altså megen sund fornuft i, at man ikke gennemfører en udligningsreform, som er baseret på en struktur, som måske skal laves om. Ideen med en udligningsreform skulle jo gerne være, at det er noget vedvarende, så det er sådan, at når en kommune etablerer sit beslutningsgrundlag for de næste 4 år eller måske gerne på længere sigt, f.eks. 10 år, har man en forventning om, hvilke mekanismer der virker.

Jeg vil godt sige, at det er forkert at tro, at man kan etablere udligningssystemet, før man ved, hvordan strukturen er. Det vil aldrig nogen sinde kunne lade sig gøre, og regeringen har sagt, at der er ikke nogen struktur i sigte, før vi har et grundlag at diskutere på ud fra Strukturkommissionens arbejde. Så skal der træffes en beslutning her i Folketinget, men indtil da løser det bloktilskud, som vi jo ønsker at give, vækstproblemet.

Angående den mellemkommunale udligning: Vi ønsker at sikre, at de svage kommuner bliver tilgodeset med en særlig pulje, der vil være historisk stor. Det, der kan gives, vil bedre kunne afspejle de problemer, man står med i 2004 eller 2005 som vanskeligt stillet kommune, og det er jo problemer, der normalt ikke kan lægges ind i en udligningsreform, som har et sigte, der går over 10 år, hvor man måske også på et tidspunkt skal forholde sig til problemer, som endnu ikke er kendt. Det vil sige, at reformen vil have et andet indhold, og det er altså lettere at hjælpe de kommuner, der har det svært, ad hoc, indtil vi får en egentlig udligningsreform.

Fru Marianne Jelved siger, at regeringens politik er letsindig. Debatten i dag har altså nærmest lydt, som om skattelettelserne for de næste 10 år skal betales over 1 år, men sådan er det jo ikke. Det, vi taler om i forbindelse med en fremtidig skattelettelser, er fremtidige indtægter af en fremtidig produktion.

Jeg synes af mange grunde, det er et rigtigt mål med de 85.000 flere i arbejde. Folketinget har i virkeligheden vedtaget regler, der skulle sikre, at ca. 40.000 af de 85.000 kommer på plads inden 2010, om jeg så må sige, så er der det halve antal tilbage, og så skal der ske egentlige strukturreformer eller lovgivning i Folketinget. Men for mig at se er det meget minimalt set i forhold til den store gruppe, der er uden for arbejdsmarkedet. Jeg synes ikke, det er ambitiøst, at Folketinget siger: Vi ønsker, at der skal 85.000 flere i arbejde ud af den lille million, som ikke er i arbejde, og hvoraf en stor del måske er sat uden for arbejdsmarkedet på grund af vores almindelige måde at leve på, ikke mindst indvandrergruppen.

Jeg ser det ikke som noget uoverkommeligt, og vi burde sige i fællesskab, at det mål vil vi nå. Havde man sagt 200.000, ville jeg sige, at det er nok helt umuligt, men et ambitionsniveau om, at vi skal vedtage regler, der får 40.000 flere i arbejde end det regelgrundlag, vi har nu, er i stand til, synes jeg ikke er ambitiøst. Næsten hver fjerde i den arbejdsduelige alder er uden for arbejdsmarkedet, og jeg synes faktisk, at vores fælles ambitionsniveau burde være langt større. Alt det, vi vedtager herinde, er jo under givne forudsætninger: at der ikke kommer jordskælv, at jorden ikke går under, osv.

Kl. 15.55

År for år vil opgaven være at sikre, at den udvikling, man har tilstræbt, faktisk også sker, og at levere den lovgivning, der sikrer udviklingen. Det er den proces, der skal ske i årene fremover.

Og det er klart, at regeringen har nøjagtig den samme målsætning som den tidligere regering for nedbringelse af den samlede offentlige gæld målt i procent af BNP, og jeg vil godt sige, at den finanspolitik, vi lægger til rette, og det, der ligger i skattelettelsen, er i virkeligheden overordentlig godt afstemt med de konjunkturer, vi kan se. Men til gengæld vil jeg også sige, at der er ikke plads til mere. Vi går lige til strengen.

Jeg forstår godt, hvorfor alle fagøkonomer siger, at der overhovedet ikke er plads til yderligere lempelser. Men vi har altså valgt at gå lige til strengen, fordi vi alle sammen skal yde et bidrag

til, at det midlertidige tilbageslag, der har været i konjunkturerne, i bedst mulig grad kan rettes op, og jeg mener i virkeligheden, at det vil kunne ses i finansloven, at det, vi arbejder med, vil være meget afstemt efter, at vi på bedste vis forsøger at afværge et midlertidigt konjunkturtilbageslag.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg tror, jeg bliver nødt til at skuffe finansministeren. Jeg mener faktisk ærligt og redeligt, at man bør gennemføre og allerede burde have gennemført en udligningsreform, også på baggrund af de drøftelser, vi har haft med indenrigs- og sundhedsministeren, hvor indenrigs- og sundhedsministeren også har været enig i, at det sådan set ikke er størrelserne, der er afgørende.

I dag skal et udligningssystem kunne fungere og skabe udligning mellem kommuner med ned til 2.300 indbyggere som den mindste, Læsø, og op til den største, København – eller Århus, hvis vi kun tager KL-kommunerne med. Men hvis operationen med en ny kommunalstruktur lykkes, vil der jo under alle omstændigheder ske en indsnævring af størrelsesforskellen mellem den mindste og den største.

Der er selvfølgelig opgaver tilbage, men det er jo meget velkendt, og derfor forstår jeg godt, at regeringen har valgt at udskyde reformen, for det er jo umuligt at lave en udligningsreform, hvor man i større omfang flytter rundt på midlerne, i kombination med et skattestop. Men jeg mener, at strukturdiskussionen er en forkert begrundelse.

Jeg ville gerne have sagt en del mere, men det kan jeg ikke få tid til – bortset fra, at jeg for god ordens skyld bør sige, at ud over, at vi selvfølgelig kan stemme for vores eget forslag til vedtagelse, ville vi også kunne stemme for SF's af hr. Aage Frandsen fremsatte forslag, men vi må stemme imod regeringens, som vel er det, der kommer til afstemning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan godt forstå, at finansministeren synes, at regeringens arbejdsmarkedspolitik er uambitiøs. Det er ikke uden grund, at arbejdsmarkedspånen har fået navnet »Fire i arbejde«, for det eneste, der ligger i den, er jo, at man vil have endnu flere tvangsaktiviteter for endnu ringere kontanthjælp, end de har i dag.

Med hensyn til sundhedsvæsenet siger ministeren, at han ikke kan forstå, hvorfor jeg synes, det er problematisk med det private, for det offentlige kunne jo bare løse opgaverne. Men problemet er jo, at hvis amterne skal betale 1.387 kr. for en behandling i stedet for 350 kr., bliver der altså færre penge til at løse opgaverne på de offentlige sygehuse. Hvis amterne i stedet kunne foretage en ordentlig prioritering på de offentlige sygehuse ud fra faglig hensyntagen til, i hvilken rækkefølge patienterne burde behandles, ville man kunne få en langt bedre udnyttelse af sundhedsvæsenet, end når det er privatøkonomiske hensyn, der tæller.

Vi har også set problemet på øjenlægeområdet. Flere har sagt, at det er ved at gå helt galt, fordi øjenlægerne også ser på, hvilke typer behandlinger og operationer de tjener mest på, i stedet for at se på de sundhedsfaglige behov. Derfor fører den øgede privatisering altså til dårligere sundhed og dårligere forhold. Det har man også set i mange andre lande, så hvis det, regeringen for alvor ønskede, var at få et bedre sundhedsvæsen, burde den afsætte flere penge til det offentlige sundhedsvæsen og se på, hvordan man kunne bruge det bedre.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg kan huske to reaktioner fra Venstre, da den tidligere regering fremlagde »Danmark 2010«, og jeg er lige ved at tro, at den nuværende finansministers er den, jeg husker bedst.

Kl. 16.00

Den ene var: Juhu, der er plads til vores skattestop.

Den anden var: Regeringen har overhovedet ikke anvist, hvordan de vil øge arbejdsstyrken. Nu kan jeg så høre, at finansministeren mener, at det er dem, der ikke er i arbejdsstyrken, men i en erhvervsaktiv alder og på overførsel. Vi hører tallet 1 million, men det er jo ikke rigtigt, at der er 1 million, der står og venter. De, der er ledige og på dagpenge, er regnet med i arbejdsstyrken; det er ud over dem. Men ellers har vi førtidspensionister og efterlønsmodtagere og folk på barselslov og sygedagpenge osv.

Finansministeren burde vide, at de 85.000 netto har vi ikke set én eneste af endnu uanset de glimrende reformer, der er lavet, også med brede flertal, også under den tidligere regering, og at det faktisk er en kæmpeudfordring, som ikke kun optager Det Radikale Venstre, men også OECD, vismændene og mange, mange an-

dre. Det burde også optage finansministeren lidt mere alvorligt, men det er jo regeringens akilleshæl, har vi noteret.

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Lige kort til fru Line Barfod, der siger, at opgaven burde være at give flere penge til det offentlige sundhedsvæsen. Det er jo lige præcis det, vi har gjort. Det er det offentlige sundhedsvæsen, det er det offentlige system, der selv fordeler pengene.

Jeg mener altså ikke, at det ud fra et humanistisk syn er ambitiøst at sige 85.000 mere i arbejdsstyrken. Det mener jeg ikke, når man ser på, hvor mange der egentlig er skubbet ud på grund af den adfærd vi har og eller vores kultur, uanset af hvilken årsag de står uden for arbejdsmarkedet.

Det gælder også hele førtidspensionsområdet, altså de mennesker, som har været skubbet helt ud. Hvor vi aldrig har haft den kultur, at det, man kunne, skulle man også have lov til at udføre, så man fokuserer på det, man kan og ikke det, man ikke kan. Det har vi heldigvis været i stand til at rette lidt op på i den førtidspensionsreform, som er gennemført af et stort flertal.

Jeg mener, at det giver billedet af et forkert samfund, hvis vi har flere i en arbejdsduelig alder, der reelt er udenfor. Jeg synes altså, at det er et helt naturligt mål at tilstræbe, at gruppen af indvandrere i virkeligheden skulle have samme erhvervsfrekvens som dem, der er født her i landet. Og der ved fru Marianne Jelved, at det ville medføre ca. 50.000 flere.

Hvis vi kan få et mere normalt studieforløb, hvor man følger normeret studietid, så taler vi om 20.000. Tager vi gruppen af seniorer, kunne vi måske have det mål, at vi taler om mellem 5.000 og 10.000, hvis vi gjorde det rigtige og ikke havde en tradition for, hvornår man forlader arbejdsmarkedet. Problemet ville så vise sig over årene ikke at have noget med efterlønnen at gøre, men at vi i virkeligheden begynder at regne på, hvornår vi overhovedet har råd til at være uden for arbejdsmarkedet.

Så vil man regne baglæns og sige, at så stopper man her, fordi éns velfærd er blevet så høj, at man ikke ønsker at arbejde længere. I pensionsordninger, som er helt uden for statens råderum eller Folketingets råderum, har man en helt anden kultur, nemlig at man egentlig fravælger at være i arbejde. Der bliver vi nødt til at se på alle

de mekanismer, og hvad vi kan gøre for at gøre det fristende at blive på arbejdsmarkedet. Så der er så mange elementer, vi skal nå.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Finansministeren siger, at man jo netop fra regeringens side har givet pengene til, at det offentlige selv kan fordele dem på det offentlige sundhedsvæsen. Det er netop det, man ikke har gjort. Man har lavet en række reguleringer for at sikre, at pengene går til privatisering på flere områder i stedet.

Så lige til det med beskæftigelsen, hvor ministeren siger mange pæne ord også om at skaffe indvandrere i arbejde, men man gør ikke noget som helst konkret. Det eneste, man gør hver eneste gang, er, at man straffer dem, der er arbejdsløse, i stedet for at skaffe noget arbejde, samtidig med at vi har en situation, hvor der er så meget arbejde, der burde gøres.

Der er så mange mennesker, der mangler et sted at bo. Der er så mange mennesker, der bliver nedslidte i den offentlige sektor, fordi de skal løbe alt for hurtigt. Der er behov for flere til at hjælpe med at passe børnene og de syge og de ældre. Det burde man ansætte nogle folk til.

Så nytter det ikke noget at piske de studerende til, at de skal hurtigere igennem studierne, når det, de kan se, er, at de, der bliver færdige, bliver arbejdsløse. Hvis ikke man kan sørge for, at folk kommer i arbejde, så nytter det ikke noget at sige, de skal komme hurtigere igennem studierne.

Så start med at skaffe arbejdet, og gør noget for det i stedet for at straffe dem, der er arbejdsløse.

Kl. 16.05

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg deler fuldstændig finansministerens opfattelse af problemet med dem, der i dag eller tidligere er kommet ind i førtidspensionssystemet, og vi skal gøre alt, hvad vi kan for, at tilsvarende situationer ikke opstår. Det er det, førtidspensionsreformen skulle hjælpe med. Vi har bare ikke set nogen resultater endnu, den er først lige trådt i kraft.

Jeg er også fuldstændig enig i, at vi må klappe de unge lidt på skulderen og sige, at de gerne må komme lidt hurtigere igennem studierne osv. Ligeså med integrationen. Der er bare ikke sket noget endnu, og vi er nu i 2003. Så er det jo

ikke heller et spørgsmål om de mennesker, der i dag ikke er med i arbejdsstyrken, det er også et spørgsmål om at have de rette kvalifikationer.

Der er godt 200.000 mennesker, der forlader den offentlige sektor i de kommende år, i år, næste år og næste år igen på grund af pensionering. Hvor er den arbejdsstyrke, der går ind og afløser dem? Det er ikke nok at have de gode hensigter. Vi så gerne nogle initiativer fra regeringen, som vi kunne tro på virkede, især når man har ført en økonomisk politik, der bygger på forventet efterbevilling.

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Til fru Marianne Jelved må jeg sige, at vi altså må være enige om, at love skal have lov at træde i kraft, før de begynder at virke. Man har netop indgået forliget »Flere i arbejde«, som på mange områder er ganske gennemgribende, både med hensyn til hvordan man anviser arbejde, hvilke aktører, der er, og hvordan man i øvrigt håndterer problemstillingen.

Det må altså have lov at virke. Det er sjældent, jeg har set en lov, der virker, før den er vedtaget, med en enkelt undtagelse, nemlig strammingerne på asylområdet. Den virkede altså, før den var vedtaget. Men der er gode grunde til, at hvor man går ind og ændrer regelsættene, skal det have lov at virke.

Så er jeg bare glad for, at det er dem, der har visionerne og troen på fremtiden, der også har regeringsmagten. Det er jeg egentlig meget glad for. Jeg synes, det er den rigtige rollefordeling, at de, der ikke tror på, det lykkes, er i opposition, og de, der tror på, det lykkes, er i regering. Det synes jeg egentlig er en meget god rollefordeling. Sådan skal det vel altid som regel være.

Så må jeg sige til fru Line Barfod: Man skal lige huske, at de eneste penge, der forlader det offentlige sygehusvæsen, er dem, der betaler for patienter på private sygehuse. Hvordan kommer man på et privat sygehus? Der er to muligheder: Enten er man anvist direkte af et amt, der selv siger, at det kan vi ikke klare, og vi har en aftale med et andet sygehus, som løser opgaven for os som amt. Man bliver direkte henvist af amtet med det samme. Det går jeg ud fra er acceptabelt.

Den anden mulighed er, at man skal vente mere end 2 måneder, før man får retten. Så det, fru Line Barfod siger, er, at det er helt i orden, at der er nogle, der skal vente mere end 2 måneder.

For det er jo lige præcis der, man får retten til at få den behandling, man har brug for.

For os er ideologi uinteressant. Det er mere vigtigt, at folk får den behandling, de har brug for, og som de er visiteret til og jo før, jo bedre. Det er sådan set forskellen. Fru Line Barfod har en ideologi, hvor det er fuldstændig ligestyldt, hvor længe folk skal gå og vente på en behandling. Sådan har det været, lige indtil man fik disse frit valg-rettigheder efter 2 måneder. Det er det, der var nøglen. Det er derfor, ventelisterne er justeret ned, det er, fordi der behandles langt flere. Også for de samme penge i øvrigt.

Den fg. formand (Inge Dahl Sørensen):

Så er det hr. Ole Stavad for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning):

Ole Stavad (S):

Jeg kan ikke lade være med at replicere på finansministerens besvarelse til fru Marianne Jelved, da hun ikke har flere bemærkninger. Jeg er helt enig med finansministeren i, at man normalt selvfølgelig ikke kan forvente resultater af en lovgivning, før den er trådt i kraft. Jeg synes også, det er godt, at regeringen har tro på fremtiden. Det har vi andre også.

Men problemet, vi står med her, er jo, at regeringen har brugt alle de penge, der skal komme ud af den lovgivning, som man tror på, inden man har set virkningen på ét eneste punkt. Der er måske der, vi har forskellen. Vi forsøgte i de år, vi havde ansvaret fra 1993-2001, ikke at bruge pengene, før vi havde dem i hånden. Derfor gik vi fra et underskud til et overskud. Derfor gik vi fra en mega arbejdsløshed til en høj beskæftigelse.

Kl. 16.10

Vi er desværre på vej den anden vej, og det er godt, finansministeren tror på, at det vender. Jeg håber sammen med ham, men jeg har svært ved at se det i de tegn, vi har i øjeblikket. Og at bruge pengene fra en lovgivning helt frem til 2010, inden man har set virkningen på et eneste punkt, det synes jeg i hvert fald er letsindigt.

(Kort bemærkning):

Finansministeren (Thor Pedersen):

Det er en klassisk professionel misforståelse, hvis man siger, at man har brugt pengene frem til 2010. De finanslove, vi vedtager, dækker et finansår. Der bruges ikke penge frem mod 2010, der bruges i det enkelte finansår. Alle ved godt,

at det problem, vi kommer til at stå over for, er mangel på arbejdskraft.

Så kan man spørge, om det er det, der er så aktuelt lige nu. Nej, det er det af gode grunde måske ikke med det konjunkturforløb, vi har set. Så det er altså det konjunkturforløb, der ikke vil være den forventede udvikling fremover.

Så man kan ikke på den ene side være bange for, at der bliver flere ledige, som fru Line Barfod, og på den anden side spørge, hvor arbejdskraften egentlig kommer fra. Men hr. Ole Stavad har ret i, at udfordringen bliver at få arbejdskraften frem. Der hjælper det selvfølgelig også, at stillingerne er der, for efterspørgslen er stor, ikke bare for det offentlige arbejdsmarked, men også for det private arbejdsmarked. Og den første forudsætning for at få folk ud er, at det er rimelig let at få arbejde, og det er den del, der mangler.

Så skal vi være glade for, at vi på trods af konjunkturforløbet har været i stand til at glide nogenlunde af i dansk økonomi, delvis fordi der har været plads til et rimelig stort indenlandsk forbrug, for det er jo forklaringen på, hvorfor det er gledet lidt af på Danmark. At vi er i stand til i en sådan situation over de offentlige finanser at give et mindre bidrag til, at man er i stand til at opretholde en rimelig beskæftigelse. Hvis man sagde, at vi i konjunkturedgangsperioder skal sikre nøjagtig det samme overskud, ville alternativet jo være stramminger, som ville øge ledigheden yderligere.

Derfor burde hr. Stavad være enig med regeringen i, at det er klogt at gå lige til grænsen, så man yder sit bidrag til i en periode, hvor økonomien omkring os går tungt, at modvirke de værste følgevirkninger på dansk beskæftigelse. Det er for så vidt den linje, regeringen har lagt, men vi er også gået lige til grænsen.

Så når andre siger, at vi måske er for letsindige med finanspolitikken, så er det ikke vores opfattelse, men der er til gengæld heller ikke plads til flere lempelser end dem, der bliver indført, men de hører hjemme i en konjunkturedgangsperiode. For det, man kommer til at opleve, når årene går med et normalt konjunkturforløb, er jo, at man har de overskud, som er planlagt.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Aage Frandsen i anden omgang.

Aage Frandsen (SF):

Jeg ved ikke, om regeringen og dermed også finansministeren kører finanspolitikken bevidst

på den måde, de gør, af hensyn til de økonomiske konjunkturer, at vi er lidt nede, eller det er, fordi man har en makker i Dansk Folkeparti, som man ikke rigtig kan få til at sørge for, at finansieringen er i orden, og det derfor er en lempe- lig finanspolitik.

Men lige nu, i lyset af den arbejdsløshed, der er, tror jeg nok, at mange af de mennesker, der er arbejdsløse i øjeblikket, synes, det er lidt underligt, at man taler om den arbejdskraftmangel, som jo selvfølgelig kommer om nogle år. Problemet er, at regeringen ikke tager højde for, at der er nogle bestemte typer job, som ikke er til rådighed. Regeringen gjorde bl.a. også det, at man afskaffede hjemmeserviceordningen, som rent faktisk var en ordning, der gav mulighed for, at nogle af de mennesker, der har svært ved at få job, alligevel kunne komme ud på arbejdsmarkedet, men nu heller ikke længere har den mulighed. Så er det rigtigt, at der om nogle år kan være en bestemt type uddannet arbejdskraft, som ikke er til rådighed.

Så hørte jeg igen det med, at de unge mennesker skal afslutte deres studier i tide. De gennemfører rent faktisk i dag deres studier i tide, meget hurtigere end man gjorde tidligere. Jeg har også indtryk af, at det, at nogle ikke tog deres studier i tide – sådan ville man jo kalde det – tidligere, ikke har været noget problem hverken for dem eller for samfundet som helhed. Det er altså vildt overdrevet, når man hele tiden taler om, at unge mennesker skal i gang noget før og sådan nogle ting, for det betyder så lidt i det samlede.

Så siger finansministeren også, at man gør meget for de vanskeligst stillede kommuner. Ja, man gør mere år for år, for det er jo længere og længere tid siden, at den eksisterende udlig- ningsreform var der, og jo længere der går fra den blev lavet og til nu, jo større problem bliver det for de vanskeligst stillede kommuner. Nogle af de kommuner, som i dag kaldes Det Skæve Danmark, er ikke specielt vanskeligst stillede.

Kl. 16.15

Altså der er jo, skal vi sige, en 10-15 stykker af dem, som er vanskeligst stillet. En række af de andre er jo ikke nær så dårligt stillet. Det er derfor, at når regeringen, i den måde som man anlægger politikken på, siger, at man nu har givet noget til de vanskeligst stillede kommuner, så ja, man giver til ganske mange af dem, men man giver ikke nok til dem, der er rigtig hårdt ramt.

I hvert fald er det sådan, at nogle af dem, der er rigtig hårdt ramt, vil stå over for de proble-

mer, som vi har snakket om her. Der er nogle opgaver, som nogle kommuner simpelt hen ikke kan løse tilfredsstillende. Det vil der være, og selv om man kan lave nogle gennemsnitstal, og uanset at finansministeren siger 0,7 pct., og vi så er enige om, at det nok er 0,4 pct., og Kommunernes Landsforening siger, at det ikke er 0,4 pct., der er til rådighed, så er der jo altså nogle, der under alle omstændigheder er i klemme, for man kan ikke bruge gennemsnitstallene på dem, der er hårdt ramt.

Nogle af dem, det drejer sig om, er jo altså i hele handicapområdet, det er de udsatte eller vanskeligst stillede unge, eller hvad man nu skal kalde dem. Det er to områder, hvor udgifterne er steget meget, og der siger finansministeren i den blå pjece, at man må regne med, at man i de områder altså skal gå hårdere til værks. Så er der hele børne- og ungdomspsykiatriområdet, som også er et problem.

Derfor synes jeg, at det, som regeringen med statsministeren i spidsen sagde i forbindelse med åbningstalen om, at man nu ville gøre noget ved den sociale arv, er der intet af, heller ikke i det, som finansministeren sagde i dag. Det er sådan et eksempel på, at når det kommer til handling, så er det altså mest ord og langt mindre handling.

Vi skal på tirsdag stemme om det, der ligger som forslag til vedtagelse, og vi ved jo alle sammen godt, at regeringens forslag bliver vedtaget, og at vi stemmer imod det. Var Socialdemokratiets forslag kommet til afstemning, havde vi stemt for det, ligesom vi selvfølgelig ville stemme for vores eget.

Når vi har to forskellige forslag, så er det jo netop udtryk for, at der er så mange problemer i den måde, som regeringen angriber de her forhandlinger på, at man i og for sig kan lave mange forslag til vedtagelse, der alle sammen giver mening. Men der er selvfølgelig ikke nogen af dem, der bliver vedtaget i den nuværende situation.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Kun meget kort: Nu sagde hr. Aage Frandsen – det må være en fortællelse – at hjemmeserviceordningen var afskaffet. Det er den jo altså ikke. Den er ikke afskaffet. Der var noget havearbejde, der gled ud til en mindre procentsats.

Men det skal dog siges, når man bliver ved at tale om psykiatri og svage grupper, at det, der lå i den aftale, vi selv var med til at indgå i forbindelse med satspuljen, at der med det, vi aftalte

for 2003, er afsat 250 mio. kr. hvert eneste år frem til 2006, og heraf har vi direkte skrevet, at de 100 mio. skal afsættes for særlig at styrke indsatsen til sindslidende på børne- og ungdomsområdet. Vi har afsat 65 mio. af i alt 250 mio. kr. for at bryde den negative sociale arv, der bliver båndlagt i alt 270 mio. for at styrke den sociale indsats for socialt udsatte grupper, altså i forbindelse med vores aftale om satspuljen.

Endelig vil jeg sige, at vi herudover på finansloven har afsat 200 mio. kr. i 2003 til særlige tiltag for socialt udsatte grupper.

Så man må ikke stå og sige, at det ikke er udmøntet i det, vi i fællesskab har aftalt. Vi har jo netop prioriteret det højt i satspuljen, og det synes jeg også hr. Aage Frandsen skulle anerkende.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg skal selvfølgelig medgive, at hjemmeserviceordningen er blevet forringet, må jeg kalde det så, og at servicejobordningen er afskaffet.

Så med hensyn til, hvad der er ydet: Jamen selvfølgelig er der da ydet noget, men det ændrer jo ikke ved, at udgiftsrammen viser, at behovet også er steget tilsvarende. Det er jo det, der er pointen i det her. Der er simpelt hen nogle områder, som formentlig ikke bare er løbet løbsk, fordi man ikke har styr på tingene, det er de simpelt hen, fordi behovet er steget. Og det er det, som Kommunernes Landsforening appellerer om til finansministeren, i det her tilfælde igennem Ritzaus Bureau, og siger: Vi har altså behov for nogle penge.

Så med hensyn til psykiatriområdet, som vi var inde på: Ventelisterne stiger, uanset at der afsættes flere penge. Det er godt, der afsættes flere penge, og det er også korrekt, at når det drejer sig om satspuljemidlerne, så har vi en fælles del i, at der trods alt afsættes penge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 16.20

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse blive foretaget tirsdag den 27. maj.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes mandag den 26. maj 2003 kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 16.20